1889 HUSZONHARMADIK ÉVFOLYAM. 135. SZÁM. BUDAPEST, PÉNTEK, MÁJUS 17.

SZERKESZTŐSÉG
BUDAPEST, IV. KECSKEMÉTI-UTCZA 6. SZ.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva
Egy évre . . . . 20 frt. | Egy negyedévre. . 5 frt.
Egy fél évre . . 10 frt. | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr. Francziа-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia- és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám ára helyben 6 kr., vidéken 7 kr.

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI-UTCZA 6. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL
PÁRISBAN főügynökségünknél: John, F. Jones & Cie, 31 biz. Faub. Montmar.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Bécsben: Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler. I., Wallfischgasse 10.
Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I., Wollzeile Nr. 25.
Daube G. L. és Társa, I., Wollzeile Nr. 12.
Dukes Miksa, I., Riemergasse Nr. 12.
Danneberg J. Riemergasse Nr. 13.
Stern Móritz, I., Wollzeile Nr. 22.
és valamennyi hirdetési iroda.

Francziaország fénye.

A franczia kamara ujra együtt van és vele észrevehető nyugtalanság mutatkozik máris a franczia köztársaság politikai barometrumán. Ez a jelenlegi kamarának gyógyithatlan átka. Most már ugyan végperczeit éli, de ugy látszik nem fog meghalni a nélkül, hogy az ország politikai életében még valami helyrehozhatlan kárt ne ejtsen.

Mig a parlamenti tanácskozás ajtai zárva voltak, azt lehetett hinni, hogy a harmonia szelleme tért vissza a francziák közé. Daczára a nagy állami pernek és az erélyes rendszabályoknak, melyek Boulangert és törzskarát Francziaország földéről kiüzték, mindenütt csodálatos megnyugvás nyilvánult és a párisiak egész lélekkel merültek bele a fényes kiállitási ünnepségek igézetébe. Feltünt, milyen lelkesedéssel fogadták Carnot elnököt a kommunard párisi községtanács által rendezett ebéden, de még többet jelent, hogy ugyanaz a párisi lakosság, mely Boulangert nem régiben képviselőjének választotta, ma diadalmenetet készit mindenütt az elnöknek, a hol csak megjelen. Páris verőfényben uszik és a «brav general» alakja egészen eltünik London ködében. Mintha csak varázsütésre helyreállott volna az állami élet természetes menete.

De a mi szerencsés varázslattal támadt, egy másik gonosz varázslattal hirtelen el is enyészhetik. A franczia nemzet képviselői ujra gyakorolják szuverén bölcsességüket és már az első ülésen kevésbe mult, hogy a kormány ellenségei a költségvetés tárgyalását meg nem akasztották. Tirard kormánya szerencsés kezünek bizonyult eddig mindabban, mit meginditott, el sem lehet képzelni, hogy megbuktatása után milyen kormány alakulhatna a köztársasági pártokból; mindez azonban nem változtat a tényen, hogy mihelyest a kamarával áll szemben, a kormánynak léte csak hajszálon függ és pillanatra sincs biztositva. Politikusok és államtudósok gyakran szokták hirdetni, milyen megbizhatatlan és ingadozó természetü az általános népakarat. De a mai Francziaországról el lehet mondani, hogy ott a helyzet bizonytalanságát és az esélyek kiszámithatlanságát nem azok a milliók okozzák, kik szavazatjoggal birnak, hanem azok a kevesen, kik Francziaország politikai elitejét képezik és törvényhozó hatalommal birnak. A tömegek vak ösztöneit is lehet vezetni és fegyelmezni, de a kicsinyes pártszellemnek és önző koteria-érdeknek kicsongásait soksor a közjó semmi tekintete, semmi helyesebb belátás korlátozni nem képesek.

Az ujra összeült kamarának első napja már sejteni engedte, hogy mennyi veszedelmes szirt között kell majd áteveznie a kormánynak a költségvetés tárgyalása közben. Még inkább előtérbe nyomul az a kérdés, milyen lesz a Boulanger ellen inditott nagy pernek végkimenetele. A jelentések a vizsgálat eddigi eredményeiről ellentmondók, de annyi már bizonyos, hogy a vizsgálat is szaporitotta a viszály anyagát a republikánus pártok között. Azok a Brutusok és Cassiusok, kik sok pörpatvar után végül ünnepélyesen megfogadták, hogy együtt gyilkolják meg a veszedelmes Caesart, alig hogy nekiindultak merész vállalatuknak, már árulást kiáltanák és villogó töreiket egymás ellen forditják. A szenátus vizsgálóbizottsága, mely a Boulangerpör bünanyagát kutatja, vizsgálatának körébe vonta azt a hires történelmi éjjelt is, mikor Párisban fölkelést készitettek elő, hogy Jules Ferrynek elnökké választatását megakadályozzák. Boulanger már akkor oly nyilatkozatot tett, hogy mint a helyőrség egyik parancsnoka, a katonaságot nem fogja a fölkelők ellen felhasználtatni. A kik akkor Boulanger-val a törvény hatalma ellen összeesküdtek, a radikálisok fejei, Clemenceau és Locroy voltak, és nagyon kellemetlenné vállt reájuk nézve, hogy a vizsgálat során egykori jó barátjukért kellett felelniök. A radikális párt most elkeseredve hirdeti, hogy a szenátus opportunistái a kalandor tábornok ellen inditott vizsgálatot a radikálisok megrontására akarják kizsákmányolni. Előrelátható, hogy ha a vizsgálat nem végződik azzal a teljes eredménynyel, mely Boulanger elitélését lehetővé tenné, nemcsak hogy a boulangisztikus agitáczió uj erőt nyerhet, de a republikánus pártok között is a késhegyig menő harcz fog kitörni. Egyik rész ugy mint a másik biztos zsákmány lesz, melyet a czezarizmus oroszlána nehézség nélkül fog felemészthetni.

E pillanatban azonban a kiállitás még a francziák főérdeke. És ha a kiállitás mindvégig oly teljes sikerü lesz, hogy kielégitést szerezhet a francziák dicsvágyának és fölemelheti sokszorosan megalázott nemzeti önérzetüket, könnyen lehet, hogy mellette hatástalanul enyészik el a politikai életnek minden válsága. A köztársaság sorsát talán nem Carnot vagy Boulanger dönti el, hanem Eiffel mérnök, ki a Marsmezőn a világ legmagasabb tornyát épitette fel. Az Eiffel-torony csucsáról szétlövellő villamos fény most az igazi világitó jel a köztársaság viharosan háborgó éjjeli tengerén.

Budapest, máj. 16.

Az országgyülési függetlenségi és 48-as párt ma a *vallás s közoktatásügyi* miniszterium költségvetését tárgyalta. A népoktatásnál *Kiss* Albert fog felszólalni. *Polónyi* Géza ki fogja jelenteni, hogy mindaddig, a mig a néptanitók fizetése az 1868-ik törvényben megállapitott minimumot el nem éri, más hivatalnokok fizetésének javitását ellenzi. Ez ügyet különben nyilt kérdésnek mondta ki a párt. *Csáky* miniszternek a német nyelvtanitásra vonatkozó rendelete ellen *Kiss* Albert fog felszólalni, követelve az előbbi állapot helyreállitását, a Csáky-féle rendelet visszavonását. A *Rudolfinum* kérdésében *Ugron* Gábor fog a kormánypárti határozati javaslattal szemben elleninditványt benyujtani, a demokráczia szempontjából ellenezve ugy a Rudolfinumnak, mint más hasonló intézetnek a felállitását.

Az államtitkárrá kinevezett *Fejér* Miklós min. tanácsos által a pénzügyminiszteriumban eddig végzett teendők — mint értesülünk — a következő módon osztattak fel: Az államjószágok kezelését *Zarka* Miklós min. tanácsos vezeti, a regale-megváltási ügyek átvizsgálását pedig *Lukács* László min. tanácsosra bizták.

A *Szápáry* gróf földmüvelési miniszter és *Baross* közlekedési miniszter részéről a *szakminiszteriumok uj beosztása tárgyában* kiküldött vegyes bizottság munkálatát bevégezte. Elhatározták, hogy ez uj beosztás már ez évi *junius 1-én* életbe lép. E szerint addig az időpontig a vizépitészeti szakosztály a közlekedési miniszteriumból a földmivelési miniszteriumba és az ipar-, kereskedelem-, vám- és külkereskedelem-, tengerészet- és a szabadalmi ügyosztályok, valamint az orsz. statisztikai hivatal a kereskedelemügyi miniszteriumba helyeztetnek át. Butor darabok átvitele nem találtatott szükségesnek, csakis a szabadalmi ügyosztály őrző-szekrényeit viszik át; ellenben az orsz. statisztikai hivatal a földmivelési miniszterium épületének számára épitett és berendezett részében marad.

Az országgyülési szabadelvü párt holnap, e hó 17-én d. u. 6½ órakor értekezletet tart.

Biztositó-társulatok és állami fölügyelet.

Egyik jelentékeny tőkével alapitott biztositó-társulatunk válsága, a magyar-francziáé, szolgál inditó okul arra, hogy felvessük a hasonló ügykörü belföldi és hazánkban szerződések alapján müködni jogositott külföldi társulatokkal az eddig teljesen hiányzó közvetlen állami fölügyelet kérdését.

A magyar-franczia biztositó-társulat válsága csak a pillanatnyi ok, mert a biztositási ügynek története Magyarországon már régebben ez irányba terelhette volna a kormány figyelmét.

A lefolyt két évtizedben nem kevesebb, mint 11 kisebb-nagyobb tőkével alapitott biztositó-társulat és szövetkezet bukott meg. E bukott intézeteknél — ide nem számitva a kölcsönösségre alapitott szövetkezeteket és egyleteket — elvesztettek a részvényesek 2.900,000 frt tőkét. A legtöbb bukott társulatnál a biztositott felek is tetemesen károsultak és ez a nagyobb baj. A részvényes tőkéjét üzletbe fekteti. Tudja, hogy ebben nyerhet, vagy veszthet. A biztositott fél befizetése azonban nem tür koczkázatott, főkép az életbiztositási ügykörben. Az életbiztositási ügyletek hosszu lejáratuak és már természetüknél fogva emberi számitás szerint feltétlen biztosságot igényelnek.

A társadalom jogosan követelheti az államtól, hogy ez irányban teljesitse kötelességét és gyakoroljon szigoru felügyeletet. A kereskedelmi törvény rendelkezései elégtelenek és nem nyujtanak megfelelő garancziát. A biztositási eszme minél szélesebb körben való terjesztése a társadalom érdekében áll. Alkalmazása mindinkább terjed és jelentékeny szocziálpolitikai tényező szinvonalára emelkedett. Mindinkább és minél több oldalról kezdik sürgetni a biztositás államositását. Mi ezt nem tartjuk még ezidőszerint helyes eszmének, legalább nem az elemi károk terén, mig viszont helyén valónak látjuk az állami biztositást a munkásbiztositás terén. De a ki el akarja kerülni a biztositás államositását, annak leginkább kell arra igyekezni, hogy szigoru és rendszeres állami felügyelet által nyerjék a biztositott felek azt a garancziát, a mire szükség van s a mely legalább megközelitse azt a feltétlen biztosságot, a mit az állami biztositás egyedül nyujthatna.

E tekintetben kitünő példával szolgált nekünk Ausztria az ő biztositási-regulativejával, mely már 1880 óta fennáll és igen üdvös hatásunak bizonyult.

Nem bocsátkozhatunk e helyen az osztrák intézmény részletes és tüzetes ismertetésébe. Csakis a főbb pontokra kivánunk figyelmeztetni.

Előre bocsátjuk, hogy mig kereskedelmi törvényünk a tüzkárokra nézve sem rendelkezik egyik legsarkalatosabb kérdésről, az elemi károknál félreteendő dijtartalék nagyságáról, addig az osztrák törvény (1862. decz. 17.) e dijtartalék minimumát 33⅓%-kal állapitja meg. Az életbiztositásnál az osztrák törvény sem tartalmaz ily megszoritó intézkedést, de ama biztositási ág szigoru mathematikai alapon való nyugvása mellett, az kevésbbé szükséges.

Az osztrák regulativ tehát már oly alapon épült fel, melyet nálunk még csak ezután kellene lerakni. S hogy ez menynyire szükséges, arra bizonyitékul szolgál a 11 bukott társulat története és legujabban a magyar-franczia válsága.

A regulativ egyik fontos elve az, hogy az ujonnan alapitandó társulatoknál nem engedi meg az ügykör kiterjesztését ugy az élet-, mint az elemi-biztositási szakra, hanem e kettőt egymástól külön választja. A biztositás egyes ágaira nézve szabatosan intézkedik az engedmény megadásának föltételeiről, a tartalék képzéséről és mikénti elhelyezéséről, és az állami fölügyelet gyakorlásának módozatairól.

Az állami fölügyelet kiterjed a törvény rendelkezései és a társulati alapszabályok szigoru megtartására, valamint arra, hogy a fizető-képesség fenakadást ne szenvedhessen. Feladata tehát ellenőrizni a dijtartalék kiszámitásának pontosságát, valamint azt, hogy a társulati zárszámadások a társulat vagyoni állapotáról, kezeléséről, tőkéiről és ezek befektetési módjáról a legkimeritőbb, legpontosabb és legvilágosabb képet nyujtsanak.

A regulativ tüzetesen előirja, mi módon eszközlendő a dijtartalékok kiválasztása, melyek a társulat jövendőbeli kötelezettségeinek fedezésére szolgálnak. Rendelkezik továbbá a tőke elhelyezések módozatairól, a zárszámadásról és az évi jelentés kötelező tartalmáról.

A felügyeletet a belügyminiszteriumnak — nálunk természetesen a kereskedelmi hatáskörébe tartoznék — egy külön e czélból szervezet osztálya teljesiti, melynek élén osztályfőnök (miniszteri tanácsos) áll, s mely osztály keretében oly szakférfi is müködik, a ki a társulatok mathematikai számitásait szüntelenül ellenőrzi.

Minden társulat köteles az állami fölügyeletet teljesitő közegnek a könyveket, iromanyokat, számlákat rendelkezésére bocsátani és minden ügyletei megvizsgálására készen állni. Még a dijszabások megváltozását is előzetesen tartozik bejelenteni és csak a kieszközölt helybenhagyás után léptetheti életbe. Ez intézkedés lehetetleniti a szédelgő versenyt és minden szilárd intézetnek, valamint a közönségnek érdekében áll. A hivatal költségeit a társulatok által fizetendő vizsgálati- vagy felügyeleti járulékokból fedezhetni.

Ajánljuk ez intézményt a kormány figyelmébe. Meg vagyunk győződve, hogy a tisztességes társulatok örömmel fogják az állami fölügyelet behozatalát fogadni, mert az nekik csak oly nagy hasznára válnék, mint a

A Szamoa-szigetek.

A Szamoa-értekezlet most folyik Berlinben; részt vesznek benne Németország, Anglia és az Egyesült-Államok. Ámbár e szigetország ügye bennünket politikailag keveset érdekel, a szigetcsoportra vonatkozó adatok felsorolása e pillanatban még sem lehet érdektelen.

A Szamoa-szigetcsoportot Bougainville fedezte fel 1768-ban. Fekszik a 14 déli szélességi fok és a 72 keleti hosszusági fok alatt. Négy nagyobb szigetből, ugymint Upolu, Sawaii, Futulia és Manua szigetekből áll, ezek köré több kisebb sziget csoportosul. A legfontosabb sziget Upolu, a mely 881 négyszögkilométer nagyságu; 56 kilométer hosszu és 10—20 kilométer széles. Ezen vannak a fontos Apia és Fangaloa kikötők. Különben még csak Tutuliának van jó, mély kikötője, Pago-Pago, a hol az amerikaiaknak joguk van szén-állomást berendezni. A legnagyobb sziget Sawaii, a melynek 1707 négyszög-kilométer a területe: 60 kilométer hosszu és 30 kilométer széles. Ezen 4000 láb magas hegyek is vannak.

A szigetek népessége körülbelől 38,000 benszülött és mintegy 300 fehér. A fehérek közül 180 német, a többi 120 amerikai, angol, skándináviai és a franczia hittéritő egylet tagjai. A benszülött szamoaikról eddig igen keveset irtak s igy azokat Európában nem igen ismerik. A hivatalosan közzétett hajózási és konzulatusi jelentésekben különösen hangsulyozzák azt, hogy Számoában a rang- és rendkülönbségek igen nagy szerepet játszanak. A legtöbb benszülött azt állitja magáról, hogy az első rangosztályhoz tartozik. Ez az első rangosztály az ország legrégibb és leghatalmasabb családjainak fejeiből áll, a milyen körülbelől 60—80 van, a kik származásukat abból az időből vezetik le, midőn az ország nyolcz provincziára volt felosztva s mindegyiknek egy-egy főnöke, királya volt. Rang és tekintély dolgában a nagy főnökök után következnek a szónokok, a kik szinte a főnökcsaládokból származnak: ezek leginkább meglett férfiak s őket szerfölött bölcseknek tartják. Minden fontosabb kérdést kisebb-nagyobb tanácskozásokban tárgyalnak és a szónokok a döntők. Nekik kötelességük az is, hogy a családok fiatalabb fiait, a melyekből ők valók, rokonsági összeköttetéseikkel megismertessék.

A harmadik osztály a kisebb főnökökből áll. Ezek a régibb családok fiatalabb ivadékainak sarjai. Bár ezeknek kevés tekintélyők van s egyenkint a befolyásuk sem nagy, mégis ezek a folytonos viszálykodás voltaképeni okozói. Vagyonuk rendesen kevés; de büszkék és lusták, nem dolgoznak, hanem meghetős tömegekké verődnek össze, az országban elégedetlenséget és nyugtalanságot szitanak, hogy igy bizonyos tekintélyre és befolyásra tegyenek szert. A negyedik osztály a köznép. Ezek is, mint minden szamoai, renyhék és tunyák. Csak a háboru és éhinség zavarja ki őket egykedvü tétlenségükből, s ekkor egyik-másik főnök körül csoportosulnak, rendesen a körül, a kitől több hasznot reménylenek.

Rendkivüli lomhaság, megbizhatlanság, csökönösség, irigység a szamoaik főjellemvonásai; az erkölcsiség, igen alacsony fokán állanak s a mivelődés vékony leple is csakhamar lehullana róluk, ha a külföldiek kihuznák a lábukat s a hadihajók elvitorláznának. Ha háboru tör ki, akkor előbb minden helységben és minden egyes családban a felett határoznak, hogy melyik párthoz csatlakozzanak.

A mi más nemzeteknek Szamoában való birtokviszonyait illeti, Upolu főszigeten kétötöd rész, 24—28000, hectár a német déltengeri és ültetvény társulat tulajdona. Ebből mintegy 3200 hetr rendesen miveltetik, mig a többin a vadon tenyésző cocusfák az aratást meghiusitják. A müvelt földrészből körülbelül 2000 ha. Apia közelében van, a többi 1200 htr a sziget nyugoti részén a tengerpart mellett terül el. A cocus-pálmákon kivül kávét és gyapotot termelnek. E társulatnak ezenkivül Upolu szigeten 40—45 állomása van, a hol fehér kereskedők coprát vesznek a benszülöttektől. Néhány kisebb sziget egészen a társulat tulajdona.

Az angol birtok Upolai-szigeten körülbelől 3200 hect., mely területen két ültetvényes társaság müködik. Az amerikai birtok négy országrészt tesz ki, ez a «Central-Polynesian Land Company» tulajdona s összesen körülbelől 3600 hect; mig egy körülbelől 400 hect. nagyságu terület Williamson amerikaié

A Szamoa-szigetekkel való kereskedésben Németország nagyon is érdekelve van s némely ültetvény társaság nagy tevékenységet is fejt ki, több vitorlás hajót tart, melyek Azsia és más állomások közt a forgalmat közvetitik. A német bevitel majdnem háromszor annyi, mint a többi nemzeté, mig a kivitel ötszörte nagyobb. A benszülöttekkel való kereskedés abban áll, hogy dohányért, olcsóbb szövetekért, üveggyöngyökért stb. coprát cserélnek ki. A német társulat már igen régi, erősen megvetette a lábát s roppant sok pénze van: természetes tehát, hogy az ezzel való versenyzés igen nehéz s épen ilyen üzleti féltékenykedés idézte elő a mostani állapotokat.

Az előbbi királynak, Malietoanak semmi tekintélye sem volt a benszülöttek előtt; tulajdonképen kormányzásról, az ország belügyeinek rendezéséről valamint rendes adórendszerről szó sem volt. A «királyságnak» csak a czime volt meg. Ez a király különben különösen a németeknek nem volt nagy barátja s erre vezethetők vissza az 1887. évi zavargások, midőn Vilmos császár születésnapján a németeket bántalmazták. Az egésznek különben — mint tudjuk — az lett a vége, hogy a királyt a németek hadifoglyuknak nyilvánitották és Szamoáról eltávolitották.

A törzsfőnök ezután *Tamasesét* választották meg királyuknak, a kit Németország hivatalosan elismert, mig Anglia nem erősitette meg a választást; de még 1888. szeptember havában, midőn a zavargások kitörtek s apróbb, kisebb csatározások is történtek, konzulatusa utján hivatalos tárgyalásokat folytatott. Amerika egyáltalában nem ismerte el az uj királyt. A németek szinleg ugyan nem hivatalosan támogatták az uj királyt, hanem az emlitett s nagyon is érdekelt német társaság utján igyekeztek befolyásukat érvényesiteni. Kitünik ez abból is, hogy Tamasese egyedüli és legbefolyásosabb kormány tanácsosa Brandeis német kapitány volt, kit persze a német társaság ajánlott s nem a hivatalos Németország. Ezenkivül egy birája és rendőrfőnöke is németek voltak. Különben Tamasese intézkedései főleg a belviszonyok rendezését czélozták és azoknak némi értékük is volt. Telekkönyvi hivatalt állitott fel, a hol minden adást, vevést nyilván tartottak, az adóügyet rendezze, a törzsfők gyüléseit szabályozta, Apia fővárosában rendőrséget szervezett. Uralkodása alatt nyugalom volt egészen 1888 augusztus végeig s állitólag az amerikaiak szitották az ujabb lázadást, a minek tagadhatatlanul politikai jellege van.

A Szamoa-szigeteknek a czivilizált országokkal való összeköttetését még két évvel ezelőtt csak a német ültetvényes társulat vitorlás hajói közvetitették. Ezek a hajók évenkint többször kereskedelmi czikkel s európai tárgyakkal megterhelve mentek a szigetekre s aztán coprával s más terményekkel megrakodva tértek vissza a német kikötőkbe. 1886-ban aztán rendes postaösszeköttetés jött létre a német birodalmi postagőzösöknek mellékvonala által; eleinte Sydneyből közvetlenül Apiába és onan a Tongaszigeteken át vissza Sidneybe. De ez a hajójárat 1888. óta odamenőben érinti a Tongaszigeteket és Apiaból közvetlenül tér vissza Sidneybe.

A német vonal megnyitásával majdnem egyidejüleg megnyitották az amerikai postavonalat is, a melyik Sidneyt San-Franciscoval köti össze, a Szamoa-szigeteket érintve. Ennek tulajdonképen postaközlekedés volt a czélja és pedig ugy, hogy ezen vonal hajói Sidneyből Auckland és Ujseelandra mennek, onnan a Szamoacsoport Tutuila szigeteit érintvén. Az amerikai gőzösök Tutuilából Honoluluba, onnan San-Franciscoba mennek.
R. S.

A 119. SZÁMU BÉRHÁZ.

·14

— ANGOL REGÉNY.

Irta: B. L. FARJEON.

ELSŐ KÖTET.

XI. FEJEZET.

A Holdvilág elbucsuzik egy időre Cowlrick Antaltól.

Tisztelt tudósitónk részletes elbeszéléséhez kevés a hozzátenni valónk. Háromszor ment el abba a házba, a melyben Blanche kisasszony, a Cowlrick Antal barátnője lakott volt. Ma délben járt ott legutoljára; de az a kivánsága, hogy a fiatal nőről valami tüzetesebbet is megtudjon, teljesittetlen maradt. Élete folyásáról semmit sem hallani. Körülbelől három hónappal ezelőtt jelent meg az illető városrészben, bérelt ki magának egy szobát s lakott benne a nélkül, hogy a szomszédokkal bárminő érintkezésbe is lépett volna. Sem nyilvános mulatóhelyeken nem látták, sem látogatója nem volt soha.

Az egyetlen, a mit róla tudnak és a mi általános csodálkozás tárgyává tette, a kis gyufaárus leánykával való érintkezése, kit nagylelküen fogadott pártfogásába. Blanchenak — egyszerüen csak Blanchenak — mondta magát. Másik nevét sohasem mondta és nem is kivánta tudni senki. A rendőrség semmit sem tud ellene mondani, s holott e városban alig van egyetlen magányos nő is, a kit a szomszédok nyelve — még pedig teljes joggal — ne vádolna: Blanche ellen soha a legcsekélyebb kifogást sem lehetett hallani. Hire tökéletesen szeplőtelen.

Cowlrick Antalról, mióta szabadon bocsátották, semmit sem lehetett hallani. Sőt eltünt a rendőrség elől is, mely továbbra is szemmel akarta tartani. Ezzel csak azt bizonyitotta be Cowlrick Antal, hogy ügyesebb, mint a rendőrség. A mi külsejét illeti, tudósitónk azt mondja róla, hogy közepes termetü, karcsu, de izmos férfi. Gesztenyeszin haját hosszura hagyja, és e haj sürüsége, valamint hetek óta nyiratlan maradt szakálla bajossá teszi, hogy arczvonásait valaki fölismerje. Az egyetlen, a mit róla mondani lehet, az, hogy arcza soványnak és bánatosnak látszott, s a nehéz gond és aggódás kifejezése szembetünő volt rajta.

Minden olvasó, ki némi figyelemmel ment végig e jogi esetre vonatkozó tudósitásainkon, bizonyára mély érdeklődést fog érezni Cowlrick Antal iránt. Az a benyomás, melyet Cowlrick Antal lapunk tudósitójára tett; a kölcsön adott arany gyors visszafizetése; egész magatartása és beszédmódja, valamint barátnőjének jó hirneve — minden előnyére szól Cowlrick Antalnak, de különösen dicséretére válik az a levele, melyet tudósitónkhoz intézett, s melynek befejező mondata igy hangzik:

«Ha a számomra begyült pénzzel nem tudnak mit csinálni, kérem, adják oda a szegényeknek».

Ez olyan embernek a nyilatkozata, kinek szive a felebarátaiért dobog. Cowlrick Antal, ki bizonyára elolvasta mindazt, a mi fölmentése óta lapunk hasábjain ő reá vonatkozólag megjelent, jól tudja, hogy tegnap lezárt gyüjtésünk végösszege hatvannyolcz font, tizenkét shilling. Ekkora összeg mindenesetre jelentékenynek mondható és az ő szorult anyagi viszonyai között kétségkivül nagy értékü is. Es Cowlrick Antal, bár tagadhatatlanul szegény ember, még sem fogadta el a rendelkezésére álló csinos összeget, sőt azt ajánlotta, hogy juttassuk a szegényeknek. E kivánságát azonban csak egy hét letelte után fogjuk teljesiteni — részint hogy Cowlrick Antalra nézve lehetővé tegyük, hogy a pénzt esetleg mégis fölvehesse, részint, hogy az adományozók esetleg másként intézkedhessenek. Reméljük egyébiránt, hogy az ő részökről nem lesz kifogás a Cowlrick Antal kivánsága ellen, a magunk részéről pedig ezennel megigérjük, hogy a pénzt lelkiismeretesen fogjuk a szegények kezébe eljuttatni.

És most egyelőre abbanhagyjuk a tárgyat, melyet hasábjainkon oly részletességgel adtunk volt elő. A Great Porter Square 119. számu bérházában gyilkos kéz által megölt ember a sirjában nyugszik, gyilkosa pedig még folyvást élvezi a szabadságát. Minden olvasónkon megeshetik, hogy még ma találkozik vele; talán magunk is elmentünk mellette London népes utczáin és — föltéve, hogy a gyilkos még Angliában van — minden valószinüség szerint olvasni fogja még ma este azokat a sorokat, melyeket e pillanatban leirunk.

Ámde reszkess, te szörnyeteg! Mert ha sikerül is elmenekülnöd a földi igazságszolgáltatás elől, isten keze sulyosan nehezedik fejedre és nem is fog róla lemulni, mig nem, az itélet napján, az örökkévaló széke előtt szemtől szembe nem állasz áldozatoddal!

XII. FEJEZET.

Mrs. Preedynek rémes álmai vannak.

Olyan mély volt az álma a derék Mrs. Preedynek, kinek elszunyadását az első fejezetben mint szemtanuk láttuk, — hogy ezalatt kényelmesen megcsinálhattuk a *Holdvilág* ama számaiból, melyek mellette az asztalon hevertek, az eddig közlött kivonatokat.

De bármilyen mély volt is az álma, nyugodtnak nem volt nevezhető. Emberölés és gyilkosság ragadta meg ellenállhatatlanul a Mrs. Preedy képzeletét s ezernyi ijedelmes, borzadalmas képben tünt föl előtte és gyötörte szertelenül. Epen csak ma reggel mondotta Mrs. Realenek, a tér tulsó oldalán lakó barátnéjának:

«Nem lesz egy nyugodalmas órám, a mig azt az embert meg nem fogják és föl nem akasztják.»

Az álom — ugy tartják — mindig az ellenkezőt jelenti. Ha lakodalomról álmodol, akár halott lesz a háznál; ha temetésről álmodol, lakodalmat várhatsz. Jó jel volt tehát, hogy Mrs. Preedy az elhunyt uráról, az ő «boldogult angyaláról» azt átmodta, hogy ő követte el a gyilkosságot, minek következtében Mrs. Preedy szépen felöltözött feketébe, hogy elmenjen az ura akasztására. Különös! ez a voltakép kinos álom mégis némi elégültségére szolgált a derék asszonyságnak, ki az elhunytat, mikor valami hibát követett el, mindig arra szokta volt figyelmeztetgetni, hogy meglássa: rossz vége lesz. Az elkövetett bünténybon és a büntetésben tehát Mrs. Preedy csak a saját bölcs előrelátásának a beteljesedését látta. Különben is a kivégzést, mivelhogy az ő boldogult férje ugyis régen meghalt már és tul volt minden földi veszedelmen, Mrs. Preedy a legnagyobb lelki nyugalommal élvezhette végig.

Még furcsább volt ennél egy másik álma, mely szerint a kandallón álló hazug fa-időjós volt a gyilkos. Ez a fa-paraszt, kinek hossza körülbelől négy hüvelyk lehetett, leakasztotta magát a bélhurról, a melyen csüngött, lecsuszott a földre és félreismerhetetlen gyilkossági szomjjal ált meg a konyha közepén.

Az álmodó asszony azzal az érzéssel, mintha mindez a legtermészetesebb dolog lenne a világon, kisérte figyelemmel a törpe emberke minden mozdulatát. Emez fa-ujját fa-ajkára téve, vérszomjasan nézett körül. Csend volt mindenütt. Negyed-hüvelyk hosszuságu léptekkel tartott a fal felé; megkopogtatta, mire a falon nyilás támadt, a melyen eltünt. Mrs. Preedy, mivel ez a nyilás kicsiny volt ahhoz, hogy ő is keresztül bujjék rajta, leült egy székre s várta a gyilkos visszatértét. Az a nyilás a szom-

közönségnek. A biztositó nyugodtan fizethetné dijait, a társulatok megszabadulnának a szédelgők versenyétől és az állam minden jelentékenyebb pénzügyi megterheltetés nélkül nagy szolgálatot tenne a közügynek. A biztositások száma és összege pedig a nyujtott magasabb garanczia folytán csak növekednék. Az állami felügyeletet jó lesz tehát megvalósitani és pedig minél előbb.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése május 16-án.

I.

A földmivelésügyi miniszteri tárcza költségvetésének tárgyalását kezdte meg ma a képviselőház. A vitának nem egy érdekes mozzanata volt. Ilyen *Szápáry* Gyula grófnak, az uj földmivelésügyi miniszternek programmbeszéde, ilyen továbbá a függetlenségi 48-as párt uj tagjának, *Vállyi* Árpádnak, maiden speeche. Vály Árpád nemcsak csinosan, elegánsan, hanem magvasan tartalmasan beszélt. Első beszédével is megmutatta, hogy benne a párt s a ház gazdasági kérdésekbe szakavatott képzett tagot nyert. Nagy figyelemmel hallgatott beszédében Vallyi Árpád megrótta azt, hogy a különféle adóemelések az adóképesség emelése nélkül történtek. Szólt arról a mostoha bánásmódról, a melyben a kormány eddig gazdasági érdekeket részesitette s felhivta Szápáryt, hogy tegye jóvá mint földmivelésügyi miniszter azt a mit mint pénzügyminiszter a gazdasági érdekeknek ártott. Az ifju szónokot sikerült beszédeért minden oldalról siettek üdvözölni. — *Kaas* Ivor báró a kereskedelem magyarosodásának volt lelkes szószólója. Erre a kérdésre hivta fel Baross miniszter figyelmét és erélyét. Részt vettek továbbá a vitába: *Komlóssy* Ferencz, a ma először felszólaló *Ivánkovich* János a kit pártja rokonszenvesen fogadott, *Orbódi* Pál, *Petrich* Ferencz, *Perlaky* Elek.

II.

Elnök: Péchy Tamás; *jegyzők:* Josipovich Géza, Szathmáry György, Nagy István.

Az elnök bemutatja *Ábrányi* Emil levelét, a melyben egészsége helyreállitása czéljából négy heti szabadságidőt kér. Megadatik. Bemutatja a kis-kun-halasi népiskolai tanitóknak kérvényét, melyben az 1875, XXXII. t.-czikket az 1885. XI. t.-cz. szellemében megváltoztatni kérik. Kiadatik a ház kérvényi bizottságának.

Csávossy Béla bemutatja a gazdasági bizottság jelentését a ház e havi költségvetéséről. Holnapután tárgyalják.

Széll Ákos bemutatja az állandó igazoló bizottság jelentését, mely szerint **Szilágyi Dezső** s **Szápáry Gyula** gróf a 30 nap fentartásával igazoltatnak.

Következik **a földmivelés-, ipar- s kereskedelem ügyi tárcza költségvetésének** tárgyalása.

Komlóssy Ferencz szerint Irányi Dániel nem alkalmas időben terjesztette be a vallásszabadságról szóló törvényjavaslatot. A szabad vallás gyakorlatra ráérünk akkor, hogy ha az anyagi bajokon tulestünk. Beszél az antiszemitizmus hóditásáról. Az antiszemitizmus sohasem volt faj és vallás elleni küzdelem, hanem igenis a tőkének megrendszabályozása, ez akar lenni, egyéb semmi, megvonása azon jogoknak és kiváltságoknak, melyeket a tőke manapság élvez. Népünk erkölcsi és anyagi jólétén és annak előmozditásán nem konferálhatunk abszolute semmit, bármi reformokat sürgetünk is, mig népünket a keresztény alapra vissza nem vezetjük. És az egyedüli alap, a melyen népünk igazán elégedett lehet.

Madarász József: A másvilágon!

Komlóssy Ferencz: A másik az, hogy népünket az adósságcsinálástól visszatartsuk. A szenvedő váltóképesség megszoritását már sürgettük e helyről, de mindez ideig meg nem hallgattattunk. Azonkivül foglalkoznunk kell a földtehermentesités eszméjével, mint foglalkoznak Németországon, vagyis a földet, a mint lehet, adósságmentessé tenni. Az uzsorát korlátozni kell, a visszaélések, az uzsoratörvény daczára, égbekiáltók. Francziaországban aszázéves forradalom emléke alkalmából épen most ünnepelnek. Ugyanilyen viszonyok voltak ott is. Azon időben Francziaországban se volt a népnek kenyere, az akkori irányadó körök ép oly makacsok voltak és nem hallgatták meg a népet, nem akarták meghallgatni, mert féltek a reformoktól. Nem akarja dicsőiteni ezeket a franczia forradalmi vivmányokat.

Károlyi Gábor gr.: Pedig dicsőitheti.

Komlóssy Ferencz: Nem dicsőitheti, mert ártatlanul szenvedettek vére tapad azon eszméhez; ön ezeket a hangzatos eszméket: a szabadságot, egyenlőséget, testvériséget bizonyára innen származtatja, ezért rajong értök. Én nem rajonghatok; én ugy tudom, hogy a keresztfán meghalt isten-ember alapitotta meg ezeket az eszméket. A franczia forradalmárok és az ö követői ezeket ki szeretik használni a maguk előnyére, hogy ámitsák a világot.

Károlyi Gábor gr.: Csak kibuvik belőle az antiszemita.

Komlóssy Ferencz: Bár feltétlenül bizik a Szápáry miniszterben, a költségvetést még sem fogadja el. (Helyeslések.)

Ivánkovics János elfogadja a költségvetést, de felhivja a kormányt a hazai iparügy némely kérdésére. Szól az iparnak nyujtandó kedvezményekről, az ipar emelkedésének akadályairól. Szükséges volna a jó utak épitése, a szállitási tarifának mérséklése, a szállitás körül észlelt hiányok megszüntetése, a közigazgatásnak javitása, a törvénykezésnek olcsóbbá és gyorsabbá tétele, azonkivül a külkereskedelmi piaczok megszerzése és különösen a belföldi piacznak meghóditása a hazai ipar számára. (Helyeslés jobbfelől.) Szükségesnek találja továbbá a kamarai intézmény átalakitását, az iparosok müveltségi szinvonalának emelését, az iparosok hitelviszonyainak javitását.

Vállyi Árpád: (Halljuk! Halljuk!) Midőn a földmüvelési miniszterium — én már igy nevezem — költségvetéséhez hozzászólani kivánok, szabad legyen remélnem, miszerint a t. ház reám is ki fogja terjeszteni azon jóakaratu elnézést, melyet rendesen gyakorolni szokott azokkal szemben, kik első izben veszik igénybe figyelmét. Előre is biztosithaton a t. házat, hosszadalmas nem leszek, annyival inkább nem, mert hangom nagymérvü rekedtsége is korlátozni fogja felszólalásomat. (Halljuk! Halljuk!)

Én legelőször is, hangsulyozni kivánom azt, hogy magyarország még mindig par exellence agricultur állam lévén, hazánkban a földmüvelési tárcza kiváló nagy fontosságot érdemel. Tekintettel pedig azon sajnos körülményre, hogy Magyarországon a földbirtok viseli a már-már csaknem elviselhetetlen állami terhek legnagyobb részét, és tekintettel azon még sajnosabb körülményre, hogy mostanság egy ijesztő gazdasági válság ólom sulylyal nehezedik éppen a földbirtokos osztályra, ma sokkal fontosabbnak tartom e tárczát, mint volt ujabb alkotmányos életünk kezdetén. (Helyeslés.) Hogy e nézetemet a t. kormány is osztja azt talán bátran következtethetem azon körülményből, hogy legujabban külön földmüvelési miniszteriumot létesitett.

Ha ez azt jelenti, hogy a kormány is jobban érezni kezdi, mint érezte eddig ezen tárcza kiváló fontosságát, ha ez azt jelenti, hogy a gazdasági érdekek ezentul több figyelemben, erősebb és hathatósabb támogatásban fognak részesülni, akkor örömmel üdvözlöm ezen ujitást.

De van még egy harmadik körülmény is, mely jelentékenyen megnövelte a tárcza fontosságát, az, hogy egyik legégetőbb kérdésünk — a vizszabályozási ügyek kérdése is ezen tárcza keretébe illesztetett be.

Igénytelen nézetem szerint a közgazdasági kérdések, a mostani igen sulyos gazdasági viszonyok között kell, hogy minél gyakrabban, minél alaposabb megvitatás tárgyát képezzék. Ezek azon motivumok, melyek engem felszólalásra inditottak.

Sokan sokszor állitják, ugy itt e házban, mint e házon kivül is, főleg a sajtóban, hogy a nemzet vagyoni ereje a jelen kormány alatt jelentékenyen növekedett. Állitotta ezt a jelen költségvetési vita folyamán is főleg Hegedüs Sándor t. előadó ur, de állitotta a t. pénzügyminiszter ur is. Készséggel elismerem, hogy ezen állitásukat statisztikai adatokkal is igen ügyesen, látszólag — de csakis látszólag — föltétlenül hitelt érdemlőleg támogatták.

Nem habozom azonban kimondani, hogy én statisztikai adataiknak nem tulajdonitok olyan döntő fontosságot, a minőt azoknak talán tulajdonitottak és pedig azért nem, mert én azt veszem észre, hogy a statisztika egy olyan jó mühelylyé vált, melyben mindenki kikovácsolhatja saját harczához szükséges fegyvereket, egészen a saját gusztusa szerint. (Ugy van! a szélső baloldalon.) Aztán a mióta én a megyei közigazgatási bizottságokban a közgazdasági előadók statisztikai adatait ismerni tanultam, azóta minden bizalmamat elvesztettem ilynemü adataink iránt. (Derültség szélső balfelől.) Ugy, hogy én az ilyen adatoknál sokkal több sulyt helyezek arra, a mit az országban szerte járva magam látok és tapasztalok s én a legnagyobb sajnálattal ugyan, de mégis azt vagyok kénytelen bevallani, hogy a nemzet vagyoni erejének jelentékeny növekedését — vasuti hálózatunk fejlesztését s még egy-két dolgot leszámitva — nem látom sehol sem. (Ugy van! a szélső baloldalon.)

Megengedem t. ház, hogy itt-ott, egy vagy más téren lehet találni némi előhaladást és javulást, de ha tovább kutatunk mindég megtaláljuk ezzel szemben a hanyatlásnak, a visszaesésnek olyan jelenségeit is, melyek a javulásokat nemcsak ellensulyozzák, de legtöbbször teljesen le is rontják. (Ugy van! a szélső baloldalon.)

A t. pénzügyminiszter ur azt állitotta Nagy-Bányán mondott programmbeszédében: «hogy közgazdasági téren számos intézkedés történt, mely az anyagi érdekek felvirágzását s a közterhek könnyebb elviselését fogja eredményezni.»

Két olyan dolgot ismert el a t. pénzügyminiszter ur ezen nyilatkozatában, a minek igen örvendek, egyik hogy a közterheket már ö is csak nehezen elviselhetőknek tartja, a másik s ez az érdekesebb, hogy ezeknek a könnyebb elviselését a kormány intézkedései még csak a jövőben fogják eredményezni. Nagyon helyesen tette a t. pénzügyminiszter ur, hogy a jövő formát használta, most ez felel meg a valónak, de hogy ezen nyilatkozata hizelgő lehetne egy 14 év óta fennálló kormányra nézve, azt bátor vagyok kétségbe vonni. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Igen sokan, többek között magam is, épen azt tartottuk a jelen kormány egyik legnagyobb hibájának közgazdasági téren, hogy folyvást emelte ugyan az adókat, ha nem is egyenes, de közvetett uton, a nélkül, hogy az adóképesség emelésére is kellő gondot forditott volna. És épen mivel ezt elmulasztotta, azért látjuk ma azt, természetesen, ha nem hunyunk szemet a gazdasági válság előtt s minden téren jelentkezni kezdő pangás előit, hogy a nemzet a vállaira rakott óriási terhek sulya alatt, már nemcsak görnyedez, de roskadozni is kezd. (Ugy van! a szélsőbalon.)

Önök t. uraim, ott a kormányon egy zsaroló, egy minden életerönket elsorvasztó rendszerrel kormányoztak 14 hosszu éven át s ha ezen rendszerrel szakitani és pedig rövid időn szakitani nem fogunk — rossz jós legyek — de végkimerüléshez fog vezetni.

Károlyi Gábor gróf: Ki kell lökni a kormányt!

Vállyi Arpád: Nem akarok ezuttal a t. pénzügyminiszter urral hosszabb vitába bocsátkozni a felett, hogy a kormány egyoldalu pénzügyi politikát követett-e vagy nem, de egy napirenden lévő dologra utalok felelet gyanánt.

Bizonnyára, ha nem is mindnyájan, de igen sokan emlékezni fognak a t. ház tagjai közül arra, hogy a regále-megváltás eleinte mindig oly módon lett kilátásba helyezve, hogy ezen megváltás egy a regále-tulajdonosoknak nyujtandó jelentékeny segitség is lesz.

Köztudomásu t. ház, hogy a magyar gazdáknak egyik legnagyobb bajuk az, hogy kellö tőkékkel nem rendelkeznek, e miatt birtokaikat kellően felszerelni nem képesek, s a megváltozott viszonyok folytán szükségessé vált intenzivebb gazdálkodásra nem térhetnek át. Azt mondogatták, majd a regále megváltással segitve lesz némileg ezen bajon, tekintélyes összegekhez fognak jutni regale birtokosaink közül számosan, melyekkel némelyek legpreszánsabb terheiket törleszthetik, mások gazdaságaikat felszerelhetik, még mások a jobb helyzetben lévők gazdasági forgó tőkéket alkothatnak. T. ház! ma már látjuk, minö lesz ezen segitség. Elveszik ugyan a regálét, de ugy lesz kárpótolva, hogy igen sok esetben a veszett fejszének csak a nyele fog az illető tulajdonosok kezében maradni.

Az a regálé megváltás, melyet a t. kormány csinált, egy nagyon ügyes fináncziális operáczió az állam javára — csakhogy egyeseknek a direkt megkárositásával.

Károlyi Gábor gr.: Rabló-szysztema!

Vállyi Arpád: Igazán nem tudom, mit szóljak azon eljárásról, hogy a bejelentések határideje oly rövidre szabatott, hogy önkéntelenül azon gyanut ébresztette, mintha készakarva azért szabatott volna oly rövidre, hogy a tulajdonosoknak mennél kevesebb idejük legyen adataikat összeszedni s az államnak minél könnyebb legyen ezen helyzetet a maga financziális javára kizsákmányolni. (Tetszés a bal- és szélső baloldalon).

Ha az ilyen eljárás nem egyoldalu pénzügyi politikára mutat, akkor én nem tudom, mi az egyoldalu pénzügyi politika. De más térről is szabad legyen egy példával illusztrálnom, minö figyelemben részesiti a kormány a gazdasági érdekeket. (Halljuk!) Sokszor halljuk mondani, miszerint a magyar gazdának egyik föhibája, hogy nem számit. Csinálјon minden gazda rendes előirányzatot s aztán a szerint intézze kiadásait. Hát tudták-e t. uraim, hogy ezt az előirányzat készitést első sorban az állam teszi lehetetlenné. Hogy csinálјon a szegény gazda előirányzatot, mikor legtöbbször még a harmadik évnegyedben sem tudják az adóhivatalban folyó évi adójának összegét pontosan megmondani. (Igaz! Ugy van! a bal és szélsőbaloldalon.)

Hogy ez pénzügyi adminisztrácziónkat is minő szép világitásban tünteti fel — arra nem szándékozom ezuttal kiterjeszkedni. Megigértem, hogy hosszadalmas nem leszek, meg is akarom tartani, (Halljuk! Halljuk!) de egypár dolgot szabad legyen még igen röviden a t. miniszter ur figyelmébe ajánlanom, kérve, hogy azokat legközelebbi vagyis jövő évi költségvetése elkészitésénél számitásba venni szivesked jék.

Ne méltóztassék a gazdasági egyesületek segélyezésével felhagyni, annyival inkább ne, mert ezen egyletek sok helyen nemcsak kulturális, de magyar nemzeti missziót is teljesitenek. (Igaz! Ugy van! a bal és szélsöbalnldalnn.)

Ne méltóztassék belenyugodai abba, hogy a lótenyésztési jutalomdijosztások felfüggesztve maradjanak. Maga a t. miniszter ur erösen hangsulyozza indokolásában, hogy ezen intézmény minö kedvezö eredményeket szült. Én arra kérem ugy a t. miniszter urat, mint a t. házat, ne reszkirozzuk kicsinyes takarékosságból ezeket az elért kedvezö eredményeket. (Helyeslés a bal és a szélső baloldalon.)

Örömmel látom a költségvetésben a kulturmérnöki intézmény továbbfejlesztését, személyzetének szaporitását és kulturmérnöki testületet, mely müködésével a gazda közönség elismerését már is kivivta, a magam részéről is a legmelegebben ajánlom a t. miniszter ur kiváló figyelmébe.

Nagyon helyesnek tartom a földmives iskolák felállitásának fokozatos folytatását, egyuttal azonban felvetek egy más kérdést is. (Halljuk!)

Nem tartaná-e a t. miniszter ur czélszerünek egy oly tanintézet felállitását, melyben a magasabb igényeknek is megfelelő kertészek képeztessenek. Az országban csaknem minden kertben idegen, legtöbbször cseh főkertészeket találunk; én szükségesnek tartanám, hogy már magyar kertészeket is neveljünk, (Élénk helyeslés balfelől.)

Károlyi Gábor gróf Tiszához: Hiába mosolyog az impreszárió ur!

Vállyi Arpád: Annyival inkább, mert gyümölcstermelésünk Istennek hála, évenkint nagyobb arányokat ölt, kell is hogy öltsön, mert ez lenne első sorban hivatva pótolni azon óriási veszteséget, melyet a filokszera által szenvedtünk. (Igaz! Ugy van! balfelől.)

T. ház! Én arra kérem a t. miniszter urat, forditson gazdasági érdekeinkre nagyobb gondot, mint elödei, és vesse latba minden befolyását, hogy kollegái is saját tárczáikban a gazdasági érdekek elömozditására szükséges reformokat mielőbb megtegyék.

A t. miniszter ur nem csak mivel nagy birtokos — és a mint tudom jó gazda is — de mivel évek hosszu során át elnöke volt az országos gazdasági egyesületnek is — alaposan kell, hogy ismerje a gazdaközönség bajait. Aztán a t. miniszter ur pénzügyminiszter is volt, ez is jó iskola egy földmivelési miniszternek. Én arra kérem, tegye jóvá mint földmivelési miniszter, a mit mint pénzügyminiszter a gazdasági érdekeknek ártott. (Derültség balfelől.)

Befejezem beszédemet. Ha nem az év közepe felé járnánk, hanem egy jóformán már tulhaladott álláspontot képező budgetet tárgyalnánk, őszintén bevallom, nem fogadnám el e költségvetést, és pedig azért, mert a takarékosság tulságos alkalmazása miatt nagyon is szükre szabottnak tartom.

Talán minden más terén én fogom helyeselni leginkább államháztartásunkban a legszigorubb takarékosságot is, de a földmivelési tárczánál ebben a kiválóan agrikultur országban a tulságos takarékosságot nem helyeselhetem.

A takarékosságot ennél a tárczánál épen olyan legrosszabb helyen alkalmazottnak tartom, mint mikor a gazda a vetőmaggal akar takarékoskodni. (Igaz! Ugy van! balfelől.)

«Ki mint vet, ugy arat.» Én ezt akarom, ez az ország jól arasson, ha a t. miniszter ur is azt akarja, akkor jövőre szélesebb alapokra fektetett, nagyobb keretben mozgó budgetet terjesszen elö.

Most az imént jelzett körülményeknél, főleg az idő előhaladott voltánál fogva, elfogadom a költségvetést. (Élénk helyeslés és éljenzés a bal- és szélsőbaloldalon.)

Ordódy Pál szerint szép eredményeket értünk el a forgalmi téren, továbbá a pénzforrások sokféleségének létrehozásában, a fogyasztási adóknál, a kultur mérnöki intézmény terén, az épitési ipar terén. Ha szerencsétlen körülmények nem következtek volna be, valószinüleg a haladás még nagyobb volna. Felsorolja azon faktorokat, a melyekre tekintettel kellene lenni részben a kormánynak, részben a gazdaközönségnek, hogy gazdasági állapotaikon segithessenek. Felsorolja végül az ipar, főleg a textil-ipar terén elért eredményeket. Elfogadja a költségvetést. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Kaas Ivor báró szerint a földmivelési politikát és az agrikol érdekeket a mult kormány elhanyagolta és elrontotta széles néprétegeknél, ugy a kisbirtoknál, mint a középbirtoknál romlásnak indultak; ezért ezen kormány közgazdasági politikáját nem menthetjük fel azon vád alól, hogy a nemzetnek életereit kötötte alá. Még távol sem vagyunk ott, a hol iparilag lennünk kellene és a hol lehetnénk. Mert azt minden esetre meg kell követelnem, hogy egy nemzet közgazdasági beosztása akként alakuljon, hogy az saját szükségleteit, saját iparából fedezhesse. Ez az első, hogy saját ipari szüksége és képességei ne vettessék alá és ne váljék adózójává az idegen ipar kiaknázásnak. (Ugy van! Ugy van! a bal és szélsőbaloldalon.) A másik, hogy egy országnak azon iparnemei, melyek ott különösen fejlőképesek, fejlesztessenek egész erővel.

A harmadik, — s ez a fő minálunk, — hogy a kis ipar anyagi exisztencziája biztosittassék, mint a melylyel annyira össze vannak füzve a társadalom legegészségesebb müködésének erei. E kisipar ne hanyagoltassék el, hanem minden egyes részében ápoltassék.

A kereskedésnél ismét szemrehányást kell tennem a mult kormányoknak azért, hogy noha a kereskedelem érdekeit nem hanyagolták el azon mértékben, mint a földmivelés és ipar érdekeit arra nézve semmi néven nevezendö tekintettel nem voltak, hogy Magyarországnak önálló kereskedést teremtsenek, és hogy ebbe a kereskedésbe bevigyék a magyar szellemet, (Ugy van! a bal és szélsőbalon.) hogy a magyar kereskedést emanczipálják Ausztriától pénzügyileg, összeköttetéseiben, cselekedeteiben. Jövőre azonban talán bizhatunk azon miniszterben, ki ezen ipari és kereskedelmi ügyeket vezetni fogja, hogy gondja lesz a magyar nemzeti érdek ápolására ezen a téren, kivált ha tanácsaiban nem lesz exclusive pártember, ha meg fogja hallgatni azoknak szakvéleményét is, kiknek támogatására politikai ügyekben számithat, mert ha ugyanazok tanácsát fogja követni, a kik tanácsainak hódolt a kormány idáig, ugy ugyanazon hibák fognak elkövettetni, mert ugyanazon okok ugyanazon okozatokat szülik. Ellenben, ha ipari dolgokban nem veti meg Mudrony Soma tanácsát, a kihez szakértelemre nézve foghatót Magyarországon nem találunk, ha kereskedelmi tekintetben Gaál Jenö szavát meghallgatja, magának tartván fel mint felelős miniszter a döntő elhatározást és cselekvést: akkor remélhető, hogy Magyarország ipar és kereskedelmi ügyei más kerékvágásba fognak jutni, mint a melyben eddig mozogtak. S ezt a reményemet s azt, hogy a nemzeti politika e téren is érvényesülni fog, nem alaptalanul táplálom.

Azon beszéd után, melyet tegnap hallottunk és a mely a Duna-gőzhajózási társaságra vonatkozott, remélnünk kell, hogy ugyanazon elvet, melyet a magyar államiságra és nyelvre nézve proklamált a vasutaknál, alkalmazni fogja a Duna-gőzhajózási társasággal szemben is, és ezt azért emelem ki, mert ez tegnapi nyilatkozatából hiányzott.

Én azt tartom, hogy mindazon haladás után, a melyet a nemzeti eszme Magyarországon évtizedek óta tett, mind azon hóditások után, hogy a magyarság megszerezte magának az államot, a népiskolát és a közélet számos más terét, egy teret nem tudott elhóditani a kormányzat harmadik évtizedében sem és ez: a kereskedés. Az pedig, hogy ez is meghóditassék a magyar nemzetnek és a magyar államiságnak, felettébb kivanatos s megjegyzem, hogy itt a kereskedelmi körök érdeke és gyakorlata és praktikus eredménye öszefügg a nemzeti követelményekkel.

Ha mi kereskedelmünket meg akarjuk magyarositani, ennek vannak eszközei, melyeket okvetlenül fel kell használni. Az egyik mód vonatkozik a váltókra. Képtelenség az, hogy valamely államban idegen nyelven állittassanak ki a váltóürlapok. Ezt nem teszi sehol semmiféle állam sem. Csak nálunk van az, hogy sokkal több német váltóürlapot hoz forgalomba a magyar kormány, mint magyart. Nem a váltó jogi természetéről van szó. Minden váltó jogérvényes, bármely nyelven legyen is az kiállitva. Arról van szó, hogy a magyar állam bélyege, miután a váltóürlap nem egyéb, mint bélyegpapir, a váltóürlapon magyar, vagy német, vagy más nyelvü szöveggel állittassék-e ki? Ne adjon a kormány ki más, csak magyar váltóürlapokat. Ennek, bármi csekélynek tessék, végtelen hatása volna kereskedésünk magyarositására.

Egy másik, még hatékonyabb, a magyar állam természetéből még jobban kifolyó intézkedés kereskedésünk megmagyarositására az volna, ha akként szabályoztatnék kereskedelmi könyvek stb. bizonyitó ereje a biróságok előtt, hogy azok csak magyarul nyujtassanak be. Ha valamely kereskedő magánember létére

---

szédos 119. számu bérházba vezetett s a várakozó tudta, hogy ott most milyen rémes munka folyik. Kis idő mulva elégült arczczal tért vissza a hazug időjós, beletörölte vérfoltos fa-ujjait a Mrs. Preedy kötényébe, fölmászott a házikójába, felakaszkodott bélhurra és reszketve bár, de nyugodt lélekkel csüngött ott és jósolta a rossz időjárást.

— Vigyázz, ficzkó, mondá Mrs. Preedy, álmúban fenyegetőleg nyujtva feléje az öklét, — majd rossz idő jár te rád holnap, ha becsukatlak és felakasztatlak azért, a mit tettél!

Azután meg azt álmodta Mrs. Preedy, hogy a fa-emberke megölte a szomszéd kunyhóban levő fa-menyecskét, hogy ne tehessen ellene tanubizonyságot s mivel a menyecske szokta volt jósolni a szép időt, tehát most már nem lesz többé szép idő.

Ezek és hasonló képek váltakoztak egymással szakadatlanul s tartották tompa aléltságban az alvó asszony lelkét.

Azt álmodta, hogy egyedül van egy szobában, melynek az ajtaja kivülről be van zárva. Egyetlen élő lény sem volt a közelben, és segitségre nem számithatott. Azután azt álmodta, hogy elaludt és gyermekkoráról álmodik. Álmában álmodott.

Ebből a másodfoku álmából hirtelen fölrezzent, de ugy, hogy jóllehet tovább szunyókált az asztalon, melyen a *Holdvilág* számai hevertek: azt hitte, hogy ébren van. De mi is ébresztette föl? Lépést hallott a ház felső részében a folyosón.

Tudta, hogy üres a ház és hogy rajta kivül egy lélek sincs benne. Az ajtó be volt zárva, tehát nem mehetett ki; még az ágy is, a melyen feküdt, olyan volt, mint valami börtön: nem birt róla fölkelni. Visszafojtott lélekzettel feküdt ott s aggódva hallgatta a neszt, a mely fölébresztette volt.

Jól tudta a járást a házban, ismert minden szobáját, minden lépcsőjét. . . . Ismét egy lépés . . . azután másik lépés . . . közben pedig hosszu szünet. Az az ember, a ki lassan közeledett, hogy őt meggyilkolja, most jött lefelé a harmadik emeletről a másodikra. Már le is ért, és ujra megállott.

Hogy mi a szándéka, az iránt Mrs Preedynek semmi kétsége sem lehetett. Ismerte álmában e gyilkosnak egész élettörténetét; tudta, hogy ez valóságos réme az összes londoni háztulajdonosoknak; hogy titokban, de mindig sikeresen végzi gyilkosságait, és hogy most őt, Mrs Preedyt, szemelte ki legközelebbi áldozatául.

Menekülnie sorsa elől nem lehetett. . . . Önmegadással várta a következését.

Hallotta, hogy a lépések mint jöttek le a második emeletről az elsőre, fokról-fokra kisérte őket, a mint lassan-lassan közeledtek. Még egy őrjöngő erőfeszitést tett, hogy ágyából fölemelkedjék, de a paplan ugy leszoritotta, mintha vaspánt lett volna.

. . . .

E pillanatban valóban jött is lefelé a lépcsön egy ember. Mozdulataiban volt valami sompolygó, a mi különös ellentétben volt rendes kihivó magaviseletével, a melynek most, hogy senki sem látta, nyoma sem volt rajta.

. . . .

Azzal az éles hallással, mely néha az alvók izgatott lelki állapotára jellemző, figyelt Mrs Preedy ez ember halk lépteire a padlásszobától kezdve le egészen a földszintig. Most az ember abban a folyosóban állott, mely egyfelől az utczaajtóhoz, másfelől pedig az alsó helyiséghez vezetett, a melyben Mrs Preedy az ő lidércznyomásos álmában kinlódott.

Melyik irányba fog indulni?

Lefelé jött. Közeledett az ágyhoz. . . , Mrs Preedynek elérkezett a végső pillanata. . .

Imádkozni akart; de nyelve odatapadt a szája padlásához; az az ember pedig közelebb, egyre közelebb jött. . . . Most benyitotta az ajtót . . . a küszöbön állott . . . Mrs Preedy pedig, most már igazán fölébredve, felkapta a fejét, kinyitotta a szemét, és rémülettől sápadozva meredt rá a belépőre.

XIII. FEJEZET.

A Mrs Preedy lakója.

A konyhaajtó kinyilt, s az a ki nyitotta, még most is fogta hátrabocsátott jobb kezével a kilincset, mialatt a küszöbön megállva, balkézzel az ajtófélbe fogózott. De Mrs Preedy azt képzelte, hogy a hátranyujtott kéz a gyilkos fegyvert tartja elrejtve, a mely az ő életét lészen kioltandó.

A belépő arczának egyébiránt épen nem volt vérszomjas kifejezése, és midőn Mrs Preedyhez közeledve, mind a két kezét lebocsátotta, emez megnyugvással látta, hogy nincs bennök semmi. Egyuttal fölismerte benne lakóját, Max Rikhárdot, ki három hét óta lakik a házában és ugyanannyi idő óta adósa a házbérrel. Ez volt a Mrs Preedy «fiatal embere», a mint ö rövidesen nevezni szokta.

Lehet, hogy még fiatalabb is volt, mint a milyennek látszott, mert az arczszine sötét volt, haja pedig hosszu és sürü. Szemének sajátságos, macskaszemre emlékeztető fénye volt, ugy, hogy az ember önkéntelenül is azt hitte róla, hogy a sötétben világlik. Némi idegenes kiejtéssel beszélt angolul, de ugy, hogy kiejtéséből semmikép sem lehetett a nemzetiségére következtetni.

Mrs Preedy most összeszedte bátorságát; az álom rémlátásai elmosódtak, s a gazdasszony ösztöne kerekedett benne felül.

«A fiatal emberem meg akarja fizetni a házbérét», gondolá magában, mialatt kedves, alkalmi mosoly lebegett az ajkán. De az édes ábránd csakhamar eloszlott. «Ittas!» ez volt a Mrs Preedy második gondolata, mely azonban ép olyan alaptalannak bizonyult, mint az első, mire Mrs Preedy végre eljutott erre a józan követeztetésre: «Nyilván gyertyát, vagy egy szelet kenyeret, vagy szappant fog kérni — valamit, a mire nincs pénze. Azt fogja mondani, hogy ő itt idegen és nem tudja, hol kell az ilyesmit bevásárolni, vagy hogy a boltok már be voltak zárva. De én azt gondolom, hogy egy árva fillér sincs a zsebében. Nem szed rá fiatal ur! Nem vagyok én mai csirke.»

(Folytatása következik.)

APÁTLAN, ANYÁTLAN.

95

Regény, szabadon franczia után.

NEGYEDIK RÉSZ.

Kicsoda a gyilkos?

Azonban a kocsis megkérdezte a rendeletet, össze kellett tehát szednie minden akaraterejét, hogy ha nem is nyugodt, de legalább is érthető hangon válaszoljon.

Csak éjfélkor tért vissza.

Pierre de Sauves is majdnem ugyanakkor jött haza.

Utjokat siker koronázta és valamennyi orvos megigérte, hogy másnap délelőtti tizenegy órára eljön a beteg leányt megnézni.

— Hogyan van Georgette? — ez volt Jonáthán első szava a szolgához, a ki a kaput kinyitotta.

— Nincs jobban, viszonzá ez. Meg se mozdul és egy szót se szól.

Jonáthán megragadta Sauves kezeit.

— Az istenre kérem, mondá, mindenre, a mi szent, a mit ön szeret, a mit ön valaha siratott, az ön szenvedéseire és az ön fájdalmaira, engedjen hozzá bemennem.

— Hogy az ön jelenléte ujra felizgassa hugomat? . . . Soha!

— Térden esedezem ön előtt! . . .

— Hagyja abba, hasztalanul kér.

Pierce Sauves hangjából kiolvasta, hogy kéréssel nem fog czélt érni.

— Ugy hát engedje meg legalább, hogy a szomszéd szobában a kanapén feküdjek, ott mégis előbb kapom meg a hireket.

— Ez őrültség. Mit szólnak majd hozzá a szolgák?

— Ismerik valamennyien a gyermek iránt való szeretetemet.

— A hogy önnek tetszik.

Ezzel az engedélylyel lerázva magáról az amerikait, Pierre fölsietett az emeletre, megtudni, hogy mi történik ott.

Végre rábirták Adélt, hogy öltözködő szobájába menjen és a pamlagra lefeküdjék. Csupán Robert, Klotild és Zsuzsánna maradtak a beteg mellett, egy pillanatra se hagyva el őt és mindent elkövetve, hogy szenvedéseit enyhitsék.

Különösen Klotild folyton nyujtott neki vizet, nedvesitette szemeit és egy pillanatra se lankadt fáradozásában és odaadásában.

A beteg tehetetlenül feküdt ágyában, még mindig fehér és friss karját, melyen látható volt az a nagy barna anyajegy, melyről Laminois Amanda szólott, feje alá hajtva.

E mellett a kar mellett, mely egy darab antik márványhoz hasonlitott, az arcz rendkivül pirosnak, szinte tüzesnek látszott; az apró foltok és daganatok egészen elárasztották és alig volt tőlük fölismerhető.

A lélekzés nehéz, szakadozott, szinte fütyülő volt. A szabad keze időközönkint görcsösen kapaszkodott a paplanba, melyet folyton följebb akart huzni; ezt a gépies és önkénytelen mozdulatot, mely mindig ugyanaz maradt, nagyon jól ismerik azok, a kik valaha haldokló embert láttak.

Egy szó se jött ajkairól.

Vajon ismerte-e a körülötte levőket? . . . Megértette-e azokat, a kik végtelen szeretettel és nyájassággal szólottak hozzá? . . .

Lehetetlen volt ezt kitalálni.

Pierre az ágyhoz lépett.

— Nos, kedves gyermekem, mondá nyájasan, nagyon szenvedsz?

Georgette lázában és tehetetlenségében meg se mozdult.

Pierrenek volt annyi bátorsága, hogy ajkait a beteg homlokára illesztette és aztán lábujjhegyen távozott.

Az ajtó küszöbéhez érve, magához szólitotta Zsuzsánnát.

— Mondd Robertnek, hogy feküdjék le, mondá neki, majd én ébren maradok a szobámban; ha bármi történik is, hivj engem.

Azonban nem történt semmi különös, ha csak nem az, hogy a láz még nagyobb mérvet öltött és a kiütések oly sürüen támadtak az arczon és a testnek bizonyos részein, hogy ugyszólván egyetlen sebhelyet képeztek.

Tizenegy óra tájban egymás után megérkeztek az orvosok és mielőtt fölmentek az emeletre összegyültek egy földszinti szobában, a hol dr. Garniers kifejtette nekik a betegség lefolyását és elmondta nekik, hogy mit tett eddig a baj mérséklésére.

Ennél az első tanácskozásnál a családnak egyetlen tagja se volt jelen.

Pierre fent volt az emeleten fiával és hugával.

Georgette szobájában Klotild és Zsuzsánna várták az orvosok feljövetelét.

Lent, ama szoba szomszédságában, melyben az orvosok tanácskoztak, Pierce Jonathán fülét az ajtóhoz támasztva hallgatózott és mohón, lázasan figyelt az orvosok minden szavára.

Arczszine, melyről Zsuzsánna erősen hitte, hogy nem természetes, csakugyan nem változott meg az álmatlan és aggodalmak közt töltött éjszaka után, azonban szemeit ezer meg ezer ráncz környezte, ajkai lecsüngtek, söt ugy látszott, mintha a teste egyszerre meggörnyedt volna s akaratlan, megfékezhetetlen ideges rángások torzitották el minduntalan az arczát.

A beteg vizsgálata fél óránál tovább tartott.

— Ne felejtsék el, hogy mind a ketten folytonosan mossák arczukat és kezeiket karbolvizzel, mondá az egyik orvos Zsuzsánnának és Klotildnak.

— O uram, viszonzá az utóbbi, mi nem félünk, de mindazonáltal megteszszük azt, a mit önök parancsolnak.

— A leány meg fog halni, még pedig nagyon rövid idő mulva, jelenték ki a tanácskozó orvosok majdnem egyhanguan, mikor visszatértek abba a terembe, a melybe először beléptek.

Beszólitották Pierre de Sauvesot mint családfőt és értésére adták tanácskozásuk rettenetes eredményet.

Abban a pillanatban, a midőn az orvosok ezt kijelentették, a szomszéd szobában egy szivszaggató, éles, borzasztó felkiáltás volt hallható, melyet orditáshoz hasonló, a lelket megrázkódtató zokogás követett.

Azonban az orvsok már foglalkozásuknál fogva hozzá vannak szokva a fájdalomnak eme iszonyatos kitöréseihez, a kétségbeesésnek eme szivrepesztő nyilvánulásaihoz.

Senki se csudálkozott rajta, még csak fel se tünt nekik az óriási, leirhatatlan fájdalomnak eme kitörése.

Pierre elkisérte öket az ajtó küszöbéig, aztán visszament abba a szobába, a melyben Jonáthán tartózkodott.

Vele egyidejüleg Zsuzsánna is belépett ebbe a szobába.

Az amerikainak láttára, a ki fejét betemette a pamlag vánkosába és a ki csak vállainak rángásával árulta el, hogy zokog, meghökkenve megálltak.

— Meghallotta, mikor az orvosok kijelentették, hogy Georgette el van veszve, mormogá Pierre nagyon halkan a komorna fülébe, a ki kérdő pillantást vetett rá.

— Jól van, viszonzá ez; hagyjon bennünket magunkra, azonban csak a szomszéd szobába menjen.

Pierre engedelmeskedett és belépett a szomszéd terembe, melynek ajtaját félig nyitva hagyta.

A fiatal komorna egyenesen Jonathánhoz lépett. Szemeiből a szilárd eltökélés és óriási bátorság sugárzott ki.

— Bátorság, Pierce ur, mondá oly hangon, melybe hiába igyekezett szánalmat vegyiteni és mely igyekezete daczára is száraz és kemény maradt. Bátorság, ez a Georgette, kit ön annyira imádott az ön Maud hugával való hasonlatosságáért, mindvégig az ő hasonmása lesz . . .

Pierce fölemelte szemeit.

Vonásai a legnagyobb kétségbeesést árulták el és ugy látszott, mintha meg sem értette volna Zsuzsánna szavait.

— Mit akar ön mondani? hebegé. Miért mondja ön, hogy mindvégig?

— Mert Georgette is, miként az ön Maud huga, irtózatos és váratlan halállal fog kimulni . . .

— Ez nem igaz!

— Micsoda nem igaz?

Pierre hátraszökött, mintha hirtelen egy örvény tárult volna fel előtte.

— Azt se tudom már, hogy mit mondok . . . mondá, arczát ujra kezei közé rejtve.

Majd néhány pillanat mulva igy folytatta:

— Ez nem igaz, Georgee nem halhat meg! . . .

— Már a végső tusát vivja; az élete már csak perczek után számit.

Jonáthán hörgött, miként egy megsebzett vadállat, kezeivel fejéhez kapott és begörnyedt ujjaival megragadta haját, melyet kétségbeesetten tépni kezdett.

könyveit nem az állam nyelvén vezeti és mégis élni akar könyvei bizonyitó erejével: köteleztessék könyvei kivonatának hiteles magyar forditásával jönni a biróság elé és a forditás költségeit, nemkülönben annak rizikóját, hogy az helyes-e, vagy sem, maga viselni. E rendszabály kereskedelmi osztályunk könyvvezetésében roppant változást idézne elő.

De az állam a törvényes rendszabályokon kivül erkölcsi befolyásával is elháríthatná kereskedésünk magyarosodásának akadályait. És itt szabad legyen őszintén kijelentenem, hogy a kereskedés megmagyarositásának azon közlöny — a Pester Lloyd — legnagyobb akadálya, még a kereskedelem legszélesebb köreiben a hitelesség látszatával használtatik s a kereskedelmi kötések megállapitásánál el van fogadva és a mely ezen tekintélyénél fogva egészen privilegizált állással bir épen a kereskedelmi körökben. (Igaz! Ugy van! a bal- és szélsőbalon.)

Tudom, hogy hazafias intenczióimat és aggályaimat azon férfiak, kik a Lloyd részvénytársulat mint magánvállalat és a nevezett lap élén állanak, méltányolni fogják annál is inkább, mert az ezen lapot kiadó részvénytársulat elnökét Wahrmann urban van szerencsém tisztelni és én elképzelem magamnak, hogy a «Pester Lloyd» igen érdemes és nagy tehetségü szerkesztője, ki Magyarország képviselőházának az alkolmány helyreállitásától fogva mindig tagja volt és a «Lloyd»-társulat igen t. elnöke Wahrmann Mór, a ki szintén évtizedek óta csinálja a magyar törvényhozást, hogy ők mily vérző hazafisággal látják mindennap azt, hogy nekik idáig nem sikerült a kereskedelmet Magyarországon megmagyarositani. Remélem, hogy sikerülni fog Baross miniszternek a magyar állam és a nemzeti társadalomba ugy beilleszteni a magyarországi kereskedést is, hogy ezzel erőt kölcsönözzön a nemzetnek, erőt a magyar kereskedésnek. Nem bizalommal, de bizalmatlanság nélkül a jövő iránt, elfogadom a költségvetésnek ezen fejezetét. (Élénk helyeslés balfelől.)

Szápáry Gyula gr. földmivelési miniszter: (Halljuk! Halljuk!) Azt hiszem a t. ház indokoltnak fogja találni azt, hogy ezen tárcza költségvetésének általános vitájánál felszólalok, és pusztán azon ügyekre szoritkozom, melyek az uj ügybeosztás szerint ezentul is e tárcza keretében maradnak. Mert hogy oly ügyek jövendő kezeléséről beszéljek, melyekre befolyásom csak néhány napra terjed, ezt, azt hiszem, a t. ház nem kivánja, de czéltalan is volna, ez nem lehetne egyéb, mint csupán egyéni nézetem kifejezése, a melyet a t. ház tudni nem kiváncsi! hanem ismerni akarja igenis a kormánynak e részben követendő politikáját. (Helyeslés.) Különben is lesz alkalma még azon miniszter urnak, a ki az ipar és kereskedelmi ügyeket ezentul vezetni fogja, ezen vita folyamán a hozzá intézett vagy esetleg még intézendő kérdésekre a feleletet megadni.

A mi már most az itt felhozottakat illeti, méltóztassék megengedni, de a Komlóssy Ferencz t. képviselő ur ma adott jó tanácsait követni nem szándékozom. (Derültség jobbfelől.) Nem szándékozom követni azon indokból sem, mert magát annak az állaspontnak helyességét, a melyet ő elfoglal s melyből kiindul, hogy t. i. Magyarország földmives osztályának sorsa az utóbbi időben a annyira rosszabbodott volna, nem ismerhetem el. (Helyeslés jobbfelől.) Mert ha egyáltalában észlelhető valahol a jólétnek emelkedése, az felfogásom szerint, épen a földmives osztálynál tapasztalható, és köszönhető ez egyrészt a magyar nép munkásságának és takarékosságának, mely lehetővé tette ezen előmenetelt. De ugy tüntetni fel a helyzetet, mint sokkal rosszabbak annál, a melyben pl. a hivatalnoki kar és különösen az alsó foku hivatalnokok vannak, nem lehet, mert a ki a helyzetet ismeri és igazságos akar lenni, nem tagadhatja, hogy az utóbbiak helyzete sokkal rosszabb, mint a földmives osztályé. (Élénk helyeslés jobbfelől.) A képviselő ur felhozott ugyan egyes eseteket, szólott pl. arról, hogy az oláh határszélen a rossz termésnek milyen következményei voltak, de rossz termésért minisztert felelőssé tenni talán még sem lehet. (Helyeslés jobbfelől.)

Azt is mondja a t. képviselő ur, hogy ne foglalkozzunk a külfölddel és az ottani gazdasági viszonyokkal, hanem nézzük tisztán a mi viszonyainkat és tekintsünk szét az országban. De én igenis akarok foglalkozni a külfölddel és az ottani gazdasági viszonyokkal és konstatálom azt, hogy ezen gazdasági bajok Európaszerte léteznek, ezt eltagadni nem lehet, hiszen látjuk az alacsony terményárakat, és ha gazdasági viszonyainkat összehasonlitjuk más országok gazdasági viszonyaival, látni fogjuk, hogy másutt még sokkal nagyobb mértékben van a gazdaközönség sujtva, mint Magyarországon. Ne is méltóztassék a magyar földmivelési minisztertől azt várni, hogy működésének olyan hatása legyen, mely Európaszerte létező sulyos gazdasági viszonyok megváltoztatását eredményezhetné. Ezt megigérni több volna, mint a mit akárki teljesithetne. Igenis lehet ezen bajokat enyhiteni, helyesen követett vám és kereskedelmi politika és a földmivelési érdekek gondozásával; de arra, hogy ezen bajokat, melyek nemcsak nálunk, hanem Európaszerte léteznek, megszüntesse, egy földmivelési miniszter sem képes. (Helyeslés a jobboldalon.)

A képviselő ur mondott olyant is, hogy a földmivelő osztály rossz helyzetének következménye lesz az is, hogy a katona, a mikor rákerül a sor, hogy fegyverét használja, elkeseredésében azt el fogja dobni.

Komlóssy Ferencz: Nem ugy mondtam!

Szápáry Gyula gr. földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter: Megengedem, hogy uem igy értette, hogy midőn külellenséggel szemben kell a fegyvert használni, de midőn a belső rend megóvásáról lehet szó. Meg vagyok azonban győződve, hogy a magyar honpolgárnak, ugy is mint katonának, van elég kötelességérzete, hogy azt, a mivel hazájának tartozik, ezen a téren is teljesiteni fogja. (Élénk helyeslés jobbfelől). és hogy a képviselő ur ebbeli nézetével egészen egyedül áll és senki sincs e házban, ki vele ebben osztozná. (Helyeslés és tetszés jobbfelől).

A képviselő ur adott egy más tanácsot is, melyet — méltóztassék megengedni — épen nem szándékozom követni, t. i. hogy a kormány a földtehermentesités kérdését vegye kezébe. Mikor ezt mondta, megvallom első pillanatra nem is értettem, miről lehet szó, csak beszéde további folyamán vettem ki, hogy a betáblázott jelzálog-teher leszállitására gondolt. Ezen térre t. ház, nem szándékozom öt követni, mert szerzett jogokat sérteni, semmiesetre sem lehet a kormány feladata. (Helyeslés jobbfelől.) Az sem lehet a kormány feladata, hogy jóhitelü jelzálog hitelintézeteknek ilyen erőszakos intézkedések által ártalmára legyen; söt ellenkezőleg a kormánynak kötelessége ezek jó hitelét megóvni. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

De azt sem lehet mondani, hogy e téren nem történt semmi. Söt épen a kormány fejtett ki e téren üdvös ténykedést. (Igaz! Ugy van! jobbfelől.) Megengedem, ez nem csak az ő érdeme, hanem következménye az általános helyzetnek, — és a kormány e helyzetet felhasználta — hogy a jelzálog hitel sokkal olcsóbb, mint ezelőtt volt, és mindenkinek módjában áll drága jelzálog kölcsönét olcsóbbra konvertálni. (Igaz! Ugy van! a jobboldalon.) Ezzel megtörtént tehát az, a mit tenni lehetett; ennél tovább menni a kormánynak nem szabad és nem lehet. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Felhozta a képviselő ur azt az esetet, hogy az ő községében egy földmivelő 6 frtos tartozásáért 11 frtnyi kötelezettséget vállalt, ugy hogy szent István napján fizesse le, a mikor termését még nem értékesitheti. Megengedem, hogy ily körülmények előfordulhatnak egyes helyeken, de itt segiteni nem a kormány feladata, hanem feladata első sorban azon község intelligens elemeinek és a hol pl. lelkész van, bármely felekezethez tartozzék, ha hiveinek anyagi érdekét szivén viseli, igen szép tért talál a maga működésére és hozzájárulhat az ily viszásságok orvoslásához. (Élénk helyeslés és tetszés a jobboldalon.) A képviselő ur bizonyosan hálás tért találna ily módon a működésnek. (Élénk helyeslés és tetszés a jobboldalon.)

Vállyi Árpád t. képviselő ur felszólalásában fölemlitette, azon thémát, hogy a kormány közgazdasági érdekeink előmozditására egész működése alatt vajmi kevesét tett és tisztán csak egyoldalu pénzügyi politikát követett. Ezen kérdés már annyiszor tárgyaltatott a házban, hogy azt hiszem, mindenkinek van már erre nézve megállapodott véleménye és egymást kapaczitálni alig fogjuk. Legutóbb is épen a kormánynak egyik illetékes tagja, a pénzügyminiszter ur, nyilatkozott e kérdésben. Mindazokhoz, a miket erre vonatkozólag mondott, teljesen hozzájárulok, csak egyet teszek hozzá. Azt mondják, hogy a kormány a közgazdasági érdekek előmozditására nem tett semmit, csupán azt ismerik el, hogy a vasuti ügyek dolgában sok történt. Pedig történt ezenkivül is igen sok. Nem is akarom emliteni a tőkeszaporodást, mert ezt mondják, hogy ez egyoldalu politika következménye is a mezőgazdaság rovására történt. Nem akarom emliteni, mily nagy területek mentek át a nagybirtokosok, vagy az állam vagyonából kisebb birtokosok kezeibe: ez nem mutatja, hogy a földmives osztály elszegényednék. (Helyeslés a jobboldalon.) De méltóztassék tekintetbe venni, hogy az állatállományban az egész országban minő haladás történt, ugy számra, mint értékre nézve; méltóztassék tekintetbe venni a gazdasági beruházásokat, akár a vizszabályozás, akár a talajjavitás, akár a gazdasági épitkezés terén, minden téren nagy haladás van. (Helyeslés jobbfelől.) Méltóztassék a költségvetésben vagy a zárszámadásokban megnézni a házadó emelkedését. Daczára annak, hogy a házak jelentékeny része adómentességben részesül, az adóemelkedés nem az adótétel fokozásának, hanem annak következménye, hogy igen sok ház épült. Ezen körülmény tehát nem sülyedésre, hanem emelkedésre mutat.

Ez mind eléggé bizonyitja, hogy a közgazdaság terén a kormány nem egyoldalu pénzügyi politikát követett.

Abból, a mit Vállyi Árpád t. képviselő ur felemlitett, hogy a kormány a regale kártalanitási igények bejelentésének határidejét igen rövidre szabta, nem lehet azt következtetni, hogy a kormány az egyoldalu pénzügyi politikát követi. Nem is mondható az, hogy az a kártalanitási igény bejelentésére rövid lett volna a terminus, mert hiszen tudja mindenki, hogy a regalemegváltás ügye nem egy pár hét alatt dölt el, volt ideje mindenkinek, a ki a maga ügyeivel gondol, az előkészületeket megtenni. (Helyeslés jobbfelől.) Midőn pedig a szándékolt határidő rövidebb lett, annak következtében, hogy a törvényjavaslat tárgyalása elhuzódott, a kormány oly módon segitett, hogy a határidő meghosszabbitására törvényjavaslatot terjesztett a törvényhozás elé. E miatt tehát a kormány ellen vádat emelni nem lehet. (Helyeslés jobbfelől.)

A másik vád az volt, hogy az adóelőirások későn történnek. Ez sok helyen tagadhatatlanul áll, de ennek orvoslására történt több intézkedés és a helyzet ma jobb, mint néhány évvel ezelőtt volt. Ezen helyzeten azonban még inkább lehet és kell is javitani és hogy a kormány erre törekszik is, mutatja az, hogy törvényjavaslatot nyujtott be a pénzügyi adminisztráczió reformjáról. De elismerem, hogy e részben még szükség van a javitásra,

Felemlitették többen, hogy a földmivelési minisztérium elkülönitésének nem lehet más czélja, mint hogy a földmüvelés érdekei nagyobb gondozásban részesüljenek. Kétségkivül az a czél, hogy a homogén természetü ügyek egy tárcza körében egyesittessenek, továbbá, hogy a földmivelési miniszter más teendőkkel ne legyen elfoglalva, hanem egész figyelmét a földmüvelés előmozditására fordithassa. Én kötelességemnek fogom tartani, hogy a lehetőség szerint ennek meg is feleljek. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Ordódy Pál t. képviselő ur azt kérdezte, hogy a különválasztás következtében nem fognak-e a földmivelési érdekek szenvedni és a vámügyekre, melyek ezen érdekekkel szoros összefüggésben vannak, a földmivelési miniszter befolyása nem fog-e csökkenni. Biztosithatom a t. házat, hogy ez nem fog megtörténni először azért, mert hiszen a földmivelési miniszter is tagja a minisztertanácsnak, mely a kereskedelmi kérdésekben megállapitandó politika irányát megállapitja, de azonfelül azon tárgyalások folytán, a melyek a kereskedelmi ügyek vezetésével megbizott miniszterrel folytak és melyek a hatáskörök megállapitását szabályozzák, teljes mértékben meg van óva mindezen kérdésekre nézve a földmivelési miniszter befolyása, még pedig nemcsak a végső stádiumban, hanem azoknak előkészitő stádiumában is, ugy hogy e tekintetben aggodalomra nincs ok. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

A mi azt illeti, hogy milyen politikát szándékozik a miniszter követni a gazdasági kérdésekben, arra kérem a t. képviselőházat, ne méltóztassék annyira az előterjesztésekből, hanem majd annak idején a tényekből megitélni a miniszter politikáját. (Élénk helyeslés jobbfelől.) Hogy azonban mégis némileg tájékozva legyen a t. képviselőház az iránt, hogy a bajoknak nem épen teljes megszüntetésére, hanem mint már emlitettem, enyhitésére mily intézkedéseket szándékozik a földmivelési miniszter első sorban tenni, — mert mindent kimeritőleg előadni azt hiszem lehetetlen — igenis bátor vagyok előterjeszteni azt, hogy az uralkodó nagy európai gazdasági válság közepette is lehet orvosolni a bajokat, részint helyes vámpolitika és még inkább megfelelő tariffa politika által. (Ugy van! jobbfelől.) Méltóztatik tudni, hogy ezen politika iránt nemcsak ujabban, hanem rég idötől fogva kellő értékkel bir az a miniszter is, a ki a közlekedésügyet vezette és a ki ezentul a kereskedelmi politikát is vezeti. Ahhoz tehát semmi kétség sem fér, hogy ő az gazdasági érdekeket is teljes figyelmére fogja méltatni. (Helyeslés jobbfelől.)

Saját szempontomból a tisztán tárczámhoz tartozó ügyekre nézve azon irányt fogom követni, a melyet a kormány eddig követett, és ez az, hogy gazdaságunk ne legyen egyoldalu s e czélból az állattenyésztés emelésére lehetőleg gondot kell forditani és módot nyujtani a gazdaközönségnek arra, hogy állatokat kellő mennyiségben, jó minőségben és jutányos áron szerezhessen be.

De, t. ház, épen az állattenyésztés érdeke szempontjából igen nagyfontosságu kérdés az állattenyésztésügy szigoru kezelése. (Helyeslés jobbfelől.) Megengedem, söt tapasztaltam azon egy hónapi működés alatt is, mióta ezt a minisztériumot vezetem, hogy az állategészségügy oly intézkedéseket tesz szükségessé, a melyek már sokáig el nem odázhatók. Én az egész állategészségügyet és hitelünket a külföld előtt arra nézve, hogy az állategészségügyet helyesen kezeljük, oly nagyfontosságunak tartom, hogy egyes panaszokra nem kell külön tekintettel lenni; mert mit érnénk el azzal, ha egyes bajokat orvoslunk, de az egész ügy tovább is szervez. (Helyeslés.) Azért az egész állategészségügy szigoru szemmeltartását tartom a kormány egyik fontosságu feladatának. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

Szintén nagy fontosságot helyezek arra, hogy a gazdasági ipar a gazdasággal minél szorosabb összeköttetésbe legyen és hogy ennek terjesztésére minél több módot nyujtsunk.

Hogy a kormány ezt az irányt követi, méltóztatik már azon kedvezményből látni, mely ugy a gazdasági szeszgyárak, mint ujabb időben czukorgyárak létesitésére adatik. Ezt az irányt tovább követni hasonlóképen szándékozom. (Helyeslés jobbfelől.) Van aznnban t. ház még egy országos baj, mely gazdaságunk egyik nevezetes ágát kiválólag sujtja s ez a filloxera pusztitás. (Halljuk.) Igaz, hogy ez már igen nagy terjedelmet öltött és most már csekély eszközökkel a bajt hathatósan meggátolni nem lehet. Hogy azonban a bajt lehetőleg még is orvosoljuk és hogy megtörténjék mind az, a mit e részben tenni szükséges, szándékom teljes mértékben élni az országos, filloxera-bizottság közremüködésével, melyet az arról szóló törvény ugy állapit meg, hogy maguk az érdekeltek hozzá szólhassanak a teendő intézkedésekhez, és győzödjenek meg, hogy a kormánynak határozott szándéka mindent, a mit csak lehet e részben megtenni. Ennek az országos-bizottságnak összeirását és müködését tehát teljes mértékben igénybe venni szándékozom.

Emlitettett ezenfelül az, hogy ezen költségvetési tárcza oly szük határok közé van szoritva, ha azon belül mozogni és kellő eredményeket felmutatni nem lehet. Minden miniszter szivesen veszi, ha tárczája mennél nagyobb dotáczióban részesül és ha ez által mennél nagyobb eredményeket mutathat fel, de bár minden miniszternek kötelessége mindenekelött saját szakmája iránt érdeklődni s igy a földmivelési miniszternek is főbb érdeke az, hogy a gazdasági ügyeket mozditsa elő, de ez nem lehet az egyes szakminiszternek egyedüli feladata. Mert első sorban az ország összállapotát és helyzetét és főleg az ország pénzügyi helyzetét is figyelembe kell venni és csak a megállapitott általános kereten belül igyekezzék a szakminiszter teendőit ugy intézni, hogy a legfőbb sikert érje el, de azon általános főszempontokat figyelmen kivül hagyni egy miniszternek s igy nekem sem szabad. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

A hatáskör megosztásával kapcsolatos még egy más kérdés hozatott fel, melyre igen nagy sulyt helyezek és ez az, hogy miként a miniszterelnök ur a pénzügyi bizottságban is kijelentette, a hatáskörök eddig megállapitott megosztásán kivül még egy más teendő is át fog jönni ezen minisztérium hatáskörébe, t. i. az államjavak azon része feletti intézkedés, melyet a kormány nem szándékozik eladni. (Élénk helyeslés jobbfelől.) Ha ezen intézkedés nem történik is meg azonnal a jövö évi költségvetés benyujtásával kapcsolatosan, minden esetre érvényesülni fog. (Helyeslés jobbfelől.) Ennek következtében a telepités fontos kérdésének megoldása ezen minisztérium feladatát fogja képezni. (Élénk helyeslés jobbfelől.) Ezen ügyre lehető legnagyobb gondot forditani, azt elősegiteni és vele tüzetesen foglalkozni egyik főfeladatomat fogja képezni. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

Ezekben vázoltam t. képviselőház főbb vonásaiban azon irányt, melyet követni szándékozom s ezek alapján kérem a t. házat méltóztassék a költségvetést elfogadni. (Hosszas élénk helyeslés jobbfelől.)

Petrich Ferencz a dohány termelésre hivja fel a kormány figyelmét, ez az egyetlenegy összes gazdasági növényzetünk közül, melynek termelésében az egész világon semmiféle nemzet tul nem haladhat bennünket. Sajnos, hogy ezen egyetlen egy biztos jövedelmet nyujtó terményünket nem tudjuk felszabaditani kötelmeiből.

Perlaky Ferencz Vállyi Arpáddal polemizál. Szerinte az a baj, hogy gazdaközönségük nem tud rendet tartani sem gazdaságában, sem háztartásában. És ezzel mintegy eltolja magától a felelősséget és a kormányra akarja azt háritani. Örömmel üdvözli a miniszteri tárczák uj beosztását. Örömmel üdvözli a miniszteri széken Szápáryt, a kit régóta a gazdasági érdekek vezényletében előharczosnak tanult megismerni. (Ugy van! Ugy van! Éljenzés a jobboldalon.) Figyelmébe ajánlja a miniszternek a gazdasági kiállitások ügyét. A gazdasági tudósitók helyett franczia rendszer szerint a gazdasági felügyelők intézményét ajánlja.

A vitát holnap folytatják.

Az ülés végződik 1 óra 45 perczkor.

A képviselőház bizottságaiból.

A képviselőház közigazgatási bizottsága *Tisza* Lajos gr. elnöklete alatt tartott mai ülésében tárgyalás alá vette a belügyminiszternek a képviselőházhoz intézett jelentéseit a Füle udvarhelymegyei község határában levő «Hatod» nevü havasból mintegy 1325 holdnyi erdőrésznek Háromszékmegyébe átkeblezése s a Mezőméhes torda-aranyosmegyei község határában 651 hold tagositott birtokrésznek Kolozsmegyéhez csatolása tárgyában.

Mindkét esetben az érdekelt törvényhatóságok közt előzetesen teljes megegyezés jövén létre, az átcsatolás kérdésére nézve a bizottság abban állapodott meg, hogy mindkét jelentést a háznak tudomásvételre ajánlja s hasonló czélból a főrendiházhoz átküldetni javasolja.

Ezután tárgyalás alá vételett a pénzügyi közigazgatás szervezetében eszközlendő változtatásokról szóló törvényjavaslat. *Elnök* bejelenti, hogy a pénzügyi bizottság már letárgyalta a javaslatot s annak a bizottságban való képviseletével Hegedüs Sándort bizta meg.

Latkóczy előadó kijelenti, hogy a javaslat a pénzügyi közigazgatás terén felmerült többféle viszásság orvoslását czélozza az által, hogy az egyenes és közvetett adóknak adminisztráczióját egyesiti s kapcsolatba hozza az általános törvényhatósági közigazgatással. Szóló meg van arról győzödve, hogy ezen kapcsolat által meg fog szünni egyfelől a nagy közönségben a pénzügyi adminisztraczió iránti bizalmatlanság s másfelől a pénzügyi adminisztráczió közegeiben is ki fog fejlödni egy neme az érzéknek a nagy közönség érdekei iránt. Szóló a javaslatot általánosságban elfogadásra ajánlja.

Hegedüs pénzügyi bizottsági előadó bejelenti, hogy a pénzügyi bizottság a törvényjavaslatba a pénzügyminiszter inditványára egy uj szakaszt vett fel, mely azt czélozza, hogy a pénzügyigazgatóságok közegei időnkint a községekben megjelenjenek, a panaszokat felvegyék s vagy azonnal intézkedjenek, vagy a tapasztalt hiányokról jelentést tegyenek. *Wekerle* pénzügyminiszter hozzáteszi, hogy az ide vonatkozó rendelkezéseket a kormány már kezdetben be akarta venni a végrehajtási utasitásba, a tárgyalások folyamán azonban czélszerübbnek mutatkozott azokat magába a törvénybe venni fel.

Szederkényi elismeri, hogy a törvényjavaslat alapgondolata helyes, de a kivitelt nem tartja minden irányban szerencsésnek; kifogása van e tekintetben különösen az illetékszabás eltagolása ellen, mely sok idő- és munkapazarlással fog járni. Tudni kellene azt is, vajon e reform mily pénzügyi megterheltetéssel fog járni. A felügyelet javasolt szervezése sem czélszerü. Különösen a föispáni felügyelet kibövitése arra inditja szólót, hogy a javaslatot, ha csak mindezek nem módosittatnak, nem fogadja el.

Justh Gyula helyesli az egyesités alapeszméjét, megjegyzi azonban, hogy ez okvetlenül hátrányos lesz a kisebb megyékre nézve, melyek nem kapnak pénzügyigazgatóságokat. Nem okozna valami nagy költségszaporulatot, ha minden megye székhelyén létesittetnék pénzügyigazgatóság. A föispáni hatalomkör kiterjesztését szóló sem helyeselheti s azt tartja, hogy a felebbezési forumok különbözösége is zavarólag fog hatni. A fegyelmi eljárás ki lenne veendő a pénzügyminisztérium kezeiből. Kérdi szóló, hogy az illetékügyi reform mikor fog a törvényhozás elé terjesztetni. A javaslatot jelen alakjában szóló sem fogadhatja el.

Tisza miniszterelnök megjegyzi, hogy eddig sem volt a legkisebb megyékben adófelügyelőség s az által, ha két ilyen legkisebb megye egy pénzügyigazgatóság alá esnék, azok lakói sokat nyernek, mert közelebb érik a pénzügyigazgatóságot mint eddig a legtöbb esetben. Az illetékszabás körüli minden dolgukat el fogják végezhetni a legközelebbi adóhivatalnál, e tekintetben tehát semmi hátrány nem származhatik a javaslat rendelkezéseiböl. A mi az ellenörzést illeti, a rendelkezési jog továbbra is a pénzügyi organumok kezében marad, az ellenörző hatóságokra vonatkozólag felhozott kifogások tehát e tekintetben nem állanak.

Az hogy némely kérdésekben a felebbezés a birósághoz, másokban a pénzügyminiszterhez megy, a dolgok természetének s az élet szükségletének felel meg. A kérdés pénzügyi oldalára nézve megmondja az idokolás, hogy e reformtól idövel legalább is annyi megtakaritás várható, a mennyivel az adóhivatalok több helyen szükséges szaporitásának költségei fedezhetök lesznek. A fegyelmi eljárásra nézve nem változtat semmit s azon változtatás, melyet Justh ohajt, alig is lenne összeegyeztethető a felelös kormányzattal. Azt nem érheti szóló, miként láthatnak aggályt abban, hogy a föispán ott, a hol rendetlenséget vagy visszaélést lát, erről a pénzügyminiszternek jelentést tesz, illetöleg figyelmezteti az illetékes pénzügyi hatóságot. Ezek után szóló a törvényjavaslatot elfogadásra ajánlja.

Bezerédj helyesli a törvényjavaslat alapelveit, de kivánatosnak tartotta volna, hogy az adókivetés az adóhivatalok által történt volna, a mi sok felebbezésnek elejét veszi vala s nem kellett volna, hogy a közigazgatási bizottsághoz való felebbezésnél saját tényének az adófelügyelö vagy helyettese legyen elöadója. A föszolgabirónak adott halasztási jogot helyesli ugyan szóló, de attól tart, hogy ez az államkincstár érdekében bizonyos komplikácziókhoz vezethet. Megjegyzi még, hogy a pénzügyi közegek irányában ma már oly igények támasztatnak, hogy nagyon kivánatos lenne a pénzügyi helyzet határai közt fizetésük javitásának kérdésével is foglalkozni. A törvényjavaslatot szóló elfogadja.

Ezután a törvényjavaslat általánosságban elfogadtatván, megkezdetett annak részletes tárgyalása.

A 3. §-nál *Justh* Gyula azon inditványt terjeszti elő, hogy minden megyére nézve, a hol adófelügyelöség van, külön pénzügyigazgatóság állittassék fel. Óhajtja szóló különösen azt, hogy Csanádmegye részére külön pénzügyigazgatóság állittassék fel. — Az 5. §-ban *Justh* felvétetni javasolja, hogy a közigazgatási bizottságban a pénzügyigazgatóság fönökének helyettese szavati joggal csakis pénzügyi kérdésekben birjon.

A bizottság *Wekerle* pénzügyminiszter felvilágositásai után mindkét inditványt mellözte.

A 8. § első részének b) pontja *Latkóczy* előadó inditványára akként állapittatott meg, hogy a pénzügyigazgatóságok elrendelik «az adótartozás törlésének telekkönyvi bekeblezését, ha ily nyilvánkönyvileg befejezett követelés kifizettetett, vagy tévesen történt bejegyzése igazoltatik».

A 9—15. §-ok a pénzügyminiszter részletes felvilágositásai után érdemleges módositás nélkül, illetöleg a pénzügyi bizottság módositásai szerint elfogadtatván, a tárgyalás folytatása holnap d. u. 5 órára halasztatott. (O. É.)

A képviselőház közlekedési bizottsága báró *Nikolics* Fedor elnöklete alatt tartott mai ülésében tárgyalás alá vette a Csáktornyától Zalaszentivánon át Ukkig vezetendő vasutról szóló trvjavaslatot. *Baross* miniszter kiemelte, hogy a Duna jobb oldala eddig helyi érdekü vasutak dolgában meglehetös mostohán volt ellátva. Ujabbi időben azonban egészséges mozgalom indult meg e tekintetben, melyet a kormány a maga részéröl lehetöleg istápol. A szóban forgó helyi érdekü vasut által érintett vidék helyzetéröl szólva méltányolja az áldozatkészséget, melyet a községek részéröl tapasztalni lehetett, bár sajnos, hogy nem valamennyi érdekelt követte ezt a példát oly mértékben, a mint az ügy megérdemelné. Ebböl az indokból is kénytelen volt a miniszter eltekinteni azon szabálytól, hogy a tényleges 35 százalék a törzsrészvények utján legyen fedezve. Ez esetben ez a hozzájárulás 30 százalékot tesz, azonban a miniszter által részletezett számos körülménynél fogva, ez az eltérés nem bir nagyobb jelentöséggel.

Fakh Károly nemcsak a sok ideig elhanyagolt illetö vidék érdekében levönek látja ezt a vasutat, hanem hiszi, hogy az állami szempontból is sok elönynyel fog járni, a mennyiben az egész vidéket szorosabban füzi az ország központjaihoz. Az épités különben igen olcsó. Elfogadja a törvényjavaslatot.

Tolnay a törvényjavaslatot szintén elfogadja, óhajtaná azonban elvi indokokból, hogy lehetöleg ritkán történjék eltérés a törvény által megállapitott azon szabálytól, hogy törzsrészvényekben az épitési tökének 35% biztosittassék. — *Baross* miniszter helyesli ugyan elvileg ezt a felfogást, de gyakorlatilag ezen eltérésnek, különösen a jelen esetben nem tulajdonit nagy fontosságot.

Neményi különösen az elöterjesztés formájára tesz néhány megjegyzést. A törvényjavaslatot szintén elfogadja.

A bizottság a törvényjavaslatot változatlanul elfogadta.

A *borossebes-buttyin-gurahonczi* II. rangu gözmozdonyu vasut engedélyezéséröl szóló, valamint a *deés-zilahi* vasut kiépitéséröl szóló miniszteri jelentések, *Baross* miniszternek ismertetö felszólalásai után vita nélkül elfogadtattak.

Tárgyalás alá vétetett ezután a budapest-sz.-lörinczi helyi érdekü vasutnak a Ludovika-Akadémia elötti térig leendö meghosszabbitásáról szóló miniszteri jelentés.

Baross miniszter ismerteti a fövárossal e tárgyban folytatott alkudozásokat s ajánlja a jelentés elfogadását. *Tolnay* helyesli a miniszternek ez ügyben követett eljárását. Két kérdést intéz a miniszterhez. Az első vonatkozik a helyi érdekü vasutaknak bevitelére a fövárosba. A második kérdés egyuttal kérés is. Kéri a minisztert, intézkedjék az iránt, hogy a szemétlerakodó hely távolitassék el a ferenczvárosi pályaudvar mellöl. Ennek a telepnek ottléte nemcsak a Ferenczvárost kárositja meg, de a vasuton érkezö közönségnek is oly fogalmat ad fövárosunkról, melyet felkelteni valóban nem állhat érdekében Budapest egy jóakarójának sem, E botrányos állapot megszüntetésében a kormány mint vasuttulajdonos is érdekelve van, miért is ezen ügyet a miniszter figyelmébe ajánlja.

Baross miniszter kijelenti, hogy épen mai szemleutja alkalmával a helyszinén meggyözödött róla, hogy ezen szemétlerakodási helynek további fentartása lehetetlen. A keleti utazó, kinek Budapestet mint európai várost akarjuk bemutatni, nem fog valami kellemes meglepetésben részesülni, ha ily látvány várja a város kapuja elött; de magának a fövárosnak is nagy baja ez az állapot. Intézkedett is szóló azonnal, hogy a belügyminisztérium részéröl a fövárosi hatóság felszólittassék ezen szemétlerakodó telepnek gyors eltávolitására. A mi a helyi érdekü vasutak bevitelét a fövárosba illeti, ez csak igen rövid idö kérdése; egy pont kivételével — mely záros határidö alatt az illetök által rendezendö — a kérdés már el is van intézve. Neményi ugyis mint fövárosi bizottsági tag elismerését fejezi ki a miniszternek azért, hogy — mint több már hasonló esetpen — ugy a szóban forgó vasut meghosszabbitásánál is, a fövárosi tanácsnak kisvárosi felfogásával szemben a fövárosi közönség igazi érdekeit sikeresen és erélyesen érvényesitette. A bizottság a miniszteri jelentást tudomásul veendönek határozta.

A letárgyalt elöterjesztéseknek a házban leendö elöadásával Neményi bizatván meg, az ülés véget ért (O. É.)

A képviselőház pénzügyi bizottsága május hó 18-ik napján délutáni 5 órakor a képviselöházban, szokott helyiségében ülést tart. Tárgy: 1. 341. számu törv. jav. «a honvédelmi minisztérium elhelyezésére szolgáló államépület kiépitéséröl és az erre szükséges költségek fedezéséröl;» 2. 320. számu törv. jav. «a magyar földhitelintézet által engedélyezendö szabályozási és talajjavitási kölcsönök ügyében;» 3. 321. számu törv. jav. «az 1880. évi XX. törvényczikk némely határozatainak módositásáról.» 4. 322. számu törvényjavaslat «az 1881. évi XLII. t. cz. némely határozatainak módositásáról.»

VIDÉK.

* **Aranyosmaróth**, máj. 16. *Kazy* János föispán beiktatása ünnepélyességgel ma ment végbe. Diszes banderiumok kisérték székhelyéig, hol a város és megye impozáns diadalkapukat emeltetett. Az első kapunál a város képviselötestülete fogadta. A megyeház bejáratánál a megye közönsége nevében Kittenber esperes, a megyeház disztermében pedig az alispán üdvözölte. Az ünnepélyes «Veni sancte» után a föispán Szlávy, Odeschalchi, Migazzy, Hunyady, Keglevich, Révay, Barbó, Majthényi, Szentiványi, Kosztolányi stb. megyei törvényhatósági tagok kiséretében visszatért a közgyülésbe, a hol letette a hivatalos esküt. Ezután a föispán megnyitó beszédet mondott, mire a megye nevében a föjegyzö válaszolt. A közgyülés berekesztése után a r. kath. klerus, a helv. hitv., az ág. ev., az izr. egyházak, a bizottságok, az ügyészség, az ügyvédi kar, a közigazgatási hatóságok, a tantestületek és a különbözö városok küldöttségét, végre pedig a katonai tisztikart fogadta. Ma délután három órakor a föispán ebédet ad, este a várost kivilágitják s fáklyásmenetet rendeznek a föispán tiszteletére

* **A csaczai kerületben**, mely Kiszely Lehel halála következtében üresedett meg, ma volt az országgyülési képviselö választás, mely alkalommal, mint nekünk távirják, egyhangulag *Sipeky* Sándort választották meg kormánypárti programmal.

* **Gömörmegye** közigazgatási bizottsága e napokban tartotta rendes havi ülését Fáy Gusztáv föispán elnöklete alatt. Az ülésen az alispán, t. ügyész, tanfelügyelö, t. föorvos, kir. föménök jelentésének tárgyalása után olvastatott Wekerle pénzügyminiszter körlevele, melyben hivatalának elfoglalását tudatja. Támogatásával a közigazgatási bizottság hazafias kötelességét fogja teljesiteni. Másnap, e hó 15-én ugyancsak a föispán elnöklete alatt lefolyt rendkivüli megye bizottsági közgyülésen sikra szállottak a megyei adminisztráczió korifeusai, hogy befolyásukat érvényre juttassák a Ludovika akadémia két ösztöndijának odaitélésében. Az ösztöndijak elnyerésére hatan jelentkeztek, többnyire a megye elökelöinek sarjai. Hosszas és élénk vita után, melyben *Bornemissza* László alispánon kivül *Farkas* Ábrahám, *Szentiványi* Árpád, *Hanvay* Zoltán és *Máriássy* Andor vettek részt, szavazat utján döntöttek. Ennélfogva a gróf Buttler-féle alapitványi hely betöltésére *Kubinyi* László és *Kisgergely* László ajánltatnak első sorban a többi négy pedig másod sorban.

* **A tiszai ág. evang. egyházkerület** ez évi közgyülését Brassóban aug. 20. és következö napjain tartja meg. A brassói magyar ev. egyházmegyének a tiszai egyházkerülethez való csatolása óta az egyházi ügyek szép virágzásnak indultak az exponált vidéken s most nagy lelkesedéssel várják az egyházkerület Brassóba összehivott közgyülését.

Bécs, május 16.

Mint *Prágából* távirják, ott tegnap a népiskolai törvény megünneplése alkalmával dr. *Schmeykal* reichsrathi képviselö nagyhatásu beszédet mondott, melyben keményen itélte az antiszemitizmust. A többi közt az antiszemitizmust a csehországi németség ellen való merényletnek és árulásnak jelenté ki. A szellem és sziv elvadulása, melyet nem az észnek, hanem a szenvedélynek utján mozgó ez irányzat Bécsben napfényre juttatott, a jövendö tükre, melyet az ily nézetek terjedése a csehországi németek számára fogna elökésziteni. Nem kevesebbröl van szó, mint a csehországi német nép nemzeti létezéséröl, mely annak szabadsági és egységi érzületére van alapitva. Azért lelkiismereti kötelesség oly törekvésektöl óva inteni, melyek csak a konkoly elhintésére a közös küzdelemben hü kitartást tanusitott bajtársak elidegenitésére, a jog és szabadság minden ideáljának feladására és a németeknek a nemzeti ellenfelek számára való kiszolgáltatására vezethetnek. Bizalommal viseltetik az iránt, hogy az igaz jog és humanitás iránti érzék, mely a csehországi német nép lelkében él és az érettség s higgadtság, melyet 28 évi küzdelme alatt elsajátitott, meg fogja óvni azt az ily elvetendö ujitásoktól és tévedésektöl s fenn fogja tartani amaz egységet, mely a németek nemzeti létezésének és müködésének föltétele.

KÜLFÖLD.

— máj. 16.

A német császár szavainak, melyeket a *bányászok* küldötteihez intézett, közvetlen foganatjok nem lett, habár egy gelsenkircheni távirat szerint ott azt reménylik, hogy a kihallgatásról érkezett hir siettetni fogja a sztrájk megszünését. A bányászok vezetöinek legutóbb kibocsátott nyilatkozata ennek ép az ellenkezöjét mondja, s valóban annyi a szabályozandó részletkérdés, oly soknemüek a munkások jogos panaszai, hogy ha mindannyin segiteni és változtatni kell, mielött a munkát megkezdenék, akkor a szünet még igen sokáig eltarthat, s a szénnel dolgozó iparnak egyre tágabb területen való károsodását fogja maga után vonni. Még maga a párisi kiállitás is, melynek gépcsarnoka a gelsenkircheni bányákból kapja a szenét, megszenvedheti a sztrájkot, melynek eddigi hatását ékesszólóan hirdeti az a körülmény, hogy Vesztfáliában és az alsó Rajnán, hol a szén ára eddig 60—80 márka volt, most 200 márkát fizetnek ugyanazért a mennyiségért. A vasutakon kivül a rajnai hajózás is szükebb korlátok közé szorult már a szénhiánya s illetöleg drágasága miatt.

A *Számoa-értekezletre* vonatkozólag a New-York Herald berlini levelezöje, ki nyilván az amerikai megbizottaktól kapja értesüléseit, a következöt irja az Egyesült-Államok álláspontjáról Németország ama kivánságával szemben, hogy Mataáfát a német tengerészek megöletése miatt megbüntessék: «A számoaiakat az esetért nem lehet felelösekké tenni. A veszteségek az Olga legénysége partraszállásának a következményei; ennek elöidézöje pedig Knappe konzul volt, ki, mint a kanczellár sürgönyeiböl kitünik, tullépett hatáskörén, mert ama partraszállás czéljául a számoaiak lefegyverzését jelentette ki. Emezek védelmezték magokat, s igy tehát csakis a konzult érheti kifogás. Mataáfától ennélfogva nem lehet elégtételt követelni olyasmiért, a mi csakis a német konzul magatartásának tulajdonitandó. Ha Németország hozzájárul ahhoz, a mit Amerika kiván, akkor Knappet fenyitö vizsgálat alá lehet vonni, ha majd egy hónap mulva hazatér.

A *Boulanger* ügyében itélö szenátusi törvényszék vizsgálóbizottságának jelentéséröl a XIX. Siécle a következöt közli: Ha hihetünk annak, a mit a fötörvényszék egyik tagja mondott, ez a jelentés nem

---

Zsuzsánna, ki figyelemmel kisérte mozdulatait, rá meresztette nagyra tágult szemeit.

Egyszerre ugy tünt fel neki, mintha a szöke hajszálak, mentül jobban közeledtek a fejbörhöz, annak sötétebbekké váltak volna, mig végre a tövük egész feketének tünt fel.

A fekete haj volt, az igazi, Eugène Gagesnak a haja, a melyet megpillantott, a melyet a nyomorult se tegnap, utban lévén, se ma, kétségbeesett állapota miatt, nem festhetett be.

Azonban Pierce nem gyanitott semmit, nem is gyanithatta Zsuzsánnának hirtelen látományát.

— Ez nem lehetséges, kiáltott fel zokogása közben, az ő örületes fájdalmában és kétségbeesésében, ez nem lehetséges! ő nem fog meghalni! . . . De lehetséges az, hogy valaki meghaljon tizenhét éves korában, különösen mikor annyira szeretik, mint őt!

Pierce fölemelkedett és örültként szaladgált fel s alá a szobában, azt se tudva, hogy mit tesz.

Egyszerre megállott Zsuzsánna előtt s a legnagyobb határozottsággal, sajátszerü fénynyel az ő szürke szemeiben, azt mondá:

— Látni akarom öt.

— Sauves ur már megmondta önnek, hogy lehetetlen.

— Miért?

— Azt is megmondta önnek.

— Mesebeszéd. Az én korombeli ember csak oda léphet egy haldokló gyermek ágyához, a kit imád. Valami más oknak kell fenforogni.

— Kétségkivül. De ön ép oly jól ismeri mint én ezt a másik okot, a mely Pierre de Sauvesot ily kérlelhetetlenné teszi.

Az okosság egy pillanatra visszatartóztatta Pierce Jonáthánt, de egyszerre leküzdhetetlen vágya és kétségbeesése felülkerekedtek és majd igy folytatta:

— Látni akarom és látni fogom, ha meg kellene is gyilkolnom mindazokat, a kik utamat állják.

— Tehát ujabb büntettek?

— Mit bánom? . . . Ön azt mondja, hogy Georgette haldoklik! . . . Ó, Georgette, haldoklik! . . . Georgette, a kit mindenek fölött szeretek a világon! . . . Ah, irgalmas isten, vedd el az életemet és mentsd meg az övét! . . .

Majd e könyörgésszerü fohászra mintegy megpuhulva, Zsuzsánna lábai elé vetette magát.

— A mult nevében, Zsuzsánna, hebegé kezeit a komornához fölemelve, legyen irgalmas hozzám. Csak egyetlen egyszer hadd csókoljam meg, aztán megölöm magamat! . . .

De Zsuzsánna halálsápadtan azt mondá:

— A mult nevében? . . . Nem értem önt, nem tudom, mit akar ezzel mondani. . . . Miféle multról beszél ön?

— Ah, ön nagyon jól tudja, hisz ön az egyetlen, a ki engem itt felismert! . . . Térden esedezem önhöz, engedje öt csak még csak egyszer karjaim közé szoritanom és kötelezem magamat, hogy nyomban rá eltünök örökre, söt ha akarja, életemtöl is megfosztom magamat! . . .

(Folytatása következik.)

könnyen készül, hanem huzavonával, különösen a végkonkluzióra vonatkozólag, melyre nézve a bizottság négy tagja erősen haboz. Már eddig is a legellentmondóbban nyilatkoztak. Ha a vizsgálóbizottsági tagok egyhangulag kinyilatkoztatják, hogy a Boulangernek tulajdonitott dolgok magukban véve semmi kézzelfogható bizonyitékot nem nyujthatnak arra, hogy Boulanger az állam biztossága ellen konspirál, akkor ugyancsak egyhangulag ezzel azt is kimondják, hogy ugyanazok a tények, bizonyos körülményekhez alkalmazva, csoportositva, elégségesek arra, hogy a legfelsőbb itélőszék egyáltalán ne is kétségeskedjék Boulanger tábornok bünösségét illetőleg. Következőleg a legfelsőbb törvényszék nehány tagja, a többek közt Cazot, ugy véli, hogy legjobb lenne a *vizsgálatot megszüntetni és a közönség itéletére bizni* Boulanger tábornok bujtogató izgatásainak megitélését. Ellenben mások haditanács elé kivánják állittatni a tábornokot, azzal állva elő, hogy mint minden nyugalmazott tisztnek, neki is öt évig a hadügyminiszter rendelkezésére kell állnia. A XIX. Siècle aztán megemlitve, hogy ez itéletet nem fogadták el, következőket jegyzi meg: Milyen törvényszék elé kell tehát állitani? Ne csodálkozzunk rajta, ha Merlin jelentésének konkluziói oda látszanak irányulni, hogy Boulanger *fenyitő törvényszék* elé állittassék. De akkor isten veled összeesküvés és állam ellen intézet merénylet! Nem volna ott akkor másról szó, mint katonai szállitásoknál fölfedezett szabálytalanságokról. S Boulanger tábornok, a becsületrend nagykeresztese lévén, nem is a fenyitő, hanem a felebbezési törvényszék itélne fölötte megmásithatlanul. Igy aztán a pör egyesegyedül Boulanger ellen volna inditva. *Rochefort* mindenesetre kimarad az ügyből, mert ellene semmiféle tény nem bizonyit, kivéve az Intransigeantban megjelent czikkeit.

UJDONSÁGOK.

— máj. 16.

Turisták figyelmébe! Több oldalról nyilvánitott óhaj folytán kiadóhivatalunk az utazási évszak alatt a nálunk eddig ismeretlen u. n.:

„turista-előfizetést"

lépteti életbe. Ez intézkedés következtében az utazók abban a kellemes helyzetben lesznek, hogy ha naponkint változtatják is tartózkodási helyüket, előleges rendelkezésök szerint mindenütt ott találhatják már megérkezésökkor lapunk egy vagy több számát a postahivatalban (poste restante), vagy az előre kijelölt szállodában. Ily előfizetéseknél feltétlenül szükséges, hogy kiadóhivatalunk idejekorán és pontosan értesitve legyen, hogy mely napokon hová küldje a lapot. Előfizetéseket tetszés szerinti időtartamra, bármely naptó kezdve elfogadunk.

— *Személyi hirek.* *A király* ma délután kikocsizott Laxenburgba, hol meglátogatta Stefánia özvegy trónörökösnét s azután tovább ment Schönbrunnba. E hó 20-án reggel a brucki táborba utazik. — *Stefánia* özvegy trónörökösné ma délelőtt kis leányával együtt megérkezett Laxenburgba, hol rendkivül szivélyes fogadtatásra talált. — *József* főherczeg ma reggel 5 óra 40 perczkor Marosvásárhelyre érkezett és a *Transsylvánia* fogadóba szállt meg. Itt Szvetenay báró altábornagy nagyszebeni hadtestparancsnok tisztelgését fogadta és reggeli után kilovagolt vele a gyakorlótérre. — *Albrecht* főherczeg tegnapelőtt Frigyes főherczeg látogatására Pozsonyba utazott. — *Rainer* főherczeg tegnap este 6 óra 20 perczkor Bécsből Triesztbe érkezett. — *Erzsébet* főherczegnő ma Arcoból Bécsbe érkezett. — *A persa sah* tegnap délután Tifliszbe érkezett, hol nagy ünnepélyekkel fogadták. — *A svéd trónörökösné* sulyosan megbetegedett. Tüdejének balszárnya meglobosodott és erős lázzal együtt nagymérvü oldalszurásokat kapott. Testének hőmérséke ma 37.7 fok volt. — *Lujza* porosz herczegnő és *Katalin* würtembergi herczegnő Marienbadba érkeztek. — *Simor János* herczegprimás jelenleg Marienbadban időzik, hol a gyógymódot használja. — *Hartenau* gróf ma nejével együtt Gráczba érkezett — *Wolkenstein* gróf pétervári osztrák-magyar nagykövet hosszabb tartózkodásra Velenczébe utazott. — *A meráni gróf* tegnap délelőtt Stájerországból Bécsbe érkezett. — *Teleki Samu* gróf afrikautazó tegnapelőtt este Kolozsvárra érkezett és tegnap este tovább utazott Sáromberkére. — *Lóczy* Lajos müegyetemi tanár ma reggel a pestmegyei Dömsödre utazott, hol geologiai kutatások czéljából pár napot fog tölteni.

— **Fejedelmi vendégek Bécsben.** *A dán királyi pár* tegnap este 10 óra 25 perczkor az északi vasut gyorsvonatán Bécsbe érkezett. Ünnepies fogadás nem volt, mert ugy a király, mint a királyné inkognitóban utazik. A királyi párt, ki bécsi tartózkodása alatt a Cumberland herczeg penzingi villájában fog lakni, a pályaudvaron a cumberlandi herczegi pár és Kruh dán követ fogadta. — *Nikita* montenegrói fejedelem és Danilo herczeg ma délelőtt 9 órakor Trieszten át Bécsbe érkeztek, hol a *Continental* fogadóban szálltak meg. A fejedelem, ki ma délután koszorut tett Rudolf trónörökös koporsójára, holnap ebéden lesz a királynál, kihez a dán királyi pár is hivatalos. Nikita fejedelem pár nap mulva Pétervárra utazik, hogy meglátogassa kolostorban nevelkedő leányait. Az orosz fővárosban kiséretével együtt a téli palotában fog lakni.

— **A czár utazása.** A *Times* pétervári levelezője megerősiti azt a hirt, hogy az orosz czár augusztus hó közepe táján saját tengeri yachtján Kielbe megy a német császár látogatására. Ezután az orosz czár és felesége rövid időre Dániába mennek. E szerint az orosz czár nem utazik Berlinbe. Az a valószinü, hogy a német császár londoni utazását ugy osztják be, hogy Kieli tartózkodása összeessék a czár odaérkezésének idejével. A czár a nyáron nem látogatja meg birodalma belső részeit, söt a transkaspi utazás tervét is elejtette.

— **Püspöki körut.** Kun Bertalan, a Tiszán inneni ev. ref. egyházkerület püspöke, mint levelezőnk irja, május 13-án kezdte meg egyházlátogatási körutját a tornai egyházmegyében; az egyházmegye határán Lükö Géza egyházmegyei gondnok és számos egyházi és világi tagokból álló diszes közönség nevében, majd a tornai járás főszolgabirája Lakatos Miklós a megye nevében fogadta és üdvözölte az országszerte tisztelt főpapot. Növelte az örömet, hogy nem csak az ev. ref. felekezetüek, hanem más vallásfelekezethez tartozók is résztvettek a tisztelgő közönségben. A főpap meleg és szivhez szóló szavakban fejezte ki örömét és köszönetét. Ezután a perkupai legények lovas bandériuma és diszes uri fogatok hosszu sora kiséretében vonult be az örömmel és lelkesedéssel üdvözölt főpásztor Perkupára, Vajányi Lajos esperes lakására, hol az egyházközség és egyházmegye tisztelgését fogadta.

— **Magyar képviselők üdvözlete Kronawetternek.** Közöltük volt lapunkban azt a beszédet, a melyet *Kronawetter* a bécsi Reichsrathban tegnap mondott. A beszédnek kivált a magyar szabadságharczra vonatkozó része a mi képviselőházunk mai ülésén élénk megbeszélés tárgyát képezte s ennek eredménye az volt, hogy több képviselő által aláirt táviratot küldtek Kronawetternek, mely igy hangzik: «Ama találó és igaz szavakért, melynek gróf Batthyány Lajos és szabadságharczunk tizenhárom tábornoka martir-halálának jelentőségét megvilágitották, teljes elismerésüket küldik önnek a magyar képviselőház következő tagjai: Gróf Károlyi Gábor, Herman Ottó, Justh Gyula, Szádovszky József, Simonfay János, Illyés Bálint, Orbán Balázs, Lukács Gyula, Vécsey Endre, Petrich Ferencz, Perczel Miklós, b. Kaas Ivor, Törs Kálmán, Hoitsy Pál, Vállyi Árpád.»

— **Eljegyzés József főherczeg családjában.** A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy vasárnap, május 12-én Alcsuthon *Margit Klementina* főherczegnőt, József főherczeg leányát, Thurn és Taxis Albert herczeg eljegyezte.

— **A katonasorozás** Pestmegyében már megkezdődött, a mennyiben Szent-Endrén e hó 10—11-ik napjain ment végbe. Ez tehát az egész országban a legelső sorozás volt ez évben, még pedig — legalább látszólagosan — kitünő eredménynyel, a mennyiben most ott, a hol más években legföljebb 1—2 alkalmas ujonczot találtak, 18 legényt soroztak be. A sorozásnál a vármegye részéről Bellaágh Imre főügyész volt kiküldve, katonai részről pedig Szirovy őrnagy elnökölt.

— **Teleki Samu grófot**, ki ma érkezett Marosvásárhelyre, — mint onnét távirják — ott nagy ünnepélyességgel fogadták. A városi hatóság, a maros-tordamegyei gazdasági egylet, a vadászegylet, a tornaegylet s az arisztokráczia és a középosztály szép számmal jelent meg a népszerü főur fogadására a pályaudvarban. Tisztelői közül néhányan Nyárádtőig eléje utaztak. Teleki Samu gróf sárpataki Teleki Domokos és kozárvári Teleki Domokos grófok társaságában fogadta a tisztelői üdvözletét. A marosvásárhelyi indóházban az első népzenekar a Rákóczi-indulóval üdvözölte a grófot, kit a diszes közönség harsányan megéljenzett. Az üdvözlések után a gróf meghatva mondott köszönetet a barátságos fogadtatásért s azután a közönség éljenzése között kocsiba ült és a városba hajtatott. A városban a polgárság sorfalat képezve, éljenezte Telekit, a ki a «Transsylvania» vendégfogadónál megállott és *József* főherczegnél tisztelgett. A főherczeg meghivta vacsorára a grófot. Ezután Teleki Sáromberkére hajtatott, hol hasonlóképen diszes fogadtatás várt reá.

— **A honvédség köréből.** Dr. Lange Károly fregatta-orvos a honvédség tettleges állományában II-od osztályu ezredorvossá neveztetett ki. Ugyanaz a 16-ik honvéd gyalog-féldandár törzséhez osztatott be. — Hattyasy Gyula 1-sö honvéd gyalog féldandárbeli hadnagy hat hóra várakozási illetékkel szabadságoltatott.

— **Isteni tisztelet.** Az unitáriusok budapesti egyházközsége május 19-dik napján délelőtt 11 órakor a budapesti ev. ágostai hitvallásu egyház Deák-téri temploma melletti főgimnáziumának nagy imatermében egyházi szónoklattal egybekötött isteni tiszteletet tart.

— **A horvát bán Fiuméban.** Mint Fiuméból mai kelettel távirják, gr. Zichy Ágost fiumei kormányzó gr. *Khuen Héderváry* gr. horvát bán tiszteletére ebédet adott, melyen a bán kiséretében levő osztályfönökök, az idegen államok konzulai, a katonai, polgári előkelőségek és a főbb tisztviselők vettek részt. A harmadik fogás után Zichy Ágost gróf kormányzó ékes szavakkal köszönté fel vendégét s kiemelte, hogy a horvát tengerpart érdekei annyira összefüggnek Fiume érdekével, hogy csakis Khuen-Héderváry gróf horvát bán támogatása mellett remélhető haladás. Khuen-Héderváry gróf horvát bán válaszában köszönetét fejezte ki a kormányzónak ama tevékenységéért, melyet a tengerpart érdekeinek emelésére kifejtett. — Ma reggel a bán és a kormányzó a szomszédos Susak helységbe látogattak el, hol őket szivélyes ovácziával fogadták. — Khuen-Héderváry horvát bán és Zichy Ágost gr. kormányzó a szakközegek kiséretében holnap indulnak a tengerpartvidékre.

— **Az osztrák népiskolai törvény jubileuma.** A bécsi nyugati külvárosok liberális gondolkozásu polgársága tegnap fényesen megünnepelte az uj népiskolai törvény husz éves fennállását. Az ünnepély megtartása a rudolfheimi német liberális egyesület eszméje volt, s ez eszmét egy bizottság karolta föl, melynek élén a nyugati külvárosok polgármesterei állottak. Az ünnepélyen résztvett képviselők közül többen nagy hatásu beszédeket tartottak; legnagyobb tetszésben részesült *Szuesz* képviselő beszéde, a melyben hangsulyozta, hogy lehetetlen egy államnak a világ általános előrehaladásából magát kivonnia a nélkül, hogy a romlás áldozatává ne essék. Természetesen könnyebb és kényelmesebb a hegyről lefelé haladni, mint hegynek fel; de csak azok nevezhetők a nép igaz barátainak, a kik magukat alávetik ama sulyos feladatnak, hogy saját népüket arra a nivóra emeljék, melyen a szomszéd népek állanak. Az 1869. évi népiskolai törvény is ilyen kisérlet a nép emelésére. — Utána még több képviselő beszélt, mindnyájan zajos tetszésnyilvánitások közt. Az Ausztria minden részéből küldött táviratok jelentik, hogy a vidéken is szerte megünnepelték a törvény fennállásának évfordulóját; *Prágában* a német egyesület rendezte az ünnepélyt, melyen dr. *Schmeykal* tartott nagyhatásu beszédet; *Klagenfurtban* a hegyek ormain kigyult örömtüzek ezrei hirdették az ünnepet; *Gráczban, Troppauban, Szt.-Pöltenben, Hackingban* s más helyeken a polgárság szine-java összegyült az évforduló megünneplésére. *Hazner* lovaghoz, az uj népiskolai törvény megalapitójához, nagy számmal érkeznek az üdvözlő táviratok. Mint egy *Iglauból* érkezett távirat jelenti, az ottani kerületi iskola-tanácsos istentisztelet által akarta az emléknapot megünnepelni s e czélból dr. *Berger* Ignácz tanárhoz, a cs. k. iskolatanács kath. képviselőjéhez fordult. Ez azonban kijelentette, hogy addig nem határozhat, mig erre vonatkozólag magához a püspökhöz kérdést nem intéz. A levélbeli megkeresésre a püspök következőleg válaszolt: «A főtisztelendőséged által elém terjesztett okokból lehetetlen hozzájárulnom ahoz, hogy május 14-dike, isteni tisztelet tartása által, vallásos szentesitést nyerjen, söt inkább az iránt kell főtisztelendőségedet megkeresnem, gondoskodjék arról, hogy sem egy ad hoc isteni tisztelet ne tartassék, sem pedig valamely más isteni tiszteletet e czélra fel ne használjanak. *Franciskus Salezius* püspök.

— **Sulkovszky herczeg elfogatásáról** még a következő részleteket jelentik: A zürichi rendőrök azonnal felismerték Sulkovszky herczeget, a mint a városba érkezett, és kocsiját, melyen egy szállodába hajtatott, utközben feltartóztatták. «Nem vagyok elmebeteg s igazamat keresem» — szólt a herczeg a rendőrökhöz, de ezek nem hajtottak tiltakozására. Vecseghy Lujza is élénken protestált: «Azt hisszük — igy szólt — hogy szabad földön vagyunk. A herczeg nem gonosztevő, öt ártatlanül üldözik. Lelkileg is ép, egészséges és mégis fogva akarják tartani.» Friedländerné kijelentette, hogy neki semmi érdeke sem volt a szöktetésben s azért támogatta barátnőjét, mert meg akarja menteni balsorsából a szerencsétlen herczeget. Azt mondta továbbá, hogy a herczeg az egész uton nyugodtan és okosan viselte magát. Kész is megesküdni, hogy a herczeg nem őrült. De a kérések és tiltakozások kárba vesztek, mert a herczeget internálták, a nőknek pedig meghagyták, hogy maradjanak a városban. A zürichi hatóság dr. Goll zürichi ügyvédet bizta meg a herczeg képviseletével. A herczeget a zürichi tó mellett levő Burghülzli-tébolydába szállitották, a mi ellen ö maga sem tett kifogást. Egy zürichi tudósitó szerint maga is beismerte, hogy ö csakugyan beteg ember. Illetékes forrásból azt jelentik, hogy a zürichi hatóság teljesitené az osztrák hatóságok kivánságát, ha azok a herczeg kiszolgáltatását kérnék. Krautgärtner Alajost, a herczeg volt ápolóját, már átszolgáltatták a törvényszéknek. Ellene a szöktetésben való bünrészesség és lopás büntette miatt, Vecseghy Lujza és Friedländer Sarolta ellen pedig szöktetés miatt fogják a vizsgálatot megindítani. — Egy bécsi távirat megerősiti azt a hirt, hogy Sulkowski herczeget egyelőre Bonnba viszik a Freisberg-féle elmegyógyitó intézetbe. Egyuttal arról is értesülünk, hogy a Leidesdorfer-intézet felügyelője *Weitschacher* V. az igazgatósággal egyetértve elhagyta eddigi alkalmazását. — Mint a N. Fr. Pr.-nek Zürichből jelentik, a kormány a Sulkovski herczeg visszavitele ellen semmi kifogást sem tesz. A diplomácziai közbenjárás szükségessége is elesik.

— **Schmerling lovag jubileuma** ugyancsak nagy szabásuvá növi ki magát. Az ünnepelt férfiuhoz seregestől érkeznek az üdvözlő táviratok s a küldöttségek. Tegnap az urakházának mindahárom pártcsoportja üdvözölte, Az alkotmánypártot Colloredo herczeg, a középpártot Metternich herczeg s a jobboldalt gróf Falkenhayn Ferencz képviselte. Tisztelegtek továbbá nála az országos törvényszékek elnökeinek, továbbá Teschen, Saaz és Neutischein városoknak deputácziója. Schmerling ma a vidéki küldöttségek tiszteletére banketet ad. A király kézirata, melyben az agg jubilanst üdvözli, igy szólt: «Szivesen emlékszem meg e napon, melyen szolgálatának hatvanadik évét tölti be, e hü kötelességteljesitésben eltelt hosszu időről. A történelmi események önt az osztrák birói karból kimagasló politikai tevékenységre szólitották el, mely szoros kapcsolatban áll birodalmam fejlődésének nem egy fontos szakával, és az ön nevét Ausztria legkiválóbb államférfiainak sorába helyezi. Ezután bizalmam legfőbb itélő- és semmitőszékem élére állitotta önt, melyet ön immár közel 24 év óta oly kitünően vezet. Midőn szerencsét kivánok önnek hosszu s tettekben és tisztességben gazdag szolgálatához, egyuttal hálás elismerésemet fejezem ki ragaszkodásáért, melyet irányomban mindenkor rendithetetlen hüséggel tanusitott s hazaszeretetéért, melynek tevékenysége minden téren, mint államférfi és mint biró egyaránt, bátran, határozottsággal és tántorithatatlan odaadással adta tanujelét. Tartsa meg önt a Mindenható még sokáig régi erejében.» A Schmerling-alapitványra, melyet a jubileum alkalmával Schmerling tisztelői gyüjtenek, nagyban folynak az adakozások.

— **«Strangers i'the House.»** Az angol parlament történelméből ismeretes kiállást lehetett volna ma hangoztatni a képviselőházban. *Komlóssy* Ferencz beszéde alatt a mérsékelt ellenzéki padszakasz mögötti ajtón egy idegen alak lépett a képviselőház tanácskozó termébe. Kezében vastag furkós bottal, feltett kalappal állt meg a terem ajtójában. A képviselők, a kik megszokták, hogy a magyar országgyülésen csak a király befödött fövel, csodálkozva néztek a jövevényre. A jobboldalon levők, a kik a belépővel szemben ültek, már az ismeretes boxerek s revolverek után nyultak, de Gyöngyössy, a főteremőr, s Teleki Géza gróf háznagy csakhamar ott termettek a betolakodó idegennél s kituszkolták öt azon az ajtón, a melyen bejött. Sokan nem is vették észre, hogy idegen jött a házba. Két hónappal előbb kétségtelenül nagyobb feltünést s riadalmat keltett volna dolog. Az ifj. *Haluska* Jánost, a ki tévedésből került a ház jobboldali folyosójára s onnan a terembe, a háznagyi hivatalba vitték s aztán derekas megleczkéztetés után szabadon bocsátották. A rendőrségnek nem szolgáltatták át a ház immunitásának megsértőjét, bizonyára azért, mert a főkapitányság ismeretes törvénytudományánál fogva tartani lehetett attól, hogy alkalmazzák vele szemben az 1723. évi 7-ik törvényczikket, a mely pedig nem szab csekélyebb büntetést az immunitás megsértőjére, mint «poena mortis cum exasperatione.» A háznagy jóindulatából az ifj. Haluska megszabadult a kerékbetöréstől.

— **Sapieha herczeg Japánban.** Sapieha Pál herczeg, ki tavaly őszszel hagyta el Európát s pár hét óta Japánban tartózkodik, kiséröjével, Neydhart Ferencz fiatal festővel érdekes expediczióból tért vissza. A herczeg ugyanis azt tüzte ki feladatául, hogy felkeresi a Japánhoz tartozó Loo-Choo vagy Riu-Kiu szigetcsoportot, mely Yokohamától 1200 tengeri mérföldnyi távolságban a nagy Oczeánban elrejtve fekszik. Oly vállalat ez, mely még eddig csak egy turistának, Siebold Henrik lovagnak sikerült. A nagy távolság és a közlekedési eszközök primitiv volta miatt csak nagy veszélyek és nélkülözések kiállásával lehet a szigetcsoporthoz jutni, a mely — mint a herczeg és kiséröje beszélik, — ugy ethnologiai, mint ethnografiai tekintetben rendkivül meglepő dolgokat tartalmaz. A császári helytartó nagy vendégszeretettel fogadta a turistákat és számos ünnepélyt, söt szini előadást is rendezett tiszteletükre. Az érdekesebb dolgokról Neydhardt festő fényképészeti fölvételeket csinált. A szigetcsoport politikai tekintetben is nevezetes pontot képez, mert bár Japánhoz tartozik, régente Khinának is adófizetője volt, ez alapon a khinaiak is jogot formálnak reá, s igy könnyen megtörténhetik, hogy a két császárság között konfliktusok törnek ki birtokáért. Sapieha herczeg érdekes természetrajzi gyüjteményt is hozott magával, melyet a nyilvánosság érdekében fel akar használni.

— **Nagy vihar** pusztitott tegnap az Eulengebirge vidékén. A folyton meg-megujuló jégesö és az óriási zápor teljesen tönkretette a vetéseket. Kaschbach, Schmiedegrund és Steinseifendorf községeket a viz elárasztotta és több zsilipet és hidat elsodort, söt Kaschbach és Ulbrichshöhe közt az országutat is több helyen megrongálta.

— **Egy selmeczbányai polgár panasza.** Elkeseredett hangu levelet kaptunk Selmeczbányáról, melyben egy odavaló polgár éles birálat alá veszi a bányászati és erdészeti akadémia hallgatóinak szerinte tulságosan zajos életmódját. Az ifjusági kör elnökválasztását két hónapig tartó felette zajos korteskedés előzte meg, a mi sok kisebb-nagyobb botránynyal volt kapcsolatban. A rendőrség nem igen avatkozik a dologba, a tanári testület pedig a levéliró szerint olyan jó viszonyban van a fiatalsággal, hogy alig tarthatja fenn komolyan a tekintélyét. A fiatal urak még az előadásokra is dalolva mennek, olyan nagy a jókedvük. A panaszos polgár ezeknek a dolgoknak a nyilvánosságra hozatalától várja a visszás állapotok jobbrafordulását.

— **Lelkészjelölés csendőrök segélyével.** Mint nekünk irják, Nyustyán, Gömörmegyében, e hó 12-én volt a lelkészjelölés, mely alkalommal a panszlávok magatartása a csendőrség közbelépését tette szükségessé. Az ágoston hitvallásu ev. egyház ugyanis 12 lelkészt jelölt ki próbaszónoklatra, kik közül Krizsán Zsigmond volt nyustyai segédlelkésznek a kijelölését panszláv elvei miatt elnöklő főesperes el nem fogadta. E miatt aztán a panszlávok oly botrányosan viselték magukat, hogy ezzel a csendőrség közbelépését tették szükségessé. A csendőrség a rendet csakhamar helyreállitotta.

— **Nagy veszélyben forgó betegek.** Megirtuk volt nehány nap előtt, hogy Nagykörösön és Ócsán rövid idő óta veszett kutyák garázdálkodtak s öt kis gyermeket meg egy 28 éves embert megmartak. A szerencsétleneket azonnal behozták ugyan Budapestre a Rókuskórházba, de ugylátszik, hogy a községeknek nincs elég pénzök, hogy a betegeket utiköltséggel ellássák, mert a szegények maig is itt vannak. Most már elmult tizennégy napja, hogy a baleset érte öket, s igy ez időszerint már jóformán felesleges is volna kiküldeni öket, mert a Passtur-féle védő oltás tudvalevőleg csak a marás után tizennégy napon belül biztat sikerrel. De azért van rá mód, hogy jó gyógykezelésben részesüljenek, mert a budapesti orvosi egyetem egyik tanára épen oly sikeresen tudja gyógyitani a veszettséget, mint Pasteaur. Dr. Högyes Endre ugyanis évek óta tanulmányozta e gyógyeljárást. Kint volt hosszabb ideig Párisban s Pasteur gyógymódját az u. n. védoltást teljesen elsajátitotta. Intézetet is rendezett be az egyetemen, hol állatokon már többször tett kisérletet az oltással tanártársai előtt, kik mindnyájan elismeréssel nyilatkoztak a kisérletekről. Irt egy nagy munkát a veszettségről, mely a külföld figyelmét is magára vonta s a melyet az akadémia idei nagygyülésén a nagy jutalommal tüntették ki. Az oltáshoz rendelkezik elég anyaggal s igy semmi akadály sincs, a mi gátolhatná a tudós tanárt abban, hogy tudományát gyakorlatilag is érvényesitse. Högyes tanár még a mult évben benyujtotta kérvényét a belügyminiszterhez, hogy engedélyt kapjon arra, hogy intézetében a veszettséget gyógyithassa. A kérvényre azonban a mai napig sem felelt a minisztérium s e miatt vesztegelni kell intézetének, mialatt országszerte sok szerencsétlen ember elpusztul.

— **A Grill Károly-féle cs. és kir. udvari könyvkereskedés** fönöke Grill Richárd visszavonult az üzlettől s a könyvkereskedést Balázs Adolfnak adta át, ki azt a régi czég alatt fogja vezetni. A könyvkereskedés üzletvezetője Zilahy Sámuel lesz, kinek szakbeli jártassága biztositja, hogy a régi czég megőrzi és gyarapitja megszerzett hirnevét.

— **A beteg Boulanger.** A *Sprudel*-nek irják Londonból, hogy Boulanger betegsége, miről mi is megemlékeztünk, mind jobban aggasztja hiveit és barátait. A tábornok betegesen hagyta el Párist; betegsége még nagyobb mérvet öltött, mikor Londonba ment. Feltünően elgyengült, lesoványodott s álmatlanság gyötri. Legközelebb Charros, franczia orvos Pavyval, a hires angol orvossal tanácskozott a tábornok egészségi állapota fölött s a betegnél nagyon előre haladt diabeteszt konstatálták. Ennek következtében teljes nyugalmat tanácsoltak a betegnek s javasolták, hogy vagy Vichy-be vagy Karlsbadba menjen. Boulanger arra határozta magát, hogy a nyarat Whit-szigetén tölti s ott vichy-i vizet használ. A párisi *Figaró* ma érkezett száma pedig arról értesit, hogy a tábornok a napokban lady Boudett Coutts vendége volt. Ugyanez alkalommal az angol irodalmi és politikai közélet számos kitünősége, mintegy kétszázan voltak hivatalosak Boudett Boutts asztalához. A megjelent vendégek Boulanger tiszteletére feltették rendjeleiket. Másnap Boulanger franczia barátait és hiveit vendégelte meg. Ez a legjobb válasz, mond a Figaro azokra a hirekre, melyek Boulanger betegségéről szólnak.

— **Márványkoszoru a trónörökös koporsójára.** Megirtuk már, hogy a genuai osztrák és magyar kolónia pompás márványkoszorut tétetett Rudolf trónörökös koporsójára. A koszorun a következő felirás olvasható: «Rudolf főherczegnek, a mélyen gyászolt trónörökösnek a liguriai osztrák-magyar kolonia 1889. január 30.» A király tegnap kihallgatáson fogadta Mondinit és Canessa genuai szobrászt, a kik a koszorut a koporsóra tették, és meghitta őket, hogy fejezzék ki a genuai osztrák és magyar koloniának legforróbb köszönetét. A szivélyes megemlékezést Stefánia özvegy trónörökösné is megköszöntette főudvarmestere által.

— **Az Eiffel tornyát,** a párisi kiállitás egyik főcsodáját tegnap a nagy közönség számára is megnyitották. Az első, a ki felment reá, egy spanyol ember volt. Utána angolok és amerikaiak vállalkoztak a fáradalmas utra. Egy óra alatt, a kedvezőtlen idő daczára is 500 jegy elkelt. A toronyban összesen hatvankét ellenőrt alkalmaztak, A lenn váltott jegyet, melyet a torony tetején elszednek, az első emeleten is meg kell mutatni. Az első emeletre 337, a másodikra 312 lépcső vezet fel. A fölszállás dija az első emeletig három frank, minden további emeletre egy frankkal több. A torony reggel 10 órától este 10 óráig van nyitva.

— **Bujtogató asszonyok.** Porcesd szebenmegyei községre nehéz napokat hozott az erdőtörvény végrehajtása. A községnek 3000 hold erdős legelője van, melyre nagy szüksége is van, mert lakóinak a marhatenyésztés legjelentékenyebb keresetforrása. Az ötvenes években történt kataszteri fölvételek alkalmával azt a nagy hibát követték el a falubeliek, hogy erdős legelőjüket erdő gyanánt vezették be a telekkönyvbe. Most aztán megsinylették ezt a hibájukat, mert az erdőtörvény végrehajtásánál 700 holdat szakitottak ki a község határából védő erdőnek. A porcesdiek minden követ megmozgattak, hogy bajukon könnyithessenek. A királyhoz is küldöttek deputácziót, mikor Kolozsvárott volt, de mindössze csak annyit vivhattak ki, hogy a 700 holdat leszállitották 300-ra. A porcesdiek el voltak keseredve és csak olaj volt a tüzre, mikor e hó 9-én a talmácsi járási főerdésze egy fuvarral elküldte a védérdő jelzésére szükséges jelzőtáblákat. Mikor a küldemény megérkezett, a férfiak a falutól távol, az olt partján dolgoztak s miután az elöljáróság tagjai sem voltak otthon, a jegyző vélte kötelességének, hogy a táblákat átvegye. Több sem kellett az elkeseredett falubelieknek. Az otthon maradt nép, jobbára asszonyok, a jegyzői hivatal elé csődült és éktelen orditozással tiltakozott a jegyző eljárása ellen. Utóbb a vészharangokat is meghuzták, mire a mezei munkán levők is hazafutottak s a jegyzői hivatal ostrom alá került. Az asszonyok mindjobban bujtogatták a férjeiket, ugy, hogy ezek végre betörtek a jegyzői ház udvarába, az ablakokat bedobálták, a főerdész átiratát darabokra tépték s Beneze községbeli jegyzőt iszonyuan szidták. Az elöljárósági tagok semmit sem tettek a nép lecsillapitására. Buksa Miklós irnok vállalta tehát magára a békitő szerepét, de pórul járt, mert az asszonyok rárohantak, letépdesték a ruháit, és agyon verik, ha a jegyző saját élete koczkáztatásával segitségére nem siet. A ribillió akkor ért véget, mikor a jegyző és az irnok elbujtak a nép dühe elöl. De azért az izgatottság még egyre tart a faluban, a jegyzőt uton-utfélen piszkolják, ha kiteszi lábát hivatalából s nem is lesz rend, mig az alispán erélyesen közbe nem lép s nem gondoskodik a sérelmes gazdasági viszonyok orvoslásáról.

— **Az orosz nihilisták** szerepléséről folyvást kerülnek napfényre ujabb adatok. Mikor a czár a Tolstoi gróf temetésére Pétervárra ment, *Tscherevin* tábornok, a czár személyes barátja, a legmesszebb menő elővigyázati intézkedéseket tette az esetleg tervben levő merénylet megakadályozására s minden sarokban elhelyezett egy titkos rendőrt. Ezek azután a lépten-nyomon követték a gyanus embereket, a kik közelökben feltüntek s több veszedelmes szocziálistát letartóztattak. A rendőrség állitólag egy asszonynak is nyomára jött, a ki ugyanazt a szerepet játsza most, mint annak idején Perowskája Zsófia. Hire jár, hogy a rendőrséget kiveszik a belügyminiszterium hatásköréből s Tscherevin tábornokot nevezik ki fönökévé. Ebből következtetve, nem lehetetlen, hogy a rémtörténetek nagyrészt légből kapott koholmányok s csupán arra valók, hogy az ambicziózus tábornok utját egyengessék a rendőrfönökség elnyerésére.

— **Rendőrök mint örökösök.** Párisból táviratozzák tegnapi kelettel, hogy egy Faucher nevü agglegény, a ki a mult pénteken halt meg, 170,000 frankot hagyott a párisi kilenczedik kerület rendőreinek, hálából azért a védelemért, a melyben az emlitett kerületben részesült. A szép kis összegből minden rendőrre 600 frank esik.

— **Vakmerő rablás** czimü ujdonságunkban megirtuk, hogy *Abelesz* Lázár gazdag gyömörei birtokost mult vasárnap este kirabolták. Az eset részleteiről még a következőket irják: Abelesz Lázár már ágyban feküdt, mikor a rablók betoppantak hozzá és pénzt követeltek tőle. A megrémült öreg ember adott nekik 800 forintot, de ezzel nem érték be, többet követeltek és azt kivánták, hogy nyissa ki a Wertheim-szekrényét. Abelesz ezt is megtette, mire a rablók a szekrényben volt 200 forintot és néhány arany és ezüst tárgyat magukhoz véve, ráparancsoltak a házbeliekre, hogy fél óráig meg ne mozduljanak. Ezutan eltávoztak. A megrémült házbeliek teljes fél óráig nem moczczantak. Végre fél óra mulva Abelesz kijött és tüzet kiáltott, mire összefutottak a falubeliek, de a rablók ekkorra már messzejártak. Legvalószinübb, hogy Győr felé vették utjokat. A csendőrség erélyesen nyomozza a tetteseket, de eddig még eredménytelenül. Abelesz, kit most másodszor raboltak ki, legközelebb átköltözik Győrbe.

— **Egy nap házasságkötés nélkül.** Madridból irják, hogy május elsején egész Spanyolországban egyetlen házasságot sem kötöttek, mert az uj polgári törvénykönyv határozványa értelmében minden házasságot 24 órával előbb be kell jelenteni a város biráknak, április 30-án azonban a törvény még nem lépett életbe s igy a bejelentéseket nem is fogadták el. A házasulandók tehát kénytelenek voltak a bejelentéssel egy napot várni s az esküvőt igy csak május 2-án tarthatták meg. Egy öreg biró, a ki maga is házas ember, azzal vigasztalt egy zugolódó fiatal párt, hogy ő rá nézve is jobb lett volna, ha esküvője előtt 24 órai meggondolási időt adtak volna neki.

— **Az oroszlán körmei közt.** A párisi «Eldoradó»-ban tegnapelőtt borzasztó eset történt. Egy oroszlán megrohanta Star állatszeliditőt, a ki a vadállatok kalitkájában nagy taps közt kezdte meg előadását. A szerencsétlen embert a fenevad egy pillanat alatt a földre vágta s menten széttépi, ha idejében ott nem teremnek az etetők, a kik tüzes vasdarabokkal visszavonulásra birták. Star-t valahogy kivonszolták a ketreczből: életéhez kevés a remény.

Rövid hirek. *A Sepsi-Szent-György* közelében volt erdőégés alkalmával egy égő fa ráesett Járosy tüzoltóra a ki sulyos égési sebei következtében meghalt. A kár több ezer forintra rug. — *Szegeden* tegnap hajnalban Halász Ferencz malomépitő sulyos anyagi gondok és gyógyithatatlan betegség miatt agyonlőtte magát. — *Kremsben* tegnap nagy jégeső volt, mely a gyümölcsfákat s az ültetvényeket elpusztitotta, söt még emberekben is kárt okozott. — *Trieszt* közelében tegnap a Mercur nevü gőzösről Verona Ferencz nyugalmazott Lloyd kapitány a tengerbe ugrott és nyomtalanul eltünt a habokban. — *Londonban* az a furcsa eset történt a napokban, hogy egy férj egy shillingért eladta a feleségét. A vásár az asszony beleegyezésével köttetett meg.

— **Kard-párbaj** volt ma reggel *Bényei* István, a m. szinész-egyesület központi irodájának igazgatója és *Váli* Béla kultuszminiszteri fogalmazó közt. Az ügy előzményei eléggé ismeretesek. Váli Béla leleplezéseket közölt a szinész-egyesületről és Bényeiről, mire ez a szinész-egyesület hivatalos lapjában sértő czikket irt Váli ellen. Váli erre kihivatta Bényeit és segédei által pisztoly-párbajt kivánt. A Károlyi Gábor gr., Komjáthy Béla és Tóth Ernő orsz képviselőkből alakult fegyverbiróság azonban, irodalmi sértést látván fenforogni, a kard mellett döntött. A párbajnál, mely egy fővárosi vivó-teremben folyt le, Bényei segédei Hentaller Lajos és Gyenes László, Válié pedig Várady Károly és Káldy Béla voltak. Bényei az első összeütközésnél 16 czentiméteres vágást kapott a jobb karján s ezzel a párbaj véget ért.

— **Öngyilkossági kisérletek.** *Greksa* Antal munkás az alsóerdősor 22. sz. házban morfiumot, — *Glück* Mór életbiztositási ügynök pedig holló-utcza 9. sz. a. lakásán gyufaoldatot ivott ma délelőtt. Egyiknek állapota sem veszélyes.

— **Baleset.** A magyar államvasutak áthidalási munkálatainál ma megint szerencsétlenség történt. *Stramm* András 18 éves napszámos át akart menni a vágányokon, de egy arra jövő mozdony elütötte. Stramm jobb lábát törte és sulyos sérülést szenvedett a fején is.

— **A petroleumlámpa áldozata.** A csillag-utcza 5. számu házban sulyos balesetet idézett elő ma este 10 óra tájban egy petroleumlámpa felrobbanása. Spitzer Johanna 26 éves cselédleány egy égő lámpába petroleumot töltött s a petroleumlámpa lángjától lobbot vetett, végig folyt a leány ruháján és azt egészen lángba boritotta. A segélykiáltásokra, jó későn, oltogatni kezdték a házbeliek, de a szegény leány akkor, sulyos égési sebektől elboritva, már összerogyott. A mentők nyujtották neki az első segélyt, aztán kórházba szállitották.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **A nemzeti szinházban** ma este *A bagdadi herczegnőt* adták Nourvady szerepében *Kovács* Lajossal, ki Nourvadynak talán még gyöngébb volt, mint Timár Mihálynak, de ez mit sem változtat azon a meggyőződésünkön, hogy ez az értelmes fiatal szinész, ha szerződtetik a nemzetihez, rövid idő alatt meg fogja találni szerepkörét s hasznos tagja lesz az intézetnek. Azt mondják, hogy a nemzeti szinháznak ezuttal csak fiatal szerelmes hősre van szüksége, ezért léptette föl egymás után Pálfit, Ivánfit, Molnár Lászlót és Kovács Lajost. Ebből a szempontból kétségkivül legajánlatosabb a Pálfi szerződtetése, a ki még leginkább rendelkezik a szerelmes szinész megkivántató külső és belső tulajdonságaival, ámbár kérdés, hogy fejlődése megfelel-e a várakozásnak. Egy-két föllépésből még azt sem itélhetni meg igazán, hogy mi az egyik-másik szinész jelenleg, még kevésbbé lehet bizton következtetni, hogy mivé válhatik idővel. Szerződtesse a nemzeti szinház Pálfit, mint olyant, a ki igazi szerelmes szinésznek igérkezik, de szerződtesse Kovácsot is, a ki alkalmasint nem lesz szerelmes szinész, de hiszszük, hogy egy vagy más szerepkörben jó szinész lesz, jó szinészre pedig mindig van szüksége a nemzeti szinháznak s kell hogy egy kis pénze is legyen arra a czélra, hogy egy-két tehetséges kezdőt a jövő reményében szerződtesse. A próbakép szerződtetett fiatal tagokat azonban, ha nem válnak be, pár hónap mulva el lehet, söt el is kell bocsátani, hogy ne szaporodjék a személyzetnek az a nagy része, mely csak annál a jognál fogva van a nemzeti szinháznál, mert évek során át elfelejtették, átallották vagy jó indulatból sajnálták elküldeni őket.

— **Pázmándy Dénes** országgyülési képviselőhöz *Krecsányi* Ignácz, a temesvár-pozsonyi szintársulat igazgatója, a maga és társulata nevében köszönő levelet intézett, a melyben hálás szavakkal emlékezik meg Pázmándynak nemrég az országházban a vidéki szinészet érdekében tartott nagyhatásu beszédjéről.

— **Az orsz. szinésziskola** évi záró vizsgálatait junius 2-ától 22-ikéig terjedő időközben fogja megtartani. 19-én lesz a drámai vizsgaelőadás a nemzeti szinházban, 22-én pedig az operavizsga a m. kir. operában. Az elméleti vizsgák zártkörüek, a drámai gyakorlatok (7-én és 8-án) már nyilvánosak.

— **A bécsi józsefvárosi szinháznak** uj bérlő igazgatója van. A régi, Blasel, a szerencsétlen Carl szinházba ment el igazgatónak s helyére *Giesrau* Tivadar a szinház volt titkára jött, a ki 21600 forint bért fizet. Az uj igazgató Esterházy Miklós gróffal is egyezségre lépett, a mely szerint évenkint 10 estére átengedi a grófnak a szinházat, a ki ez alkalmakkor az ő tatai társulatával fog előadásokat rendezni. Ezért a nemes gróf 6000 frtot fizet évenkint. A szinházban szeptember 25-én kezdődnek az előadások.

— **A müpártoló czár.** Pétervárról irják, hogy a czár 70,000 frankért megvette Siemiradskinak «Az istenek módjára» czimü nagy képét, mely Péterváron volt kiállitva.

— **A népszinházban** egyre az «Utazás a föld körül» cz. látványosságot adják. Minthogy az állatkertben tanyázó beduin karaván a jövő kedden elutazik a fővárosból, a tevék és a vezető beduinok hétfőn utoljára vesznek részt az előadásban. Szombaton, tekintettel a gyermekekre, az előadás ½8 helyett egy órával előbb, vagyis ½7-kor kezdődik.

— **Vidéki szinészet.** *A nagyváradi szinkörben* A *Bölönyi* József intendánssága és *Ditrói* Mór igazgatása alatt álló kolozsvári nemzeti szinház társulata — mint Nagyváradról irják — már megkezdette előadásait. A jól összeválogatott társulat Szigligeti «A fény árnyai» czimü tragédiájával köszöntött be s a közönség szivélyesen fogadta a szereplőket. *Hunyady* Margit és E. *Kovács* Gyula alakitásai különösen tetszettek. Kiváló érdekességü volt a szombat és vasárnap esti előadás, melyben *Örley* Flóra, Nagyvárad egyik legelőkelőbb családjának tagja, mutatta be magát, mint a társulatnak *Serédi* Sarolta helyett szerződött primadonnája. A «Suhancz»-ban és a «Piros bugyellaris» Zsófi szerepében lépett fel s kellemes énekével, eleven, ügyes játékával meghóditotta a közönséget. *Veres* Sándor, az uj baritonista, szintén hamar kedvelt tagja lett a társulatnak. Szép, erős bariton hangja van. *Réthy* Laura «Rip»-ben és a «Suhancz»-ban, kedden este pedig a «Nebántsvirág»-ban aratott sok tapsot. «Macbeth,» mely hétfőn került szinre, E. *Kovács* Gyula és *Hunyady* Margit kitünő tehetségeiről és erős drámai alakitásáról tett ismét tanubizonyságot. Szerdán a «Válás után», szombaton a «Rezervisták» premierje lesz. —

Kalocsáról irják nekünk, hogy Polgár társulata dicséretes kitartással buzgólkodik azon, hogy a közönség csekély pártfogása mellett is teljesitse hivatását. A szinre kerülő darabokat leszámitva egyik-másik vidékies gyarlóságot — igen sikerülten adják elő. Legutóbb az «Uff király» czimü operett csinált igen jó hatást. A főbb szereplők közül különösen kitünt *Belme* Erzsi (Lazuli) a ki ugy ének, mint játék dolgában egyre nagyobb biztosságra tesz szert és a közönség is egyre jobban kedveli, *Tordai* Mariska, a ki eleven ügyes játékával mindenkor zajos tapsokat arat és Polgár, a ki pompás komikumot fejtett ki Uff király szerepében. — *Monoron* Szabó Gábor társulata tegnap a «Válás után»-t adta elő a közönség nagy tetszése mellett. Kitüntek: *Kunhegyi* Miklósné, a ki Diána szerepében sok tapsot aratott, továbbá Termesiné, Fóris Pista stb. A társulat jó erőkből áll ugyan, de a közönség nem nagy pártolásban részesiti.

SPORT.

— **A nemzeti tornaegyletben** május hó 18-án tartják meg az előtornászok vizsgálatát. Ekkor nyitja meg az egylet a nyári tornahelyiséget is, mit este a tornacsarnokban társasvacsora követ.

Budapesti tavaszi lóversenyek.

— Hatodik nap. —

— máj. 16.

A mai utolsóelőtti versenynapon számára ismét csak középes közönség volt a versenytéren, minek egyik fóka: az volt, hogy az eget sürü, nehéz fellegek takarták el, s jókora nyári zivatarra volt kilátás. A nagy tribün bal sarkának rendes látogatóit azonban se forróság, se zivatar nem riasztja vissza, s az arisztokrata-világ ma is nagy számban volt képviselve, élükön *Koburg* Fülöp herczeggel és *Dom Miguel* braganzai herczeggel. Künn voltak a versenytéren *Tisza* Kálmán miniszterelnök is és gróf *Szápáry* Gyula kereskedelmi miniszter.

A versenyek közül első sorban a tizezer arany frankos államdijat kell emlitenünk. Négy ló versenyzett, a derby-jelölt *Willich*, és *Kincstár* a hároméveseк közül, a szeszélyes *Biró* és *Babona* a négy évesek közül. Ez a mai nagy verseny ismét megmutatta, hogy az idei háromévesek jóval kevesebbet érnek, mint a tavalyiak; a háromévesek nem is voltak versenyben, s a dijért csak Biró és Babona közt volt rövid küzdelem, mely Biró könnyü győzelmével végződött. Capt. *Violet* (Frohner János), a ki most Biróval másodszor nyerte meg az államdijat, ma különben is szerencsés volt, mert Aranykával a kétévesek handicapját Valentiával pedig a kétévesek eladóversenyét nyerte meg. Mind a három versenynél *Huxtable* jockey lovagolta a nyertest, s ugyanez a jockey ma igazán mesteri lovaglással behozta Vőfélyt is az erősen favorizált Analyse előtt. A favorizált lovaknak ma nem jó napjok volt, mert a Széchenyi-dijon kivül a Szt-Gellért Handicap és az Eladóverseny is meglepetéssel végződött. — Az akadályversenynél, mely már szakadó esőben dőlt el, a favorita *Phönix* lett a győztes; a másodsorban favorizált Alfons a vizes ároknál elbukott. A lónak és lovasának nem történt baja.

A versenyek eredménye a következő volt:

I. *Kétévesek Handicapja.* 1000 frt. Minden 2é ló számára. Táv. 950 m. Kilencz csikót nyergeltek e versenyre: Capt. Violet p. k. *Aranyka*, Mr. M. O. Brabant s. k. *Weaner Madl*, gr. Hunyady Imre sga m. *Bandi*, gr. Trauttmansdorff Károly hdn. p. m. *Cassier*, Blaskovich M. és Mayer A. s. m. *Castor*, gr. Festetics Tassilo s. m. *Éljen*, br. Dewitz Ottó p. k. *Friponne*, Blaskovics Ernő s. k. *Takaros*, gr. Erdődy Károly *s. m.* Első lett két hosszszal könnyen nyerve *Aranyka* (lovasa Huxtable), második *Weaner Madl*, másfélhosszszal mögötte harmadik *Bandi*. Idő: 61 mp. — Totalisateur: 5:39. Helyrefogadások: I. 25:82. II. 25:74. Könyvfogadások: Weaner Madl 2½:1, Takaros 3:1, Castor és Aranyka 5:1, Éljen 6:1, Bandi és Friponne 10:1, Cassier 14:1, névtelen m. 20:1. Versenyérték: 1092½ frt a nyerőnek, 377½ frt a másodiknak, 35 frt az egyleti pénztárnak.

II. *Államdij.* 10,000 frk aranyban. 3é és id. belföldi mének és kanczák számára. Táv. 2400 m. Négy versenyzőt nyergeltek erre a klasszikus versenyre. Capt. Violet 4é. p. m. *Biró*, br. Springer Gusztáv 4é s. k. *Babona*, gr. Esterházy Miklós 3é p. m. *Willich*, gr. Kinsky Zdenko 3é s. m. *Kincstár*. Willich, mint határozott favorite, csak «auf»-fal volt kapható. Sima start után a négy versenyző egy vonalban indult el, majd Kincstár vált ki, s magára vette a vezetést, mögötte Willich haladt, majd Biró, melyet lovasa annyira tartott, hogy csakhamar Babona is előtte vágtatott. Ilyen sorrendben tették meg a pálya nagy részét, ekkor Babona és mögötte Biró felnyomultak, s rövid küzdelem után elhagyták a hároméveseket. *Biró* (lovasa Huxtable) hamar lerázta versenytársát és másfél hosszszal könnyen nyerve első lett, második *Babona*, négy hosszszal elmaradva *Willich* harmadik. Idő: 2 p. 45 mp. — Totalisateur: 5:15. Helyrefogadások: I. 25:42. II. 25:49. Könyvfogadások: Willich 1½ reá, Biró 2:1, Babona 5:1, Kincstár 20:1. Versenyérték: 4000 frt a nyerőnek, 375 frt a másodiknak.

III. *Szt.-Gellért-Handicap.* 2000 frt. Minden 3é. és id. ló számára. Táv. 1400 m. Hetes mezőny indult: Br. Üchtritz Zsigmond 4é. p. k. *Pity the blind*, Gr. Kinsky Zdenko 3é. s. k. *Trudom*, Br. Springer Gusztáv 3é. pm. *Weliki*, Gr. Zichy Béla 3é. sk. *Missy*, Mr. C. Wood nev.: Mr. C. Phipps 3é. sk. *Navarre*, Őrgróf Pallavicini Béla 3é. pm. *Barnton*, Gr. Esterházy Miklós 3é. pm. *Sumsenbacher*, Első lett egy hosszszal biztosan nyerve a félszemü *Pity the blind*, második *Trudom*, három hosszszal harmadik *Weliki*. Idő: 1 p. 22 mp. — Totalisateur: 5:54. Helyrefogadások: I. 25: 118. II. 25: 157. Könyvfogadások: Navarre 2:1, Weliki és Sumsenbacher 3:1, Pity the blind és Missy 6:1, Barnton, 7:1, Trudom 14:1. Versenyérték: 2000 frt a nyerőnek, 625 frt a másodiknak, 180 frt az egyleti pénztárnak.

IV. *Kétévesek eladó versenye.* 1000 frt. Táv. 950 m. Futottak: Capt. Violet pk. Valentin. Söllinger R. száz. stp. m. *Titus*. Gr. Stubenberg József pk. *Hydra*. Horthy István fhdn. sk. *Margit*. Első egy hosszszal biztosan nyerve *Valentia* (lovasa Huxtable), második *Titus*, nyakhosszszal harmadik *Hydra*. Idő: 52 mp. — Totalisateur: 5:20. Helyrefogadások: I. 25:36. II. 25:29. Könyvfogadások: Titus 2 reá, Valentin 2½:1, Hydra 7:1, Margit 10:1. Versenyérték: 1041²/₃ frt a nyerőnek, 633¹/₃ frt a másodiknak, 500 frt a közös segélyalapnak. A nyertest megvette gr. Károlyi Gyula 1800 frtért.

V. *Széchenyi-dij* 100 drb cs. kir. arany. Minden mén és kancza számára. Táv. 3000 m. Startoltak: Egyedi A. 3 é. sm. *Vőfély*. Br. Üchtritz Zs. 4 é. pk. *Analyse*. Mr. M. O. Brabant 3 é. pm. *Baron*. Ugyanily sorrendben startoltak és ugyanily sorrendben haladtak el a birói páholy előtt. *Vőfély* Huxtable jockey mesteri lovaglása után végkép kilovagolva két hosszszal győzött *Analyse* ellen. Baron rossz harmadik volt. Idő: 3 p. 25 mp. — Totalisateur: 5:14. Helyrefogadások: I. 23:28. II. 25:27. Könyvfogadások: Analyse 1¾ reá, Vőfély 2:1, Baron 7:1. Versenyérték: 475 frt a nyerőnek, 150 frt a másodiknak.

VI. *Eladóverseny.* 1000 frt. 3é. és id. lovak számára: Táv. 1600 m. Futottak: Jankovich Gyula 3é. sm. *Rendetlen*, gr. Trauttmansdorff K. hdn. 3é. pm. *Garázda*, br. Podmaniczky Géza 3é. sk. *Nemezis*, gr. Sztáray János nev.: Gr. Károlyi Gyula 3é. pm. *Calico*, Mr. C. Phipps nev.: Gr. Baworowski E. fhdn. 3é. pm. *Cabochon*. A start Rendetlen ficzánkolása miatt csak nehezen sikerült. Első lett két hosszszal biztosan nyerve *Rendetlen*, második *Garázda*, *Nemesis* rossz harmadik. Idő: 1 p. 43 mp. — Totalisateur: 5:77. Helyrefogadások: I. 25: 101. II. 25: 47. Könyvfogadások: Garázda 1½:1, Cabochon 2½:1, Nemesis és Calico 6:1, Rendetlen 10:1. Versenyérték 1053¹/₃ frt a nyerőnek, 681²/₃ frt a másodiknak, 525 frt a közös segélyalapnak. A nyerőt megvette gr. Trauttmansdorf Károly hdn. 2050 frt frtért. Garázdá-t claimolta br. Podmaniczky Géza.

VII. *Paskálidij. Akadály-verseny.* Handicap, 1000 frt a nyerőnek. 200 frt a 2-iknak; minden ló számára. Távolság 4800 m. Versenyeztek: Streeruwitz Ottó főhadnagy 4é. p. m. *Phönix*, gr. Teleki Gyula 4é. stp. m. *Rohanj*, br. Dewitz Ottó 4é. p. k. *Fiorella*, Kodolitsch A. ttnok 6é. s her. *Alfons*, Beretvás E. id. s. k. *Bimbó*, Geist Gáspár 4é. p. m. *Békés* (fv.) A vizes árok első ugratásánál Alfons Plannes jockey-val *elbukott*. Első lett egy hosszszal biztosan nyerve *Phönix*, második *Rohanj*, négy hosszszal elmaradva harmadik *Fiorella*. Idő: 6 p. 10 mp. — Totalisateur: 5:10. Helyrefogadások: I. 25:49. II. 25:126. — Könyvfogadások: Phönix pari, Alfons 2½:1, Bimbó 5:1, Fiorella 8:1, Békés és Rohanj 12:1. Versenyérték: 1000 frt a nyerőnek, 490 a másodiknak, 10 frt az egyleti pénztárnak.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **Hirek a tanácsból.** *A vizvezeteki gépházakban szükséges kőszén* szállitása iránt kötött szerződés a folyó évben lejárván, a tanács mai ülésében elrendelte, hogy a szállitás biztositása végett nyilvános árlejtés hirdettessék. Miután a vizvezeték kiterjesztése miatt a jövő évben sokkal több kőszén lesz szükséges, gondoskodott arról is a tanács, hogy a költségekre a jövő évi költségvetésben elegendő fedezet legyen. A *svábhegyi fogaskerekü vasutnak* a Széchényi hegyig tervezett meghoszszabbitása ügyében minden fórum kiadta már a szükséges engedélyt, ezért a tanács utasitotta a főügyészt, hogy a szerződési tervezetet készitse el. *A tüzoltó-lovak bérletére* kötött szerződés lejárván, mint már emlitettük, a főparancsnok azt kivánta, hogy a tüzoltói szolgálat érdekében a következő vállalkozóval a szerződés ne három, hanem hat évre köttessék. Minthogy a tanács nézete szerint a lovak előállitási árait a takarmány piaczi ára szabályozza, nem reméli, hogy ily hosszu időre előnyös árakat lehetne elérni, azért elrendelte, hogy az árlejtés alternative irassék ki, vagyis ajánlatában nyilatkozzék a vállalkozó, hogy egy pár lóért mennyi napi bért kiván ha a szerződés három, és mennyit, ha hat évre köttetnék.

— **A főváros közgyülése** szerdán a következő 8 nappal előbb kitüzött tárgyakat intézi el a napirend élén: a «Két oroszlán» cz. kálvintéri ház kapualjának bérbeadása; a régi dologház egy boltjának leszállitott bér melletti bérbeadása és egy városi szántó bérbeadása.

— **A nagykörúti villamos vasutnak** az ülleiutig való meghosszabbitása végett május 20-án tartandó közigazgatási bejáráshoz a tanács a főváros képviseletével Nászai Mór és Preuszner József biz. tagokat bizta meg.

— **A fővárosi főszámvevő hivatal** elkészitette a főváros zárszámadását a tavalyi évről s bemutatta a tanácsnak.

— **A robbanó anyagok** raktározására vonatkozó szabályrendeleti tervet azért nem hagyta jóvá a belügyminiszter, mert e tekintetben országos intézkedést helyezett kilátásba. Minthogy azóta már néhány év telt el, a tanács ma elhatározta, hogy feliratban sürgeti meg az ügyet.

— **A husmérési szabályrendeletnek** a mai nappal való életbelépése következtében a tanács hirdetmény utján figyelmezteti a közönséget, hogy a husmérési szabályrendelet értelmében bivalyhus csak *külön* helyiségekben adható s nyomtatékot csak külön szabad árusitani s igy a közönség maga is ellenőrizze a mészárosokat és ha visszaélést tapasztal, jelentse föl a kerületi kapitánynak, vásárfelügyelőnek vagy állatorvosnak.

— **Az általános csatornázás** III-ik, magas fögyüjtőjének részletterveit Lechner középitési igazgató bemutatta a tanácsnak. E 3-ik fögyüjtőt a kormány kivánságára utólag vették fel a tervezetben. Ez a főváros délkeleti, vagyis magas fekvésü helyeinek — ideértve Kőbánya szennyvizeit is — vizeit fogja a Dunába vezetni s a kiömlő oly magasan lesz a ferenczvárosi teherpályaudvar körül, hogy alacsony vizállásnál egészen szabadon lesz látható. A költség 862,400 frt, s ez az eredetileg összeállitott tervezetbe nem volt felvéve. E költség 110,000 frttal nagyobb, mint a bizottság 1887-ben kiszámitotta, de ez onnan van, mert a soroksári utczai fögyüjtő keresztezésénél e III-ik fögyüjtőcsatornát két párhuzamos csatornára kellett osztani s másrészt a ferenczvárosi teherpályaudvar alatt költséges szerkezeteket kell épiteni.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A szent István-társulat** választmánya ma délután gróf Zichy Nándor, dr. Steiner Fülöp pápai praelatus elnöklete alatt tartott ülésén gróf Zichy Nándor elnök fájdalommal emlékezett meg dr. Pauer János székesfehérvári püspök elhunytáról, kinek emlékét jegyzőkönyvileg örökitették meg. Dr. Heuser Fülöp bejelenté, hogy a társulat tankönyvvizsgáló bizottsága pótlást igénylő hiányokat tapasztalt s kéri a választmányt, hatalmazza fel az elnökséget, hogy ez hazánk kiváló paedagogusaival érintkezve, a tankönyveket, a mint ujabb kiadás alá kerülnek, átdolgoztassa. Felsmann József bevárandónak véli a kormány intézkedését, mert ugy tudja, hogy a népiskolák tananyagának reviziója elhatározott dolog. Báró Barkóczy Sándor pártolja a társ. alelnök inditványát. Gr. Károlyi Sándor az elnökség és br. Barkóczy Sándor inditványait melegen pártolja, mert a katholikus ügy előmozditására czélszerünek látja, ha minél több irányu könyvet ad ki a társulat. Minél nagyobb számuak a társulat kiadványai, annál nagyobb az általok elért erkölcsi siker és nagyobb az anyagi haszon, a mely által jó egyházias irányban annál többet tehet a társulat. Kéri az elnökséget, hogy az inditvány értelmében a tankönyvektől elnéző javaslatokra utasitsa a tankönyvvizsgáló bizottságot. A választmány a társulat tankönyveinek revizióját az ujabb kiadásoknál elhatározta s felkéri a tankönyvvizsgáló bizottságot, hogy az irandó tankönyvekről ismét javaslatot tegyen. Hummel Nándor társulati titkár Venczell Antal társ. pénztárnok jelentésének tudomásulvétele után az ülés véget ért. A jegyzőkönyv hitelesitésére felkérettek: Gr. Károlyi Sándor, Novák Lajos vál. tagok.

— **A pesti izr. nőegylet közgyülését** ma délután *Bischitz* Dávidné elnöklete alatt tartotta meg, ki üdvözölvén a jelenvoltakat, ama nagy veszteségeket sorolta fel, melyek az egyletet alapitói, tiszteletbeli és választmányi tagjai sorában a lefolyt év alatt érték. Igy emlékezett első sorban Rudolf trónörökös elhunytáról. A király és a királyné, valamint az özvegy trónörökösné a szomoru alkalommal az egylet által eléjük terjesztett részvétfeliratra köszönetüknek adtak kifejezést. Megemlékezett továbbá Trefort Ágoston vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszternek, Békey Imre föv. kir. tanfelügyelő és Strasser Alajos haláláról, kik mindannyian az egylet tiszteletbeli tagjai voltak; emlitést tett Hirsch M. báró édes anyjának, Hirsch Józsefnéről, ki minden nemes ügynek előmozditója volt. A Forrai egyleti titkár által felolvasott részletes évi jelentéséből kiemeljük a következőket: A lefolyt évben alkalmi segélyek fejében 10,464 frt 50 kr, rendes havi segélyek fejében 5846 frt, negyedévi lakbérsegélyek fejében 4039 frt, összesen tehát 20,349 frt 50 kr osztatott ki készpénzben segélyek czimén. Az egylet leányárvaházában a lefolyt igazgatási évben 50 teljesen elárvult gyermek, az árvamenhelyben pedig 44 félig elárvult gyermek neveltetett; a két intézet fentartási költsége 22,023 frt 24 krt tett ki. A pesti izr. nőegyletnek harmadik jótékonysági intézete: a népkonyha; 1888. évi április hó 1-től — 1889. évi április 1-én ez intézetben összesen *122,962 személy* étkezett hitfelekezeti különbség nélkül; ezek közül 24,231 személy — legtöbbnyire szegény tanulók — egészen ingyen és novembertől márcziusig 13,135 éhező iskolás gyermek 6 krnyi mérsékelt áron. A népkonyha kezelési költségei 14,429 frt 11 krra rugtak. Az egylet jótékonysági ágainak összkiadásai 58,160 frt 97 krt tettek, melyeknek fedezésére csak 49,015 frt 83 kr bevételként folyt be. Az uj árvamenhely- és a népkonyha-épület épitkezési adóssága, melynek kiegyenlitésére a magyar ált. hitelbanknál az ott letéteményezett értékpapirok alapján kölcsön vétetett fel, a lefolyt igazgatási év végén 20,991 frtra rugott. Hirsch M. báró ur, ki önként vállalkozott a kölcsön kamatjai kifizetésére, a lefolyt évben is 2250 frtot küldött, miért a közgyülés Hirsch báró meg nem szünő jóakaratának eme ujabb bizonyitékáért mélyen érzett köszönetét nyilvánitotta. A lejárt év történetének egyik legörvendetesebb eseménye a leányárvaház vagyonának szaporodása 12,490 frt 58 krral, mint a «Jó sziv»-egyesület alapitványával. A jelentés tudomásul vétetett és az egyleti elnök- és alelnöknek, illetve pénztárnoknak, ugyszintén a választmány- és titkárnak sikeres müködésükért a közgyülés méltóan kiérdemelt köszönete kimondatott. Köszönetet szavazott továbbá a közgyülés a kormánynak, a fővárosi tanácsnak, ugyszintén a fővárosi sajtónak és végre valamennyi pártfogónak és adományozónak az egylet iránt minden egyes alkalommal tanusitott támogatásukért. — Számvizsgáló bizottsági tagoknak: Stern Bernát, Fleischl József, Oppenheim I. S., domonyi Brüll Miksa és erényi Ullman Imre urak ujból választattak meg.

— **Az orsz. magyar tanitó-egyesület** közp. választmánya e hó 18-án este 6 órakor a sip-utczai iskola nagytermében *Léderer* Bernát jótevőjének halála napján felolvasó ülést tart.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **A tüntetések utójátéka.** A kir. tábla tudvalevőleg megsemmisitette a budapesti törvényszék amaz itéletét, a mely Takács Istvánt és társait a véderővita alkalmával felmerült tüntetésekben való részvétel miatt kisebb-nagyobb börtönbüntetésre itélte. A kir. tábla e határozata ellen most a budapesti kir. ügyészség semmiségi panaszt jelentett be a kir. kuriához, a melyben a kir. tábla határozatát hatályon kivül helyeztetni, és a táblát utasittatni kéri, hogy a fenforgó ügyben érdemleges itéletet hozzon. Az ügyészség semmiségi panasza ma terjesztetett fel a kir. kuriához.

— **A vérengző bolgár,** Nekovics Athanáz jogi képviselője gr. Friedmann Bernát beadványt intézett a törvényszékhez, a melyben — tekintettel arra, hogy a vizsgálat befejezést nyert, és annak meghiusitásától tartani nem lehet; tekintve továbbá, hogy Nekovicsnak állandó lakása és foglalkozása van, annak szabadlábra helyezését kérte. A törvényszék e beadvány fölött e napokban fog határozni.

— **Körözések.** A miskolczi törvényszék körözteti Bodnár Károly volt segédjegyzőt, a ki okirathamisitással van vádolva. A szatmári törvényszék körözteti Komáromi Sámuel t.-ujlaki születésü sikkasztással vádolt ügyvédi irnokot.

— **Az Ivánka és Luka párbajok** megfordult a kir. táblán is. Luka Pál honti tiszti főügyész tudvalevőleg párviadalban hasba lötte a 72 éves Ivánka Zsigmondot, a honti ellenzék fáradhatatlan vezérét. A budapesti törvényszék Luka Pált párviadal vétsége miatt *8 hónapi*, Ivánka Zsigmondot *8 napi államfogházra* itélte. A kir. tábla I. büntető tanácsa *Balogh* biró előadása alapján Luka Pál büntetését *4 hóra* szállitotta le.

— **Gazdátlan rágalom.** Sajtópör, melyben se a czikk aláirója, se a lap szerkesztője nem akarja elvállalni a felelősséget. Ilyen nem mindennapi ügy fordult meg ma a budapesti esküdtszék előtt. Magánvádlóként Fuchs János ügynök szerepelt, a kiről a Klogár István szerkesztése alatt álló «Hans Jörgl» nevezetü ujságfélében rágalmazó és becsületsértő közlemény jelent meg Klogár tagadta a szerzőséget s azt a kérdéses közlemény aláirójára, Mayer Mátyásra tolta. Ez nem akarta magára venni a felelősséget; a sajtóbiróság azonban még a mult évben megtartott esküdtszéki tárgyaláson ugy Klogárt. mint Mayert 5—6 heti fogházra és 200—200 forint pénzbüntetésre itélte. Klogár leülte büntetését, Mayer azonban perujitást kért kiemelve, hogy az inkriminált közlemény szerzőjét elő tudja állitani. A kir. kuria helyet adott a perujitási kérelemnek s mára volt kitüzve az uj tárgyalás. Mayer a vizsgálat folyamán három tanura is hivatkozott, a kik ártatlanságát beigazolhatják, de a mai tárgyalásra se Mayer Mátyás, se a három tanuja nem jelent meg. A magánvádló képviselője, dr. Erőss Samu ügyvéd kérte az esküdtszéki eljárás mellőzését és az alapperben hozott itélet hatályba helyezését. A sajtóbiróság (elnök Székács Ferencz) helyet adott a magánvádló kérésének s minthogy a tárgyalásra meg nem jelent Mayer Mátyás ellenében a hamis tanúszerzés büntettének jelenségei forognak fenn, *hamis tanuszerzés* miatt hivatalból elrendelte a vizsgálatot Mayer ellen. Elmarasztalta egyuttal a fölmerült eljárási és perköltségek megfizetésében. — Megjegyezzük, hogy bár a sajtóbiróság nem bocsátotta az ügyet ujra az esküdtszék elbirálása alá, az igazolatlanul elmaradt esküdtek közül, *Cziráky* János grófot, hatvani *Deutsch* Sándort és *Rémi* Róbertet *25—25 frt rendbüntetésre itélte.*

— **Az állam pénze.** Hivatali sikkasztás miatt ismét két vádlott áll a pestvidéki törvényszék előtt. Az egyik Antolich Kornél volt tótfalusi segédjegyző, a másik Tordai István volt tótfalusi adópénztárnok. Antolich beismeri, hogy 234 forintot, a melyet a falubeliek kezéhez fizettek le, saját czéljaira forditotta, ezen kivül mintegy 690 forintot Tordaival együtt sikkasztottak el. A hütlen segédjegyző bünének elpalástolására az adópénztári könyvek tételeit is egyremásra hamisitotta. De még ezzel sincs kimeritve bünössége, mert csalást is követett el. A község lakói ugyanis mintegy 1100 forintnyi adóelengedésekben részesültek. Antolich az adóelengedés fejében minden adózótól az adóösszeg 10 százalékát összesen mintegy 100 forintot szedett fel. A végtárgyalás ma kezdődött Antolic hkihallgatásával, a kit ugyancsak megviselt a vizsgálati fogság. A vádlott beismerésben van. A tárgyalást Gróffy elnök vezeti, a vádhatóság képviselője Rakovszky alügyész. A tanuk kihallgatására csak holnap kerül a sor.

Páris, máj. 16. A montpellieri esküdtszék *Gilly* képviselőt, *Salis* képviselő rágalmazása miatt egy havi fogságra és 200 frank birságra itélte. *Savine* és *Chiraz* 14 napi fogságra és 100 frank birságra itéltetett. *Peyron* ügyvédet az esküdtszék felmentette.

Znaim, máj. 16. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A Brauneis pörben a törvényszék a rablógyilkosság vádját elejtette. Brauneist a felmentés után azonnal szabad lábra helyezték.

MULATSÁGOK.

— **A népnevelők budapesti egyesülete** tegnap majálist rendezett a zugligeti «Fáczán»-ban. Délutáni ½2 órakor volt a közös ebéd, a melyen felköszöntőket mondottak Jenny József, Vajdaffy Gusztáv, Verédy Károly, Komócsy József, Bulyay I. stb. Ebéd után a csillagvölgybe vonult a társaság, a hol este felé kedélyes tánczmulatságot rendeztek.

— **A keszthelyi m. k. gazd. tanintézet** zeneköre május 18-án alaptőkéje gyarapitására hangversenyt rendez.

HÁZASSÁG.

— **Eljegyzések.** *Ádám* Géza tart. cs. és kir. huszárhadnagy eljegyezte özv. *Vásonkeöy* Imréné szül. *Éberling* Amália asszonyt, Éberling Antal fővárosi nagykereskedő és udvari szállitó leányát. — Aranyosmaróti és románfalvi *Farkas* János Ujpesten eljegyezte *Sebestyén* Korneliát, Sebestyén Pál nyug. kir. táblai biró unokahugát. — *Neusiedler* Géza a Szikszay-féle vendéglő derék főpinczérje és üzletvezetője tegnap tartotta eljegyzését *Bernhard* Ferencznő budapesti háztulajdonos leányával Annával.

— **Esküvő.** *Novák* József m. kir. honvédfőhadnagy Zilahon oltárhoz vezette márkosfalvi *Török* Bertát, *Török* József nyug. honvédtábornok leányát.

GYASZROVAT.

Pauer János a tegnap elhunyt székesfejérvári püspök nem hagyott végrendeletet hátra. Hagyatéka körülbelül százezer forintra tehető s abban a törvények rendelkezéséhez képest egyenlő arányban a rokonok, a vallásalap és a kincstár részesedik. A Székesfehérvárott május 18-án végbemenő temetésen br. Hornig veszprémi püspök végzi az egyházi szertartást. A temetésen a magyar tudományos akadémiát, melynek az elhunyt 1858 óta tagja volt, dr. Czobor Béla akadémiai tag fogja képviselni. Az akadémia az elhunyt ravatalára diszes babérkoszorut is helyez, melynek nemzeti szinü szalagja a következő feliráist viseli: «Pauer János érdemdus tagjának — a magyar tudományos akadémia».

Hanvay Aladárné szül. kis-csoltói és pelsőczi *Ragályi* Piroska május 8-án Csizben elhunyt.

Tájai Pfeiffer Péter gr. hétszemélynök ma reggel 88 éves korában végelgyengülés következtében meghalt. A boldogult Sopronban született, hol soká hivataloskodott mint városi tisztviselő. 1863-ban hétszemélynökké nevezték ki, s 43 évi szolgálat után 1870-ben lépett nyugalomba. A holttestet holnap délután szentelik be s azután Sopronba szállitják.

Özv. Huber Károlyné szül. Hegedüs Mária május 15-én Miskolczon élte 52-ik évében meghalt.

A közönség köréből.

Fehér selyem kelméket 60 krtól 11·45 frtig méterenként, simán és mintázva (körülbelül 150 különböző minta) küld ruhánkint és darabonkint, szállitási dij- és vámmentesen **Henneberg G.** (cs. és kir. udv. szállitó) gyári raktára **Zürich.** Mintát posta fordultával. Levélporto 10 kr. 8833

Első cs. és kir. szab. dunagőzhajózási társulat.

Árverési hirdetmény.

A kiváltatlan áruk üzletszabályzatunk 61. §-a értelmében **folyó hó 20-án délelőtt 9 órakor** helybeli ügyvivőségünknél (áru felvétel az alsó vonal részére) nyilvános árverésen el lesznek adva, melyhez a t. venni szándékozók ezennel meghivatnak.

Budapesten, 1889. május 13-án.

A forgalmi igazgatóság.

Válasz a nősülendő ifjak asztaltársaságának.

Köszönet nektek gyerekek! Mi eddig vizet elvből nem ittunk soha, de hogy felszólitásotokra a **borszéki vizet** megizleltük, nem tudjuk nélkülözni s az benne a nagyszerü, hogy felvillanyozza a kedélyeket s tény, hogy azóta jobb kedvvel töltjük az estéket. Az agglegények asztaltársasága nevében: 10309 **Vasskor Dániel,** elnök.

A hivatalos lap május 16-iki számából.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Paszlavszky* József II. ker. állami főreáliskolai rendes tanárt és dr. *Verédy* Károly fővárosi kir. tanfelügyelőt az orsz. közoktatási tanács váltakozó tagjaivá nevezte ki. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Tihanyi* (Felber) Domokos Ung vármegyei kir tanfelügyelőt, ezen állomásán végleg megerősitette. A m. kir. pénzügyminiszter *Geese* Benő rónaszéki kir. sóbányahivatali pénztári ellenőrt, a szlatinai sóbányahivatalhoz pénztári ellenőrré, — *Csia* Ignácz bányatisztet, a rónaszéki kir. sóbányahivatalhoz pénztári ellenőrré, — és *Magyari* Mihály marosujvári bányagyakornokot, a sugatagi kir. sóbányahivatalhoz bányatisztté. A m. kir. igazságügyminiszter telekkönyvvezetővé a jászberényi kir. járásbirósághoz *Bittera* Tivadar püspökladányi kir. járásbirósági segédtelekkönyvvezetőt, — segédtelekkönyvvezetővé a moóri kir. járásbirósághoz *Balogh* István kapuvári kir. járásbirósági irnokot, — végrehajtóvá a mezőbándi kir. járásbirósághoz *Böszörményi* Ferencz mezőbándi községi jegyzői irnokot. A közmunka- és közlekedésügyi m. kir. miniszter *Nagy* György posta- és távirda-segédtisztet, végleges minőségü posta- és távirdatisztté, *Ginster* Antal, *Veress* Sándor, *Szutorisz* Róbert, *Knopp* Ferencz és *Döffel* László, mindkét szakból vizsgázott posta- és távirdagyakornokokat, végleges minőségü posta- és távirdatisztekké, — *Seydl* Alajos ideigl. nyugalmazott távirdatisztet, ideiglenes minőségü posta- és távirdatisztté nevezte ki; továbbá a szatmári m. kir. pénzügyigazgatóság által *Koncz* Károly nagyszöllősi és *Zombory* István beregszászi V. oszt. adótisztek a nagybányai, illetőleg a máramarosszigeti adóhivatalhoz IV. oszt. adótisztekké, — *Schnébli* Károly nagykárolyi adóhivatali gyakornok pedig a nagyszöllősi adóhivatalhoz VI. oszt. adótisztté. A pozsonyi m. kir. pénzügyigazgatóság által *Mészáros* Jenő kezelő-gyakornok, m. kir. irodasegédtisztté. A nagyszebeni kir. törvényszék elnöke *Göstl* Gyula végzett jogászt, a szászsebesi kir. járásbirósághoz segélydijas joggyakornokká nevezte ki.

Áthelyezés. A m. kir. igazságügyminiszter *Nedeczky* Benő és *Cserha* József pestvidéki kir. törvényszéki segédtelekkönyvvezetőket saját kérelmökre áthelyezte.

A diplomácziai köréből. A király a cs. és kir. közös külügyminiszter l. a. előterjesztése alapján Asuncionban (Paraguay) egy tiszteletbeli alkonzulság felállitását jóváhagyni és oda *Heisecke* Keresztély kereskedőt fizetés nélküli alkonzullá — a tarifaszerü konzuli illetékek szedésére való feljogositással — kinevezte.

Az osztrák képviselőház üléséből.

Bécs, máj. 16. (Az *Egyetértés* távirata.) *Taaffe* miniszterelnök a katholikus gyülés által a pápának küldött üdvözlő táviratra vonatkozó interpellácziókra következőleg válaszolt:

Erre a kérdésre meg kell jegyeznem, hogy a kormánynak semmi ürügye sincs arra, hogy a katholikus gyülésnek ezt a tüntetését, melyről leginkább csak a napilapokból értesült, magyarázatok és nyilatkozatok tárgyává tegye, annál kevésbbé, mert a katholikusgyülés, mely kizárólag meghivott vendégekből áll, *a kormány képviselőinek minden közbelépése nélkül ült össze* (Liechtenstein herczeg: Helyes!) A mennyiben ennek a gyülésnek a tagjai, az őket és minden más állampolgárt is egyaránt, törvény szerint megillető véleménynyilvánitási szabadsággal éltek, nyilatkozataik *kizárják a kormánynak bárminemü beavatkozását.* Magán gyülekezetnek az enuncziácziói *semmiféle befolyást nem gyakorolhatnak* az osztrák-magyar monarkhia szilárd politikájára, melyet csak a monarkhia jól megfontolt érdekei határoznak meg. A mi különösen *az olasz királysághoz való baráti viszonyunkat* illeti, azt már a felelős külügyminiszter a kellő helyen *minden kétséget kizáró módon hangsulyozta* (Tetszés a jobboldalon.)

A bécsi lóvasuti kocsisok sztrájkjára vonatkozó interpellácziókra válaszolva, a miniszterelnök határozottan visszautasitja azt a vádat, hogy a rendőrség és a katonaság átlépte a törvényes korlátokat.

Az antiszemiták ellen követett eljárásra vonatkozó nyilatkozatra, mely *Vergani* interpellácziójában foglaltatik, a miniszterelnök a következőket mondta:

A kormány eddig, egyes társadalmi osztályok vagy vallási testületek ellen elkövetett kihágásokkal szemben, tekintet nélkül arra, mely oldalról vagy pártból indultak is ki azok, mindig foganatositotta a törvényben előirt megtorló-rendszabályokat, s a bünösök mindannyiszor megkapták megérdemelt büntetésüket. Ezért fölösleges is hangsulyozni, hogy a kormánynak ezentul is legfőbb elve lesz a törvénynek az eddigihez hasonló szigoru alkalmazása. Az, hogy olyan eseményeket, mint például a husvéti ünnepek alkalmával történtek, a különböző lapok pártállásukhoz képest megbeszélés tárgyává tették és az ellenpárt denuncziálására kiaknáztak, mindenesetre sajnos, de azért, tekintettel az állam törvényei által megengedett véleménynyilvánitási szabadságra, a mennyiben az a törvényes határok közt marad, nem szolgálhat okul a törvényes beavatkozásra. A kormány azonban ezentul is a legszigorubban szembe fog szállni az ily enuncziácziókkal, a mint azok az általános büntető törvény alá eső és hivatalból üldözendő büntény jellegét öltik magukra. A társadalmi életben észlelhető beteges tünetek biztos gyógyszere csak magából a társadalomból indulhat ki, ha ugyanis az összes pártok belátással biró és hazafias tagjai oda hatnak, hogy — a vallási, nemzetiségi és politikai nézetek elkerülhetetlen különfélesége mellett — az idevonatkozó kérdéssk tárgyalásánál — mindig megtartassék a kölcsönös tiszteletnek a másként gondolkodók lelkiismeretes meggyőződését megillető az a mértéke, (Bravo! Bravo! jobbfelől) mely egyedüli biztositéka a czivilizáczió elvei szerint való fejlődésnek. (Tetszés jobbfelől.) Végül megjegyzem, hogy a törvényszékeknek a szóbanforgó zavargások alkalmával elfogattak ellen megindított eljárása már legnagyobb részt be van fejezve, részben azonban még folyik, s hogy nekem másnemü hivatalos cselekedetekről vagy fegyelmi eljárásokról, melyeket Vergani és társainak állitásai szerint a hivatalos és félhivatalos lapok feljelentései következtében a hivatalos közegek megindítottak, eddig semmi tudomásom sincs. (Helyeslés jobbfelől.)

Bacquehem kereskedelmi miniszter *Lueger* interpellácziójára a bécsi tramvay engedélyokmányszerü dijtételei tárgyában kijelenté, hogy az uj dijszabás csak az uj vonal megnyitása után lép életbe, miután az uj dijszabás feltételét képezte a pótszerződés elfogadásának, mely fokozott pénzügyi terheket ró a társaságra.

Az interpellácziókra adott válaszok után a *büntetőtörvényjavaslat* tárgyalására kiküldendő permanens bizottság tagjaivá megválasztattak. Dostal, Hajek, Zucker, Kossovicz, Neuner, Ebenhoch, Ferjancsics, Kopp, Weeber, Kuenburg, Wegscheider, Bareuther, Maclralski, Pininski és Vaykinger. — A *filloxszera-egyezmény* módositására vonatkozó deklarácziót a ház második és harmadik olvasásban elfogadta.

A delegáczió tagjaivá megválasztattak: *Csehország* részéről: Adamek, Dostal, Fanderlik, Mattusch, Nadherny, Plener, Rieger, Slavik, Steidl, Wolkenstein, póttagok: Vesely és Hajek. *Dalmáczia* részéről: Klaics, póttag Vojnovics. *Galiczia* részéről: Bilinszky, Chaunice, Czaykowski, Hausner, Jaworski, Popowski, Sawczynski, póttagok: Wysocki és Mandyszavski. *Alsó-Ausztria* részéről: Suess Ede, Eltz, Mauthner, póttag: Plass. *Salzburg* részéről: Lienbacher, póttag: Keil. *Stájerország* részéről: Heilsberg, Krausz, póttag: Magg. *Karinthia* részéről: Hock, póttag: Sterneck. *Krajna* részéről: Hohenwart, póttag: Schuklje. *Bukovina* részéről: Lupul, póttag: Kostowicz. *Morvaország* részéről: Aresin, Chlumecky, Promber, Meznik, póttagok: Hübner és Zacek. *Szilézia* részéről: Demel, póttag: Beess. *Tirol* részéről: Ciari, Kathrein, póttag: Neuner. *Vorarlberg* részéről: Ölz, póttag: Thurnherr. *Isztria* részéről: Vergottini, póttag: Rizzi. *Görz* részéről: Tonkli, póttag: Jordan. *Trieszt* részéről: Luzzatto, póttag: Burgstaller.

A *bécsi összekötő vasut* államositásáról szóló törvényjavaslatot a ház második és harmadik olvasásban elfogadta. *Lueger* és társai a Vetter községtanácsos által összehivott gyülés betiltása miatt interpellálnak. Az *elnök* a ház tagjainak boldog ünnepnapokat kiván. A jövő ülés napja bizonytalan.

TÁVIRATOK.

Kolozsvár, máj. 16. Az Emke üdvözletére a következő sürgöny érkezett *Alcsuthról:* «József főherczeg ur ő cs. és kir. fensége kegyesen fogadta s köszöni a fő kivánatokat. Báró Nyáry altábarnagy, főudvarmester.»

Bécs, máj. 16. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A király ma Laxenburgban meglátogatta Stefánia özvegy trónörökösnét s egy óráig volt nála.

Prága, máj. 16. (Az *Egyetértés* távirata.) A tartományi iskolának a mezőgazdasági társulat ellensulyozására, a melyben az ó-csehek és a feudális nemesek uralkodnak, ma *Janda* reichsrathi képviselő elnöklete alatt és vagy 400 mezőgazda jelenlétében ifju-cseh paraszt-szövetkezet alakult, a melynek *Herold* képviselő szavai szerint, főczélja a paraszt-osztálynak politikai emanczipácziója, és pedig első sorban a közvetlen választási jog megszerzése által.

Berlin, máj. 16. A városi tanács előterjesztéssel járult a városi képviselőtestület elé, hogy az olasz király megérkezése alkalmából, — a mi békességes idők örvendetes jeleként tekinthető — az utczák feldiszitésére, melyeken a király végig fog haladni, 150.000 márka költséget engedélyezzen. A városi tanács ezzel hódolatának és rokonszenvének akar a császár felséges barátja iránt kifejezést adni.

Berlin, máj. 16. *Jamgata* gróf japáni miniszter, miután itt a kormányzati viszonyokat hosszabb időn át tanulmányozta volt, ma Bécsbe utazott. A miniszter elutazása előtt a belügyminisztertől elbucsuzott.

Páris, máj. 16. A *kamara* mai ülésében *Andrieux* mentelmi ügyével foglalkozott, kinek kiadatását rágalmazás vádja alatt kérik. A ház megtagadta a sürgősség kimondását *Baudry d.Asson* inditványára nézve, mely azt kivánja, hogy zárassanak be azok az iskolák, melyekben a tanulók száma kevesebb tiznél. Ezután a költségvetés tárgyalását folytatták.

Páris, máj. 16. A *szenátus* mai ülésében elfogadta az ujonczozási törvényjavaslat husz czikkét.

Páris, május 16. A kiállitást tegnap 40,000 ember látogatta meg.

Bern, máj. 16. A szövetségtanács néhány katonatisztet fog az olasz király fogadására a luinoi határállomásra küldeni. A szövetségtanács Göschenenben fogja ünnepélyesen üdvözölni a királyt, hol közös reggeli lesz.

London, máj. 16. (Az *Egyetértés* távirata.) A *Times*-nak a következőket jelentik Konstantinápolyból: A portához jelentés érkezett *Szófiából*, hogy bolgár emigránsok és pánszláv ügynökök *Szerbiában* politikai szövetséget alkottak, melynek az a czélja, hogy a Bolgárországban fennálló törvényes rendet felforgassák. A szövetségnek elegendő pénze van, s már Bulgáriában is kiterjeszkedett. A szerb hatóságok nem törekesznek az aknamunka megakadályozására.

Róma, máj. 16. *A béke-kongresszus* egyhangulag hozott határozatában felhivja az olasz parlament tagjait és a béke barátjait, menjenek minél többen Párisba a béke-egyesületek kongresszusára és értekezleteire. Ezután *Bonghi* a gyülés utolsó tárgyát terjesztette elő: mikép volna Olaszországban a béke és a nemzetközi választott biróság érdekében megindult mozgalom szervezendő és minél inkább növelhető. Este a kongresszust Bonghi beszéd kiséretében zárja be.

Róma, máj. 16. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Minthogy a költségvetési bizottság 2.900,000 frankot törült az afrikai kiadásokra kért hitelből, a képviselőházban ismét szőnyegre fog kerülni a kolonia-kérdés. Valószinü azonban, hogy a kormánynak ezuttal is nagy többsége lesz. — Umberto király berlini utazása idején a képviselőház valószinüleg nem tart üléseket.

Róma, máj. 16. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A békekongresszust ma bezárták. Azt az inditványt, hogy a pápát jelentsék ki a biróság utolsó forumának, egy különcz németalföldi ujságiró, név szerint *Gertryen* tette, ugyanaz, a ki azt inditványozta, hogy az olasz király Rómában csak a pápa helytartója legyen. Gertryen inditványát *egyhangulag elejtették,* ellenben kimondta a kongresszus, hogy a választott biróság *nemzetközi legyen* és az összes államok képviselőiből álljon; minden állami szerződéseket ez a választott biróság lássa el a záradékkal. A kongresszus szükségesnek mondotta azt is, hogy az itélet végrehajtásához esetleg katonai karhatalom is álljon rendelkezésre, mert a nemzet mindig becsületével felelős a választott biróság itéletének végrehajtásáért. (N. Fr. Pr.)

Róma, máj. 16. (Az *Egyetértés* távirata.) A vatikán a legutóbbi katholikus kongresszus határozatait *hivatalosan* fogja tudatni a hatalmakkal.

Róma, máj. 16. (Az *Egyetértés* távirata.) *Umberto* király nem Milanóból, hanem egyenesen innét indul berlini utjára. *Luzernben* a király a svájczi üdvözlő küldöttséget fogadja.

Róma, máj. 16. A békekongresszus tegnap este tartott ülésében elfogadta *Mazzalini* határozati javaslatát, a nemzetközi választott biróságokra vonatkozólag és azután bizottságot választott *Von Geebruyen* inditványának előleges tárgyalására, mely egységes vámtarifát óhajt megalapitani. Ezután felolvastatott *Hogdson Pratt* irata azon főkérdésekről, melyek Európát foglalkoztatják, ilyen p. o. Elszász és Lotharingia semlegesitése és a balkán-kérdés rendezése. E két kérdéseknek tárgyalása a legközelebbi kongresszusra tüzetett ki.

Róma, máj. 16. Petronyevics szerb követ ma délután átadta a király megbizó levelét.

Róma, máj. 16. A szenátus titkos szavazás utján 70 szavazattal 8 ellenében elfogadta a Görögországgal létrejött kereskedelmi és hajózási szerződést.

Pétervár, máj. 16. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Az orosz félhivatalos sajtó hosszas hallgatása korántsem jelenti azt, hogy Oroszország külügyi politikájában ujabban valami változás történt. A legutóbbi szerbiai és romániai események is igazolják, hogy Oroszország helyesen cselekszi, ha nem avatkozik közvetlenül a keleti eseményekbe. Ha Oroszország befolyni akarna a Balkán-országok belügyeibe, *akkor Ausztria-Magyarország Belgrádban visszanyerné régi befolyását s Bukarestben valószinüleg megbuknék az orosz-barát kormány.* Mint Oroszország csak *erkölcsileg* támogatja a Balkán-országokat, de még ez a támogatást teljesiti nyiltan, hogy ne adjon alkalmat rekriminácziókra. Oroszország minden cselekedete magán viseli az elővigyázat bélyegét s az orosz-barát államférfiaknak is folyton a legnagyobb elővigyázatot ajánlja. Ezért hallgat a sajtó Mihály exmetropolitának gacsinai fogadtatásáról s magának a metropolitának is nagyon a lelkére kötötték, hogy Szerbiába való visszatérése után rendkivül óvatos legyen. *Natália exkirálynét is az orosz kormány birta rá,* hogy halassza el hazatérését. Az orosz sajtó azonban nem titkolja rokonszenvét Natália exkirálynővel és Mihály exmetropolitával szemben, s hazatérésöket tekinti annak a próbakövének, vajon *a szerb kormány valóban felszabadult-e Milán király befolyása alól,* és komoly dolognak tekinthető-e a Szerbiában beállott fordulat.

Pétervár, máj. 16. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol Corr. A *persa sah* európai körutjában *Olaszországot* is meglátogatja, s eddigi elhatározása szerint két hetet tölt Firenzében.

Belgrád, máj. 16. Pol. Corr. St. *John* angol követ ma délelőtt átnyujtotta a regenseknek uj megbizó levelét és kifejezte az angol királynő óhajtását, hogy Szerbia boldoggá legyen és hogy a két országnak barátságos viszonya egymáshoz mindinkább bensőve váljék. *Risztics* válaszában kiemelte, hogy ugy a regensek mint a kormány igen nagy fontosságot tulajdonitanak annak, hogy az angol királynő jóindulattal viseltetik Szerbia és az ifju király irányában és hogy a regensek és a kormány a leghathatósabb támogatásban részesitendik a követet.

Sztrájkok.

Berlin, máj. 16. A császár ma délután kihallgatáson fogadta azon munkaadók küldöttségét, kiknek munkásai megszüntették a munkát. A küldöttség vezére *Hammanher* képviselő hangsulyozta, hogy a munkaadók május 11-én adott nyilatkozatukban messzemenő engedékenységet tanusitottak és mint becsületes emberek, meg vannak győződve, hogy a munkásoknak nem volt valóságos okuk szövetkezési joguk érvényesitésére. A munkaadók a bér felemelésére irányuló követelést nem tartják olyannak, mely miatt a munkát megszüntetni kellett volna. Szakemberek tudják, hogy a munkások, ha a szén ára tartósan kedvező, munkamegszüntetés nélkül is magasabb bért érhetnek el. A munkaidő tekintetében senki sem mondhatja, hogy a nyolcz órai munkaidő, mely rövidebb mint más németországi bányakerületekben szokásos munkaidő, a munkás egészségére és életviszonyaira nézve káros hatásu volna. Sok más csekélyebb jelentőségü sérelem pedig elintézhető lett volna a bányahatóságok utján. Mindazáltal elhatároztuk, — ugymond — hogy a béreket felemeljük, ha a munkások munkájukhoz ismét visszatérnek. A császár következőképen válaszolt: A mi a sztrájk okait és megszüntetésének módját illeti, a hatóságoktól várok részletes jelentést. Részemről főképen az iránt érdeklődöm, hogy tekintettel az összes lakosság nagy károsodására és mert Sziléziában szintén sztrájk van készülőben, a vesztfáliai kerületbeli nagy sztrájk minél előbb véget érjen. A munkások igen jó benyomást tettek reám. Tartózkodtak a szocziáldemokratákkal összeköttetésbe lépni, hogy azon szavak, melyeket hozzájuk intéztem, Vesztfália munkás köreire hatással voltak, arról táviratilag bizonyságot nyertem és igen örülök, hogy a munkások a szocziáldemokráczia beavatkozási kisérleteit erélyesen visszautasitották. A munkások küldöttségével folytatott tárgyalások ismeretesek előttem és elismerésemet fejezem ki, hogy a munkásokkal szemben engedékenységet tanusitottak, mi a megegyezés számára alapot létesitett, örvendeni fogok, ha ezen az alapon a munkaadók és munkások között megegyezés jön létre. Ha a munkások egyetértenek azokkal a pontokkal, melyeket önök eléjök terjesztettek, ugy bizom a munkások józan, hazafias érzületében, hogy mindent el fognak követni — és nem eredménytelenül — hogy bajtársaikat minél előbb rábirják a munka ujbóli fölvételére. Az érdekeltek mindegyikének melegen ajánlanám, hogy a bányatársaságok és közegeik a jövőben minél közelebbi érintkezésben álljanak a munkásokkal, nehogy az ily mozgalmak kikerüljék figyelmöket. Mert az lehetetlen, hogy a sztrájk egészen váratlanul tört volna ki. Arra kérném önöket, gondoskodjanak róla, hogy megadassék a munkásoknak az alkalom, hogy formulázhassák óhajaikat és hogy mindenek fölött mindig szemelőtt tartsák, hogy azoknak a társaságoknak, melyek alattvalóim egy nagyrészét foglalkoztatják és maguknál dolgoztatják, kötelességük az állammal és az érdekeltekkel szemben a munkások javáról tőlük telhetőleg gondoskodni és mindenekfölött elejét venni annak, hogy egy egész tartomány lakossága ujra ily bajokba sodortassék. Hiszen emberi és természetes dolog, hogy mindenki azon van, hogy minél kedvezőbb életfentartási viszonyokat teremtsen magának. A munkások ujságot olvasnak és tudják, milyen az arány a munkabér és a társaságok nyeresége közt; hogy ők is többé-kevésbé részt kivánnak ebből, az érthető. Azért arra kérném az urakat, vegyék minden alkalommal a legkomolyabban fontolóra a dolgot és lehetőleg igyekezzenek a jövőben elejét venni az ilyes dolgoknak. Királyi kötelességemnek tartom, hogy nézeteltérések esetén ugy az érdekelt munkaadókat, mint a munkásokat, oly mértékben részesitsem támogatásomban, a mint ők igyekeznek a maguk részéről a kölcsönös egyetértés előmozditásával az egész polgárság érdekeit szolgálni és ily megrázkódtatásoktól, mint a mostani megóvni.

Berlin, máj. 16. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A N. Fr. Pr.-nek jelentik, hogy a munkások megbizottai hosszas tárgyalás után jegyzőkönyvileg fejezték ki kivánságaikat, melyek legfontosabbja az, hogy a munkaidő a bányába való be- és kiszállással nyolcz óránál több ne legyen. A mi a béremelést illeti, ezt a munkások csak mint kivánatos dolgot emlegették. Hammacher kötelezte magát, hogy az előbb emlitett feltétel elfogadására nézve lépéseket tesz a bányatulajdonosoknál. A munkások küldöttsége ma elutazott. A császár ma fogadta a bányatulajdonosok küldöttségét. Erről a kihallgatásról egyelőre még nincsenek részletes hirek. Az alsó sziléziai szénbányákban a sztrájk növekszik. Berlinben tegnap a nagyobb sörfőzőkben a munkások be akarták szüntetni a munkát, mert a fizetésökkel nem voltak megelégedve. A munkaadók hajlottak a munkások kivánságára s teljesitették kérelmöket, a mi által a sztrájknak elejét vették.

Gelsenkirchen, máj. 16. Az est folyamán az egész dortmundi bányakerületben a legkisebb rendzavarás sem fordult elő. A sztrájk tegnap még mindenütt teljes volt. Holnap a gelsenkircheni bányavidék munkásainak küldöttei értekezletet tartanak.

Hirschberg, máj. 16. Az ötödik vadászzászlóalj egy százada az éjjel különvonaton a sztrájk szinhelyére ment.

Aachen, május 16. Az eschweileri bányavidéken tegnap teljes nyugalom volt. A hirdetett munkásgyülést nem tartották meg; de a nothbergi bánya munkásai Weissweilerben nagy gyülést tartottak.

Waldenburg, (Szilézia) május 16. Seydewitz tartományi elnök ideérkezett, hogy személyesen vezesse a rend és a nyugalom biztositására szükséges intézkedéseket.

Chemnitz, május 16. A zwickaui bányavidéken két kőszénbánya munkásai béremelést követelnek. A zwickaui bányamunkások holnap gyülést tartanak.

Essen, máj. 16. A Rheinisch-Westfälische Zeitung szerint a helyzet a szénbánya-kerületekben javult ugyan, de lényegesen még korántsem változott. Több bányában ama munkások száma, kik ismét munkába állanak, szaporodik; némely bányában a dolgozó munkások száma már is jelentékeny. A werdeni és mühlheimi kerületekben a munkáslétszám ismét teljes; bár a bányászok tegnapi gyülésen elhatározták, hogy a munkaszünetet tovább is fentartják és hogy kifejezett kivánságaiknak teljes mértékben való teljesitését igénylik. A dortmundi kerületben a königsborni és wesseni bányákban szintén teljes a munkáslétszám és a többi bányákban már szintén többen munkába állottak. A császár válasza a bányászokra igen mély benyomást tett. A bányatulajdonosok ujabban nem nyilatkoztak és hallomás szerint készek a dolgok további fejlődését megvárni.

KÖZGAZDASÁG.

Trieszt, máj. 16. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A *czukorgyárosok* mai folytatólagos ülésén főkép technikai kérdések kerültek szőnyegre. — *Stummer* báró legelébb a londoni konvenczióval szemben elfoglalandó álláspont kérdéséről referált, és elfogadásra ajánlott egy határozati javaslatot, mely felszólitja a kormányt, hogy a konverzióval szemben *tartsa fenn visszalépési jogát.* — *Hirschberg* (London) azt a kérdést veti fel, vajon nem lehetne-e nemzetközi czukoregyesület alakitása által az egyes országok gyártmányainak kontingentálását keresztülvinni és ez által a tulprodukálást megszüntetni *Hodek* báró a tervet keresztülvihetetlennek mondta. Ezután az előadó javaslatát *egyhangulag elfogadták.* — *Janota* előadó az uj adótörvény üzleti hatásáról tett előterjesztést. A szóló konstatálta, hogy Ausztriában a répatermelés már elérte a lehető legnagyobb elterjedtséget és Magyarországban a kormány támogatja a nagy czukortelepek alapitását. A melasse árának esését az uj szeszadó törvény okozta, mely nagy kárára van a melasse-égetőknek. Az iparosoknak feladata a melasset lehetőleg kihasználni. — *Lustig* azt a kivánságot fejezte ki, hogy a gyáraknak haszon nélkül való technikai ellenőrzésével hagyjanak fel. A szóló azt inditványozza, hogy az uj adótörvény végrehajtására vonatkozó rendelet revideálására enquêtet hivjanak össze. — Hosszabb vitára adott alkalmat az a kérdés, minő eszközökkel lehetne előmozditani a Trieszten keresztül való exportot. *Bergauer* előadó hosszabb előadását azzal a javaslattal végzi, hogy a Divacca-preval-laki vasutvonal kiépitésére és a déli vasut, valamint a Lloyd-társaság tarifáinak leszállitására kell törekedni. A javaslatokat bővebb tanulmányozás végett az ügyvivő bizottsághoz utasitották. — *Videczky* a czukorkereskedésre vonatkozó uj tözsde-szokásokról tett előterjesztést. Az elaborátumot e tárgyban legközelebb befejezik, és a bécsi, prágai és trieszti tőzsdéken alkalmazni fogják.

Trieszt, máj. 16. Az osztrák-magyar monarchia czukorgyárosai központi egyesületének ma tartott közgyülésén határozati javaslat fogadtatott el, mely szerint ugy a magyar mint az osztrák kormány felkérendők, hogy a czukor konvenczióhoz hozzá ne járuljanak, és ha ez teljesithető nem volna, legalább juttassák érvényre mindazon fentartásokat, melyeket Ausztria-Magyarország képviselője Kufstein gróf jegyzőkönyvileg kifejezésre juthatott.

Prága, máj. 16. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A cseh-morva molnárgyülés, melyen kétszáz malomtulajdonos volt képviselve, arra a határozatra jutott, hogy követelni fogja az önálló osztrák czéltudatos tarifa-politikát; továbbá azt, hogy a dunagőzhajózási társasággal 1882-ben kötött állami megegyezés átvizsgáltassék, abból a czélból, hogy a két üzlethálózat teljesen szétválasztható legyen; végül azt, hogy a dunagőzhajózási társaság magyarositása megakadályoztassék s hogy a speciális osztrák tarifa törvényszerüleg organizáltassék.

Berlin, máj. 16. A kereskedelmi testület választmánya oly társaság alapitásával foglalkozik, mely a német kereskedők és iparosok alkalmazását és letelepedését a külföldön elősegitené, és elhatározta, hogy kérdést intéz a német gazdasági egyesületekhez és nagyobb kereskedelmi házak főnökeihez, hogy hajlandók-e a kereskedelmi testület választmányával egyetemben ily társaság létesitése érdekében felhivást közzétenni.

Páris, máj. 16. Az uj »Comptoir d'Escompte« részvényeire való előjegyzések oly nagy eredményt mutatnak, hogy a 40 milliónyi részvénytőkére 120 millió erejéig történtek előjegyzések és pedig 20,000 aláiró részéről, kiknek ²/₃-da a régi Comptoir d'Escompte részvényese volt, kik a jelenlegi jegyzésnél előjoggal birnak. Főigazgatótanácsosokká Demormandie, Berger, Blasto, Schlumberger és Maket urak vannak kijelölve.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

⁂ **Budapest-czinkotai vasut.** Baross Gábor közlekedésügyi miniszter ma reggel 7 órakor szemlét tartott a budapest-czinkotai helyiérdekü vasuton. A vasutvonalt a miniszter Lukács Béla államtitkár és Ludvigh Gyula m. államvasuti igazgatósági elnök kiséretében beutazta. A helyi érdekü vasut kerepesi-uti állomásán Jellinek Henrik vezérigazgató fogadta a minisztert, a ki az állomás megtekintése után külön vonatra szállt s kiserete tagjaival s Jellinek vezérigazgatóval és Kertser István főmérnökkel az egész vonalat s annak állomásait beható szemle alá vett. A vezérigazgató Baross miniszter kérdéseire részletes felvilágositást adott a vasut fogalmi viszonyairól s a kiépités óta beállott emelkedéséről a vasut által átszelt vidéknek. Különös elismeréssel nyilatkozott a miniszter a Rákosfalván tul létesült József főherczeg és Mátyástelepről, melyeket kies és egészséges fekvéseik kiválóan alkalmassá tesz, hogy a főváros mindinkább emelkedő igényeit egyrészt olcsó, másrészt egészséges lakások iránt — kielégitsék. A czinkotai állomáson a miniszter fél óráig tartózkodott. Itt a vonalaknak közvetlenül a fővárosba való menetele került szóba, a mire Jellinek igazgató jelentette a miniszternek, hogy erre vonatkozó előterjesztését rövid idő alatt meg fogja tenni. E rövid ott időzés után a miniszter a külön vonaton visszatért a fővárosba s teljes megelégedését fejezte ki a vasut épitése és berendezése felett.

⁂ **Keleti vasutak.** Hirsch báró a keleti vasutak részvényeit mint Berlinből jelentik, ugyanazokkal a feltételekkel kinálta a német banknak, a melyeket az osztrák-magyar államvasuttársaságnak szabott. A tárgyalásokat Párisban folytatják. Hirsch báró 85 millió frankban állapitotta meg a vételárt, a német bankcsoport kevesebbet kinál. A részvények névértéke 25 millió frank, mihez még a török kormány tartozása, 23 millió frank számitandó, mely összeget szintén azok kapják, a kik a részvényeket megveszik. Az előbb emlitett vételárt jövedelemből számitotta ki Hirsch báró. A nevezett bank azért kivánja a vételár leszállitását, mert a Konstantinápolyba irányuló nemzetközi forgalom megszoritása végett uj beruházásokat kell tennie, s azért is, mert a forgalmi költségek nagyobbodni fognak. A bank arra is utal, hogy a bolgár jamboli-burgaszi vasutat versenyvonalnak kell tekinteni s hogy a bolgár kormány a keletrumeliai vasutakat birtokába igyekszik venni, a mi majd bonyodalmakra fog okot adni. De ugy látszik, hogy Németországban mégis nagy sulyt fektetnek arra, hogy ez az üzlet létre jöjjön, mert Németországnak keleti befolyását jelentékenyen növelné. Különben a forgalmi társaságot most is nagyobbrészt németek igazgatják, s szükségletének nagyrészét Németországból fedezik. A német bank, mely Konstantinápolyban már kötött nagy vasuti üzletet, előreláthatólag azon lesz, hogy ezt az üzletet is megkösse.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

⁂ **A medio-szabályozás** a tegnapi értéktőzsdén simán és minden zavar nélkül folyt le. A prolongácziótételek egy fél hónapra a következők voltak: Magyar hitelbankért 10—20 kr report, magyar jelzáloghitelbank 7½—10 kr report, magyar leszámitoló és pénzváltóbank simán, magyar aranyjáradék simán, magyar papirjáradék 5 kr report.

⁂ **Nemzetközi villamossági társaság.** A tőzsdetanács a Bécsben székelő Nemzetközi villamos társaság (Internationale Electricitäts-Gesellschaft) 200 frt névértékü részvényeinek tőzsdei hivatalos árjegyzését, ez évi május 17-ik napjától fogva elrendelte. E részvények 1889. május 6-tól, folyó 5% kamatokkal árulandók. A mai tőzsdén a Ganz-féle részvények vételjoga nemzetközi villamossági társulati részvényekre, nagyobb tételekben 25—27 frtig terjedőleg élénk üzérkedés tárgya volt. A nemzetközi villamossági társaság részvényei e szerint 265—267 frt értékre becsültetnek.

⁂ **Fizetésképtelenségek.** A bécsi Kreditorenverein következő fizetésképtelenségekről tesz jelentést: Hämmerle Gebhard rövidáru kereskedő Lustenauban, Sauer Ágost kereskedő Gráczban, Singer Dávid posztókereskedő (hagyatéka) Bécsben, Lázár és Foitsch kereskedő czég Tordán, Staffen Venczel üvegáru kereskedő Josefsthalban, Ullmann Antal kereskedő (hagyatéka) Karlsbadban, Glas Adolf edénykereskedő Prosznitzban, Szemanesik J. kereskedő Eperjesen, Roth Henrik kereskedő Kőhalomban, Krausz József J. kereskedő Gyakovárott, Mayer Bertha kereskedő Bécsben, Lustgarten testvérek jászvárosi ernyőgyára Jászvárosban Koch Ferencz festő Neu-Ehrenbergben.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTOZSDE.

— Május 16. —

Gabonatőzsde.

A buza-üzlet ma tartósan szilárd irányt követett. A kinálat ugyan meglehetősen nagy volt, de a malmok is kedvező vételkedvet fejtettek ki és mintegy 25.000 mm. adatott el általában néhány krral magasabb árakon. — Egyéb gabonanemekben csak gyér volt a forgalom és irány meg árak teljesen változatlanok maradtak. — Eladatott:

Buza. *Tiszavidéki* 100 mm. 80.5 k. 7.48½ frt, 100 mm. 80 k. 7.40 frt, 2200 mm. 80 k. 7.50 frt, 200 mm. 70 k. 7.40 frt, 1300 mm. 79.5 k. és 1900 mm. 78 k. 7.45 frt, mind három hóra.

Pestmegyei 200 mm. 80 k. és 300 mm. 79.5 k. 7.40 frt, 400 mm. 79.3 k. 7.35 forint, mind három hóra.

Fejérmegyei 1200 mm. 80 k. 7.55 forint, három hóra.

Tolnai 2000 mm. 79.2 k. 7.35 forint, három hóra.

Becskereki 4300 mm. 80 k. 7.35 forint; három hóra.

Bácskai 2000 mm. 78 k. 7.32½ forint, három hóra.

Eszakmagyarországi 100 mm. 80 k. 7.30 frt, 100 mm. 79.4 k. 7.20 frt; mindkettő három hóra.

Raktári 1100 mm. 78.5 k. és 1000 mm. 78 k. 7.07½ frt, 1100 mm. 77 k. 6.85 forint, mind három hóra.

Zab 100 mm. 5.40 frt, 100 mm. 5.65 frt, és 300 mm. 5.72½ frt, mind készpénzfizetés mellett.

Mai hivatalos effektiv árak:

			fttől	frtig
Buza	ó bánsági	78—81 ㎏	—.—	—.—
—	» tiszavidéki	78—81 »	7.25	7.45
—	» pestvidéki	78—81 »	7.20	7.40
—	» fehérmegyei	78—81 »	7.25	7.45
—	» bácskai	78—81 »	7.25	7.45
—	» északmagyarorsz.	78—81 »	7.10	7.30
Rozs	»	70—72 »	5.90	6.10
Árpa	» takarmány	60—62 »	5.90	6.30
—	» égetni való	62—64 »	6.50	7.10
—	» sörfőzdei	64—66 »	7.35	8.50
Zab	»	39—41 »	5.35	5.80
Tengeri	uj bánsági	75 »	4.55	4.60
—	» másnemü	73 »	4.35	4.50
Köles	ó	— »	5.30	5.65
Repcze	» káposzta	— »	—.—	—.—
—	» bánsági	— »	—.—	—.—

Határidőüzlet mérsékelt forgalom mellett, daczára az alacsonyabb newyorki gabonaárfolyamoknak, az igen meleg időjárás következtében szilárd irányban nyilt meg, de később contremine-eladásokra ismét elgyengült. — Köttetett:

Délelőtt.

Szokványbuza őszre mintegy 10,000 mm. 7.25, 7.24 és 7.23 frton.

Tengeri május—juniusra mintegy 10,000 mm. 4.67, 4.66 és 4.65 frton.

Tengeri julius—augusztusra mintegy 5,000 mm. 4.85, 4.84 és 4.83 frton.

Szokványzab őszre mintegy 5000 mm. 5.35 és 5.34 forinton.

Káposztarepcze augusztus—szeptemberre 500 mm. 13.25 frton, 500 mm. 13.35 frton, 500 mm. 13.45 forinton.

Hivatalosan *felmondatott* e hónap 21-ikére 1000 mm. *szokványbuza* és 18000 mm. *tengeri.*

Déli tözsde.

A déli tőzsdén gyenge volt a forgalom; az irány fedezésekre valamivel szilárdabb. — Köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 5000 mm. 7.23 és 7.24 frton.

Tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 4.66 és 4.67 forinton.

Tengeri julius—augusztusra mintegy 5000 mm. 4.85 és 4.86 forinton.

Káposztarepcze augusztus—szeptemberre 500 mm. 13.50 frton.

Déli 1 órakor hivatalosan záródnak:

Szokványbuza május—juniusra	»	6.81—6.83
Szokványbuza őszre	»	7.23—7.25
Tengeri május—juniusra	»	4.67—4.68
Tengeri julius—augusztusra	»	4.85—4.86
Szokványzab őszre	»	5.33—5.35
Káposztarepcze aug.—szept.-re	»	13.25—13½

Délutáni forgalom.

Délután mérsékelt volt a forgalom, és az irány az alacsonyabb berlini gabonaárfolyamok, főleg azonban az esőre való kilátás következtében jelentékenyen ellanyhult. — Köttetett:

Szokványbuza május—juniusra mintegy 5000 mm. 6.83, 6.81 és 6.80 frton.

Szokványbuza őszre mintegy 10000 mm. 7.22 7.21, 7.20 és 7.19 frton.

Tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 5.65 és 5.64 forinton.

Tengeri julius—augusztusra mintegy 10000 mm. 5.84, 5.83, 5.82 és 5.81 frton.

Délután 5 órakor záródnak:

Szokványbuza május—juniusra	frt	6.78—6.80
Szokványbuza őszre	»	7.19—7.21
Tengeri május—juniusra	»	4.63—4.65
Tengeri julius—augusztusra	»	4.81—4.83
Szokványzab őszre	»	5.31—5.33
Káposztarepcze aug.—szept.-re	»	13½—13.50

Terménytőzsde.

Terményekben valamivel élénkebb volt a forgalom, különösen szilvában, a mi nyomott árakon meglehetős élénken köttetett. Szilvaiz lanyhább. Disznózsir változatlan. — Szesz lanyha. — Köttetett:

Szilva szerbiai szokványminőségü október—novemberre 5.50 frton, 100 darabos 6⅞ frton, 85 darabos 9⅝ forinton, Sabáczon, 135 darabos októberre 4.50 frton, mind 56 kilónkint.

Szilvaiz, szerbiai tranzito szeptember—októberre 13 forinton adatott el.

Disznózsir pesti áru, hordóval együtt május—junius—juliusra 59.75 frton, junius—szeptemberre 57.25 forinton vásároltatott.

Értéktőzsde.

Az értéktőzsde iránya ma is szilárd volt, osztrák hitelrészvények emelkedő árfolyam mellett külföldi számlára élénken kerestettek. Magyar papirjáradék ma is háttérbe szoritotta az aranyjáradékot, mely bágyadtabb volt. Közlekedési értékek szilárdak maradtak. Helyiértékek közül a bank- és bányaértékek részesültek nagyobb figyelemben. Valuták és váltók hanyatlók.

Előtőzsde.

Jobb frankfurti tudósitások következtében az előtőzsdén élénk hangulat uralkodott. Osztrák hitelrészvény 306-tól 305.60—305.90-ig, magyar hitelbank 315.50-en, magyar leszámitoló-bank 106.40-től 106.50-ig, magyar jelzáloghitelbank 144-en, magyar aranyjáradék 103.25-től 103.20-ig, magyar papirjáradék 97.65-ön köttetett.

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 305.75—305.80, magyar aranyjáradék 103.20—103.25, magyyar papirjáradék 97.65—97.70.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén kedvező irány mellett élénk forgalom volt. Osztrák hitelrészvény 306-tól 306.50-ig magyar hitelbank 315⅞-ról 316.25-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 106.60-on, magyar aranyjáradék 103.15-től 103.17½-ig, magyar papirjáradék 97.65-től 97.70-ig, magyar leszámitolóbank 734-től 735-ig, magyar jelzáloghitelbank 144-től 143-75-ig, magyar iparbank 168-on, Drasche-féle téglagyár 288-on, Schlick-féle vasöntőde 202-ön, rimamurányi vasmü 130.50-től 131-ig, kőbányai gőztéglagyár 310-től 311-ig, Kassa-oderbergi vasut 162-ön, magyar nyugoti vasut 194.75-ön, pesti közuti vasut 391-től 394-ig, köttetett.

1 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 306.40—306.50, magyar hitelbank 316—316.25, magyar aranyjáradék 103.10—103.12½, magyar papirjáradék 97.80—97.82½.

Praemiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 2.50—3 frt, nyolcz napra 5.30—6 frt, egy hóra 11—12 forint.

Utótőzsde.

Az utótőzsdén osztrák hitelrészvény 306.50-től 307.30-ig, magyar hitelbank 316⅜-on, magyar aranyjáradék 103.05-től 103.02-ig köttetett.

2 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 307.10—307.20, magyar aranyjáradék 103—103.02½.

Zárlat után a magánforgalomban osztrák hitelrészvény 306.20-tól 305.80-ig, magyar aranyjáradék 102.90-en kelt.

Esti tőzsde.

Az esti tőzsdén nyugodt hangulat uralkodott. Osztrák hitelrészvény 305.80-tól 305.50-ig, magyar hitelbank 315-ön, magyar aranyjáradék 103-tól 102.90-ig, magyar papirjáradék 97.50-en, köttetett.

6 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 305.80—305.90, magyar aranyjáradék 102.90—102.95. magyar papirjáradék 79.50—97.55.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, máj. 16. Az üzlet változatlan. — Magyar urasági öreg, nehéz 50—51 frt, fiatal nehéz 51—52 forint, fiatal közép 51—52 forint, fiatal könnyü 50½—51½ forint, közönséges (szedett) nehéz ——— forint, közép 51—51½ forint, könnyü 50—51 forint. Romániai, bakonyi, átmeneti nehéz ——— forint, közép ——— forint, könnyü —.— frt, eredeti (Stachel) nehéz ——— frt, közép ——— frt. Szerbiai nehéz 50—50½ frt, közép 49—50 frt, könnyü 48—49 frt. Hizó egy éves ——— forint, hizó két éves makkos —.— tengeris —.— forint, hizó öreg —.— forint.

BÉCSI ÉRTÉKTOZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, máj. 16. (Az *Egyetértés* távirata.) Arra a hirre, hogy Hausemann üzleti konferencziára Bécsbe jön, a mai előtőzsdén tartósan szilárd volt a magatartás. Különösen hitelrészvények, cseh vasutak, déli vasut és török dohányrészvények emelkedtek. Magyar aranyjáradék el volt hanyagolva. Valuták ára ujból csökkent.

11 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 306, magyar hitelbank 316, unió-bank 234.60, osztrák-magyar államvasut 243, déli vasut 111⅞, elbavölgyi vasut 209.75, török dohányrészvény 116.75, májusi járadék 86.05, magyar aranyjáradék 103.15, huszfrankos arany 9.39½, márka 57.80.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén is szilárd volt az irány, és jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 306⅝, magyar hitelbank 316.25, angol-osztrák bank 130, union-bank 234.75, bankegyesület 112.40, Länderbank 238, osztrákmagyar államvasut 243, Károly-Lajos vasut 206.75, déli vasut 112, elbavölgyi vasut 210, török dohányrészvény 116.50, májusi járadék 86.05, magyar aranyjáradék 103.15, magyar papirjáradék 97.65, husz frankos arany 9.39½.

Később is változatlanul szilárd maradt az irány, azonban a forgalom nem volt kielégitő.

2 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 306.90, angol-osztrák bank 129.75, uniobank 234.60, bankegyesület 112.50, magyar hitelbank 316.—, Länderbank 237.90, osztrák-magyar államvasut 242.75, Károly Lajos-vasut 206.25, dunagőzhajózási részvény 383.—, Lloyd részvény 391.—, észak-nyugoti vasut 190.25, elbavölgyi vasut 209.75, tramway 233.50, déli vasut 111.90, májusi járadék 86.02, osztrák aranyjáradék 109.75, magyar aranyjáradék 103.05, magyar papirjáradék 97.67, északi vasut 2627, bécsi községi sorsjegy 147.25, 20 frankos arany 9.40, márka 57.77, rubel —.— Szilárd.

Bécs, máj. 16. *(Magyar értékek zárlata.)* Magyar földteherment. kötv. 105.10. Erdélyi földteherm. kötv. 105.25. 5½%-os m. földh. int. zálogl. —.—. Erdélyi vasut-részvény 201.50. 1876. m. k. v. áll. els. kötv. 113.50. Magy. nyer.-k.-sorsjegy 144.—. Szőlődézsmaválts. kötv. —.— Kassa-Oderb. v.-részv. 162.—. 5%-os magy. papirjáradék 97.62. Magyar vasuti kölcsön 142.—. Magy. hitelb.-részvény 316.—. Alföldi vasutrészvény 203.50. Magy. északkel. vasut-részv. 191.50. 1869. m. k. v. áll. els. kötv. 100. Tiszav. vasut-részv. 248.—. M. lesz. és váltób.-részv. 106.25. Tiszai és szeg. köles. sorsj. 128.50. 4%-os aranyjáradék 103.05.

Bécs, máj. 16. *(Osztrák értékek zárlata.)* Osztrák hitelint. részv. 306.75. Déli vasutrészv. 111.85. 4%-os osztr. aranyjáradék 109.70. Londoni váltó-ár 118.25. Károly Lajos-vasut 206.75. 1864-es sorsjegy 181.—. 4.2%-os ezüstjáradék 86.20. 1860-as sorsjegy 144.50. Török sorsjegy 37.20. Dunagőzhajózási társ. részvényei 383.—. Angol-osztrák bank részv. 129.60. Osztr. államvasut részv. 242.85. 20 frankos 9.39½. 4.2%-os papirjáradék 86.05. Osztrák hitelsorsjegy 187.50. Osztrák-magyar bankrészv. 903.—. Csász. kir. arany 5.62. Német bankváltók 57.80. Elbavölgyi vasut-részvény 209.75, Bécsi bankrészv, 112.40. Kedvező.

Délutáni és esti magánforgalom.

Bécs, máj. 16. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A *déli tőzsde zárlata után* jegyez osztrák hitelrészvény 306.50 után 305.25, osztrák-magyar államvasut 242½, déli vasut 111⅞, magyar aranyjáradék 103.05.

A délutáni magánforgalom ellanyhult, mert Berlinből az orosz értékek nagy mérvü csökkenése következtében lanyha irányt jelentettek, de végül a jobb utótőzsdére javult. — Osztrák hitelrészvény 305 és 304.50 után 305.50, déli vasut 111.50 után 111.75.

Az esti magánforgalomban maradt osztrák hitelrészvény 305½.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, máj. 16. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata) Az amerikai tőzsdék jelentékeny csökkenést jelentenek és az angol piaczokon is ismét lanyha magatartás és gyengülök az árak. Eleintén itt is lanyha volt az irány, utóbb azonban megszilárdult, mert a tartósan száraz és abnormisan meleg időjárás aggodalmakat kelt. — Köttetett: Buza május—juniusra 7.15, 7.16, őszre 7.49. 7.53 és 7.52, zab őszre 5.80, tengeri május—juniusra 5.13, 5.12, julius—augusztusra 5.28—5.25 frton. Repcze augusztus—szeptemberre 13,40—13.75 frton. — Felmondatott 4000 mm. buza és 1500 mm. rozs.

Kész áruban pangott az üzlet, jelentékenyebb irányváltozás nem történt.

Szesz ma is üzlettelen volt és ára változatlanul 14.25—14.50 frt.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDEK.

Külföldi értéktőzsdék zárlata.

Az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben, mediőra vagy ultimóra értendők, e szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy mediórára, illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok K-val a mediória M-mel, az ultimóra U-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy a fenti átszámitásokhoz még a transakczió-költségek, továbbá a medió- és ultimó-árfolyamokhoz azonkivül még a mindenkori budapesti prolongáczió-tételek is számitásba veendők. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek. Átszámitási árfolyam 100 márka vista = 57 frt 85 kr. 100 frank vista = 46 frt 90 kr.

Május 16.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben
PÁRIS.				
*Francia 3%-os járadék		87.60	—.—	—.—
» 4½%-os »		105.75	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	M	525.—	242.47	— 0.79
Osztrák déli vasut	M	263.—	112.94	+ 0.55
*Osztrák földhitel-részvénytársaság	M	—.—	—.—	—.—
*Franczia törleszthető járadék	U	89.62	—.—	—.—
Osztrák 4%-os aranyjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Magyar vasuti kölcsön	K	208.—	142.23	— 0.26
Magyar jelzálog-hitelbank	M	—.—	—.—	—.—
Bécsi unió-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar aranyjáradék	U	89.03	102.72	— 0.59
Magyar 5%-os papirjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Magyar leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—	—.—
BERLIN.				
Osztrák 4%-os papirjáradék	K	74.10	85.97	+ 0.01
» 5%-os »	U	87.20	101.10	+ 0.15
» 4%-os ezüstjáradék	K	74.30	86.23	+ 0.09
» 4%-os aranyjáradék	K	94.80	109.76	— 0.24
Magyar aranyjáradék	U	89.10	103.33	— 0.34
» 5%-os papirjáradék	U	84.30	97.96	— 0.30
» keleti vasuti kötvények	K	86.20	100.05	— 0.42
Keleti 5%-os v. elsőbbségi kötv.	K	101.—	117.18	— 0.50
Osztrák hitelrészvény	U	165.60	306.64	+ 1.22
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	105.25	243.25	+ 0.93
Osztrák déli vasut	U	53.—	112.94	+ 2.30
Károly-Lajos vasut	U	89.10	205.68	— 1.82
Kassa-oderbergi vasut	K	69.40	161.04	—.—
*Román vasuti részvények		—.—	—.—	—.—
Orosz bankjegy		218.45	126.37	— 0.40
Váltó bécsi piaczra		172.75	57.85	— 0.17
Keleti kölcsön II. kibocsátás		—.—	—.—	—.—
Magyar jelzálog-hitelbank	K	—.—	—.—	—.—
» leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—	—.—
FRANKFURT.				
Osztrák 4%-os papirjáradék	K	74.35	86.26	+ 0.06
» 5%-os »	U	87.40	101.33	— 0.09
» 4%-os ezüstjáradék	K	74.25	86.21	— 0.28
» 4%-os aranyjáradék	K	94.95	109.96	— 0.16
Magyar aranyjáradék	U	89.10	103.34	— 0.44
» %-os papirjáradék	U	84.10	97.72	— 0.30
Osztrák hitelrészvény	U	265.—	307.11	+ 2.16
Osztrák-magyar bank	U	778.75	902.81	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	208.75	242.17	— 1.63
Károly-Lajos-vasut	U	177.75	206.11	— 1.47
Osztrák déli vasut	U	95.75	112.48	+ 1.27
Erzsébet osztrák nyugoti vasut	K	—.—	—.—	—.—
Magyar-gácsországi vasut	U	168.87	196.03	— 0.85
Tiszavidéki v. elsőbbs. kötvények	K	—.—	—.—	—.—
Váltó bécsi piaczra		172.90	57.85	— 0.15
*4½%-os földhitelintézeti záloglevél	K	—.—	—.—	—.—
Magyar leszámitoló és pénzváltóbank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzálogbank	K	—.—	—.—	—.—

Trieszt, máj. 16. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Váltó Londonra 118.30, olasz bankpiaczokra 46.60, Napoleon d'or 9.38, májusi járadék 86.—, magyar papirjáradék 97.65, magyar aranyjáradék 103.15, osztrák hitelrészvény 306.50, osztrák-magyar Lloyd 380, olasz járadék 96.25, olasz bankjegyek 46.65.

Berlin, máj. 16. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A megnyitás igen szilárd volt és a kedveltebb papirok emelkedtek. A sztrájk-hireknek nem volt hatásuk, de a haute finance további kibocsátási tevékenységéről szóló jelentések élénkitőleg hatottak. Hitelrészvények élénkek és emelkedők; vasutak szilárdak, de élénktelenek. Járadékok és orosz bankjegyek jól tartvák, orosz értékek kerestettek. Zárlat általában ellanyhult arra a hirre, hogy Maczedoniában lázadás tört ki. Magánkamatláb 1½%.

Berlin, máj. 16. (Tőzsdei tudósitás.) A Handelsgesellschaft üzleteire bankrészvényekben hausse volt. Járadékok nyugodtak, bányaértékek eleintén nyomottak, később gyengültek.

Berlin, máj. 16. (Utótőzsde.) Magyar aranyjáradék 88¾, osztrák hitelrészvény 165.25, osztrák-magyar államvasut 104¾, osztrák déli vasut 52.90, Károly Lajos-vasut 89. Realizálások.

Frankfurt, máj. 16. (Esti tőzsde.) Magyar aranyjáradék 88.80, osztrák aranyjáradék 96.50, osztrák hitelrészvény 263⅜, osztrák-magyar államvasut 208⅞, Károly Lajos-vasut 177⅝, osztrák déli vasut 95⅛. Gyengült.

Páris, máj. 16. (Az *Egyetértés* tudósistójának távirata.) *12 óra 40 perczkor jegyeznek:* 3%-os járadék 87.70—87.80, olasz járadék 98.10, magyar aranyjáradék 88.37, orosz aranykölcsön 95, uj orosz kölcsön 93.68, egyiptomi kölcsön 470, spanyol járadék 76.87, török consol 17.40, ottomán bank 556.25—558.75, Rio Tinto 270, Szuez-részvény 2375—2390, osztrák déli vasut 263.75.

3 óra 40 perczkor záródnak: 3% franczia járadék 87.60, 4½%-os franczia járadék 105.75, osztrák államvasut részvény 525, déli vasut-részvény 263, osztrák földhitel-részvény —.—, franczia törleszthető járadék 89.62, magyar vasuti kölcsön 308, 4%-os magyar aranyjáradék 89.03, ottoman-bank-részvény 553.75. Bágyadt.

London, máj. 15. (Zárlat.) Magyar aranyjáradék 88¼, osztrák aranyjáradék 93, osztrák ezüstjáradék 74, angol consolok 99.02, ezüst 42.25. Nyugodt.

London, máj. 16. (Megnyitás.) Angol consolok 99.07.

Newyork, máj. 15. (Kabel-sürgöny.) Váltó Berlinre 400 márkáról (60 napi látra) 95⁵/₁₆, váltó Londonra 4.87, négyszázalékos tökésitett kölcsön 1877-ből 129¼, Erie-vasut 28³/₈, váltó Párisra 5.17½.

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDÉK.

Trieszt, máj. 15. *Czukor:* Centrifugal-pilé kész áru 24.25—25.25 forint. — *Kávé* szilárd, Rio 95—106, Santos 94—109 frt. — *Szesz* kész magyar áru hordókban 11.50 frt; lanyha.

Hamburg, máj. 15. *Petroleum* helyben 6.50 márka. Tartva.

Hamburg, máj. 16. *(Kávé.)* Santos good average májusra 85¾, szeptemberre 87, deczemberre 88 márka 50 kilókint.

Páris, máj. 15. Nyers *czukor* 88° kész áru 50.25 50.50 frank, nyugodt; fehér czukor májusra 56, juniusra 55.60, szilárd; julius—augusztusra 55.25, októbertől négy hónapra 40.60, finomitott kész áru 125—126 frank.

London, máj. 15. *Liszt* és *buza* igen nyugodt; *tengeri* nyugodt, szilárd, helyben 21, május—juniusra 19⁶/₈, junius—juliusra 19.50. — *Árpa* renyhe, *zab* nyugodt, tartva, orosz csökkenő. — *Repczeolaj* 25.25. — Felhozatal: Buza 7000, árpa 2250, zab 45520 qu. — Az időjárás szép.

Antwerpen, máj. 15. *Petroleum* 16⅛ frank. Szilárd.

Bréma, máj. 15. *Petroleum* helyben 6.30 márka. Nyugodt.

Newyork, máj. 15. (Kabelsürgöny.) Gyapot Newyorkban 11¹/₁₆, Neworleansban 10.⁵/₈, augusztusra 10.78, szeptemberre 10.20. — Petroleum finomitott 70° Abel Test Newyorkban májusra 6.85, Philadelphiában májusra 6.75. — Nyers petroleum 7.10. — United pipe line certificates 81³/₈. — Liszt 3.25. — Piros őszi buza helyben 84³/₄ cent (= 7.67 frt), májusra 83 cent (= 7.50 frt), juniusra 85½ cent (= 7.55 frt), deczemberre 84⅛ cent (= 7.61 frt) 100 kilónkint. — Tengeri 44. — Czukor (Fair refining Muscovados) 6⁵/₁₆. — Rió-kávé 18³/₄. — Zsir (Wilcox-jegyü) 7.15, (Fairbank-jegyü) 7.60. — Gabonafuvardij imperial-quarterkint Észak-Amerikából az angol kikötőbe és az ezekkel egy magasságon fekvő kontinentális kikötőkbe 2½ cent (= 0.59 frt) 100 kilónkint. — Napi felhozatal gyapotból 2000 bál.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Átszámitási árfolyam német piaczokra 100 márka vista 57.85 frt, 100 frk 46.90 frt.

Május 16.	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben	
PARIS.				
Buza folyó hóra	23.10	10.83	—	0.04
— juniusra	23.30	10.92	—	0.14
— julius-aug.-ra	23.75	11.14	—	0.06
— utolsó 4 hóra	23.10	10.83	—	0.11
Liszt folyó hóra	52.30	15.43	—	0.18
— juniusra	53.10	15.66	—	0.17
— julius-aug.-ra	53.75	15.82	—	0.19
— utolsó 4 hóra	52.60	15.51	—	0.11
Olaj folyó hóra	55.25	25.91	+	0.15
— juniusra	55.75	26.14	+	0.14
— julius-aug.-ra	56.50	26.50	+	0.26
— utolsó 4 hóra	57.50	26.97	+	0.15
Szesz folyó hóra	41.25	21.07	—	0.20
— juniusra	41.75	21.31	—	0.20
— julius-aug.-ra	42.25	21.58	—	0.20
— utolsó 4 hóra	41.75	21.34	—	0.20
BERLIN.				
Buza máj.-juniusra	184.75	10.69	—	0.12
— szept.-okt.-re	180.50	10.44	—	0.16
Rozs máj.-juniusra	141.—	8.16	—	0.10
— szept.-okt.-re	142.75	8.26	—	0.11
Zab májusra	144.25	8.34	—	0.03
— máj.-jun.-ra	141.25	8.17	—	0.20
Olaj májusra	53.90	31.20	+	0.06
— szept.-okt.-re	53.—	30.68	+	0.12
Szesz máj.-jun.-ra	34.80	20.13	—	0.26
— aug.-szept.-re	35.60	20.60	—	0.26
STETTIN.				
Buza máj.-juniusra	180.—	10.41	—	0.13
— szept.-okt.-re	180.—	10.41	—	0.19
Rozs máj.-juniusra	140.50	8.13	—	0.10
— szept.-okt.-re	141.50	8.18	—	0.10
Olaj máj.-juniusra	54.30	31.43	—	0.12
— szept.-okt.-re	53.50	30.97	+	0.18
Szesz helyben 70 márka fogyasztási adóval	54.80	31.72	—	0.12
— apr.-májusra 50 márka fogyasztási adóval	35.—	20.19	—	0.12
— máj.-jun.-ra 70 márka fogyasztási adóval	34.10	19.90	—	0.29
— aug.-szept.-re 70 márka fogyasztási adóval	35.40	20.18	—	0.29
KÖLN.				
Buza májusra	—.—	—.—		—.—
— juniusra	19.60	11.34	—	0.05
Rozs májusra	14.60	8.45	+	0.03
— juniusra	14.50	8.39	—	0.08
Olaj májusra	57.90	33.51	—	0.25
— októberre	54.60	31.60		—.—
BOROSZLÓ.				
Buza	17.80	10.30	—	0.10
Rozs	14.60	8.45	—	0.03
Zab	—.—	—.—		—.—
Repcze	—.—	—.—		—.—
Szesz	53.60	30.03	—	0.05
Tengeri	14.50	8.39	—	0.03

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Marhavásár.

Budapest, máj. 9. (Braun József és fia czég jelentése az *Egyetértés* számára.) Felhajtatott 1463 magyar ökör, 361 magyar tehén, 99 szerbiai ökör, 13 bivaly és 54 bika, összesen 1990 vágómarha. A mai vásár menete némileg kedvező irányzat mellett kissé gyorsabban folyt le, mint a mult héten. —Az egységi árak csekélyben szilárdultak. Következő árakat jegyeztünk elevensuly-mérték szerint:

Jóminőségü magyar hizott ökrökért	24	frttól	26	frtig
Kivételesen egy csapatért	—	»	29	»
Közép minőségü magyar ökröért	22	»	24	»
Magyar tehenekért	21	»	23	»
Szerbiai ökrökért	23	»	26	»
Bikákért	22	»	25	»
Bivalyokért	18	»	20	»

métermázsánkint.

Szurómarhavásár.

Bécs, (St. Marx), máj. 16. (Távirat.) Készlet 4467 borju, 1912 élő és 775 leölt sertés, 5143 élő és 204 leölt juh és 1467 bárány. A borjuüzlet a nagy készlet miatt lanyha volt s az árak 2—3 forinttal estek; a juhok ára pedig a franczia beviteli tilalom miatt esett 1—2 frttal páronkint. Jegyeztetett: élő borjukért 36—46 frt, leölt borjukért 30—50 frtot 100 kilónkint, kiviteli juhokért 16—24 frtot, selejtesekért 8—15 frt páronkint.

NAPIREND: május 17-én.

Naptár: Péntek. — Róm. kath.: Paskál hv. — **Prot.:** Jodok. — **Görög-orosz:** (május 5.) Iréne vt. — **Zsidó:** (Ijár 16) — **Nap kél** 4 ó. 23 p., nyugsz. 7 ó. 30 p. — Hold kél 10 ó. 30 p. este, nyugsz. 6 ó. 2 p. reggel.

Közlekedésügyi miniszter fogad d. u. 2.

Horvát miniszter fogad d. e. 10— d. u. 2.

A képviselőház ülése d. e. 10 órakor.

A fővárosi középitészeti bizottság ülése d. u. 5 órakor (uj városháza.)

Az orsz. erdészeti egyesület választmányi ülése d. u. 5 órakor saját helyiségében.

A budai zeneakadémia második hangversenye este fél 8 órakor a vigadóban.

Az uj országház gipszmintája megtekinthető egész nap Jelentkezhetni az épitészeti irodában. Belépti dij 50 kr, a «Józsiv» javára.

Kereskedelmi muzeum. Hazai termékek állandó kiállitása. Városligeti iparcsarnok. Naponként szabad bemenet mellett nyitva egész nap. Vasár- és ünnepnapon 20 kr belépti dij.

Orsz. tanszermuzeum a budai állami tanitóképző intézet épületében d. e. 9—12 és d. u. 3—6.

Nemzeti muzeum: régiségtár d. e. 9— d. u. 1. Többi tárai megtekinthetők 50 kr belépti dij mellett.

Országos képtár az akadémia palotájában d. e. 9—d. u. 1

Vörös-kereszt-egylet Erzsébet-kórháza (Budán, Krisztinaváros) I. és II. osztályán levő betegek meglátogathatók d. e. 9—11, d. u. 2—5 óra között, a III. osztályon levő betegek d. u. 2—4 óra között, idegenek megszemlélhetik a kórházat d. u. 2—4 óra között.

Fehérkereszt-egyesület (VI. ker. Eötvös- és Kemnitzer-utcza sarkán 12. sz. a.) megtekinthető mindennap d. e. 10—12 és d. u. 2—6 közt.

Mentő-egyesület (Lipót-téri bazár 47.) megtekinthető d. u. 3—5.

Egyetemi könyvtár d. e. 10—12 és d. u. 4—8.

Muzeumi könyvtár d. e. 9-től d. u. 1-ig.

Akadémiai könyvtár d. u. 3—7.

Svábhegyre fogaskerekü vasut indul félóránként. Az Eötvös nyaralóban czigányzene.

Állatkert nyitva egész nap. Belépti dij 30 kr.

Kivonat a hiv. lap máj. 16-iki számából.

Arverések a fővárosban. Petrás Mária 2411 frtra becs. ingatl. julius 15. I. ker. Fortuna-utcza 8. szám.

Arverések a vidéken. Patrits Ignácz 2298 frtra becs. ingatl. junius 13. Sopronban. Erös Pál és társa 3500 frtra becs. ingatl. junius 18. Keczöl. (Kapuvár.) Horváth János 877 frt 66 krra becs. ingatl. junius 12. Alsó-Némedi. (Pestvidéki kir. tvszék.) Kiss István 6902 frtra becs. ingatl. junius 5. Szeged. Horváth József 2953 frtra becs. ingatl. junius 6. Somorja. Lassvitz Károly 10620 frtra becs. ingatl. julius 30. Sopron. Dr. Reichenberger Fülöp 3000 frtra becs. ingatl. junius 18. B.-Ujfalu. (Nagyvárad.) Baity Zsivojkó 813 frtra becs. ingatl. augusztus 21. Nagykikinda. Kheim Pál 1626 frtra becs. ingatl. julius 17. Sopron, Fráter Gyuláné 2526 frtra becs. ingatl. julius 10. Vértes. (Székelyhid.) Kozelka Sándor Sándor 1400 frtra becs. ingatl. junius 14. Rád. (Tereske.) Szlnha Aloizia 8000 frtra becs. ingatl. junius 21. Kőszeg. Rácz Zsigmondné 1080 frtra becs. ingatl. julius 10. Ujpest. (Budapesti kir. tvszék.) Guth Adolf 723 frtra becs. ingatl. augusztus 13-ikán. Nyitra.

Csődnyitás. A szolnoki kir. törvényszék Báron Lajos kereskedő ellen. Csődbiztos Haraszti Emil törvényszéki jegyző, tömeggondnok Csillag Adolf, helyettese dr. Török János ügyvédek. Bejelentési határidő junius 17. A tordai kir. törvényszék Lázár és Fritsch bejegyzett kereskedő ellen. Csődbiztos Pozsoni Antal törvényszéki biró, tömeggondnok Molnár Károly, helyettese Lengyel Kristóf ügyvédnk. Bejelentési határidő julius 1. A miskolczi kir. törvényszék Gretsch Emánuel kereskedő ellen. Csődbiztos Póts Endre törvényszéki biró, tömeggondnok dr. Hollaender Gusztáv, helyettese dr. Klein Ignácz ügyvédek. Bejelentési határidő szeptember 7.

Csődmegszüntetés. Lichtenstern Samu budapesti lakos ellen.

Pályázat. A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumnál irodatiszti, — a fiumei m. kir. fővámhivatalnál I. oszt. fővámhivatali ellenőri, — a losonczi kir. adóhivatalnál II. oszt. hivatalszolgai, — a szegedi m. kir. pénzügyigazgatóságnál szolgai, — a miskolczi m. kir. adóhivatalnál gyakornoki, — a pécsi m. kir. adóhivatalnál VI. oszt. adótiszti. — a budapesti m. kir. állami hidak felügyelőségénél hivatalszolgai, — Dédán (Maros-Tordamegye) postamesteri, — Mezö-Tárkányon (Heves vármegye) postamesteri, — a ráczkevai cs. és kir. caládi uradalomban erdészsegédi állásra.

Szerkesztői üzenetek.

H. A., *Mezőhegyes.* Forduljon a névmagyarositó egyesülethez (Ferencziek bazárja, Iparoskör), mely meg fogja önnek küldeni a szükséges bizonyitványokra nézve a kellő utasitásokat. A névváltoztatást, illetőleg magyarositást csak a *hangzás* szerint szokták engedélyezni, és igy a régies helyesirás, tehát az *y* is egyszerüen ki van zárva. — **B. A.**, *Nagy-Kanizsa.* Papnövelde-utcza. A szám szükségtelen. — **Hungária**, *Kis-Czell.* Igenis a szinészegyesülethez, vas-utcza 17. — **K. S**, *Budapest.* Az a regény már rég megjelent folyóiratban is, könyvben is. — **Coriosus.** 1. Magántermészetü ügyekkel nem foglalkozhatunk. 2. Nem az a kérdés, hogy «mi felel meg jobban» (ön szerint) a német kifejezésnek, hanem az, hogy mi a helyesebb, vagy még inkább: mi a helyes — magyarul.

Felelősszerkesztő: **Csávolszky Lajos.**

IDEGENEK NÉVSORA.

Marchall-szálloda az Angol királynéhoz.
Gr. Berchtold A. Fölek
Gr. Stornowiejski Galiczia
Gr. Almásy K. Pászthó
Gr. Dreyenburg J. Bécs
Gr. Zelensky K. T.-Ujfalu
Br. Stürzenfeld A. Franzensbad
Br. Senyey L. Paczin
Klein H. München
Grenwood J. London
Kraft J. Drezda
Boistean A. Páris
Pick M. Zsombolya
May P. Berlin
Luisics M. N.-Becskerek
Sivó F. N.-Abony
Maurer M. Brassó
Proschold A. Gieshübel
Jarmaczky S. N.-Becskerek
Cap H. Bécs
Weisz F. Bécs

London szálloda.
Kanolus E. Bécs
Szecsey I. Temesvár
Harmath E. Szeged
Glasz H. München
Sgal S. Pilis
Istvánfy F. Szenicz

Fehérhattyu szálloda.
Biró V. Páltelek
Sáary J. D.-Pataj
Rodnár J. Sárbogárd
Schiff A. N.-Károly
Braun A. Szarvas
Weisz M. Miskolcz
Elefánt G. Czegléd
Papp J. Eperjes

Holzwarth Continental ezelőtt Frohner szálloda.
Lg Hebra G. Bécs
Panek A. Bécs
Bothstern A. Bécs
Sándor B. Bécs
Weinhaendler M. Mád
Goldberg A. Warnsdorf
Goldstein J. Ozora
Roth A. Késmárk
Woititz K. Páris
Back R. Győr
Faesch R. Királyháza
Misak A. Füss
Farkel F. Konstantinápoly
Heer R. Konstantinápoly
Meese K. Prága
Dorn J. Lipcse
Hopp A. Bécs
Weil H. Bécs
Hirsch M. Bécs
Baden J. N.-Becskerek

Pannonia szálloda.
Kégl A. P.-Szt-Király
Szekér M. Félegyháza
Németh J. Kaposvár
Sombory L. Zombor
Szmida V. Komló
Stankovits F. Tótmegyer
Kiss S. István [illegible]
Makka J. B. Gyarmat
Szaladkai J. [illegible]falva
Jorgovits J. Voglovsiti
Hadersperk J. Homolita
Takács J. Zircz
Dr. Mosolyi G. Zircz
Loh J. Losoncz
Ertl R. Vadas
Somogyi K. Sz.-Somlyó
Dr. Farkas J. Arad
Dr. Király A. O-Kanizsa
Mihaly A. O-Kanizsa
Feltér J. Pozsony
Szmida G. Komló
Glück V.-né Szolnok
Desensy J. Prága
Brenninger T. Drezda
Geiger A. Esztergom
Kostyán J. N.-Abony
Schramek A. Doka
Pekanovits D. N.-Várad

Schmidt Orient szálloda.
Bogdánffy F. Komjáth
Váczy J. Kolozsvár
Szondy D. K.-Szt-Miklós
Pranger L. Adrianopel
Bubics A. Oroszvár
Magyarovics P. Miskolcz
Császár A. Monor
Mikics K. Eszék

Bydeskuty G. Kápolna
Kolacsek V. Kassa
Kerner J. Kassa
Alexy S. Czegléd
Kohn S. Kolozsvár
Neuburger R. Hernals
Czinczár J. B.-Gyula
Boschetti A. Debreczen
Dr. Schönbaum A. Bécs
Bartovics J. Ercsi
Löffler J. Bécs
Klein K. Szentes
Báthl L. Bécs

Walter Fehérló szálloda.
Hubay A. Temes
Horváth M. Nógrád
Cseresnyés, S. O-Kanizsa
Csuka S. O-Kanizsa
Dr. Guttmann H. Berlin
Boros Gy. Komárom
Berger B. Szabadka
Fözl M. Bécs
Károly M. Pécs
Rosenstok V. N.-Palánka
Weiniger R. Bécs
Winkler J. T.-Földvár
Steinfeld D. T.-Földvár
Stetka Gy. Komárom
Kapilovics A. Szabadka
Rozenberg M. N.-Várad
Nyers P. Battaszék
Meissl M. Bécs

Aranysas szálloda.
Stammer S. Szentes
Horthy Gy. T.-Szalka
Faragó J. N.-Körös
Polgár J. Keszthely
Schalkház J. Esztergom
Kis M. Szarvas
Zahorecz Gy. Szarvas
Schwarz M. B.-Illye
Gaál F. Kecskemét
Vitt L. Kalocsa
Dobos L. Kalocsa
Nagy L. Sz.-Somlyó
Mikszáth J. Breznóbánya
Desericzky R. Ajnácskő
Török M. Ajnácskő
Popovits M.-né Fülek
Churin A.-né Aszód

Magyar király szálloda.
Gr. Stadion A.-né Várgede
Lukács L. Tácz
Weiner H. Bécs
Szabó O. Zircz
Peszely E. Bécs
Luzzattó E. Trieszt
Schütz R. Trieszt
Pick F. Ujhely
Camilla R. Bécs
Weil D. Bécs
Klein E. N.-Kanizsa
Blundielek T. Bécs
Bleier R. Bécs
Friebe P. Schönberg
Schiller F. N.-Viva

Két korona szálloda.
Witz L. Dabas
Benedek J. Gyón
Bergl J. Irsa
Steiner F. Félegyháza
Pachkes J. Szeged
Fehér J. Kecskemét
Weisz B. Röszeghalom
Miletics V. Szerbia
Joanovits V. Szerbia

Vadászkürt szálloda.
Br. Skerlecz K. Zágráb
Br. Marschall L. Pozsony
Br. Marschall Gy. Pozsony
Kovács F.-né N.-Károly
Horty L. Debreczen
Holényi F. Pozsony
Surányi F. Szeged
Lemerez K. Brünn
Mayer K. Nyitra
Mamusits L. Szabadka
Heindhofer F. Fiume
Adler Zs. Pilsen
Okolicsányi M.-né Pécs
Horty S. Debreczen
Weisz M. Bécs
Paczor K. Szeged
Sinek T. Bécs

Hungária szálloda.
Kiss K. Szegszárd
Presteán M. Lugos
Dr. Kolczonay E. Beszterczebánya
Dr. Rosenberg M. Arad
Győrfy J. N.-Kanizsa

Dr. Radl Ö. N.-Várad
Szalacz B. Szabadka
Spiegel V. K.-Szeben
Keller M. M.-Szalka
Flegmann L. Nyiregyháza
Kraft H. Bécs
Reymond M. Páris
Graeff K. Frankfurt
Moses J. N.-York
Arthur L. N.-York
Korasandrián A. Konstantinápoly
Moses R. N.-York
Dr. Weinberger M. Ungvár
Brüll S. Fiume
Royen H. Versecz
Mayer E. Maincz
Paulus H. Crefeld
Kohn K. Teschen
Bacher Zs. Bécs
Ross Zs. Bécs
Obendorfer D. Nürnberg
Konrád G. Bécs
Kelbl F. Bécs
Sonnenschein F. Bécs
Beck T. Bécs
Reiner Gy. Bécs

Elhaltak névsora 1889. május 16.

Maczulik I. 4 é. napsz. leánya VI. k. aradi-u. 22.
Kardzs M. 3 é. napsz. leánya VI. k. Lehel-u. 15.
Maschek J. 3 é. szabó fia IV. k. hatvani-u. 10.
Winkler J. 44 é. napsz. V. k. váczi-ut 1391.
Zsidó J. 17 é. gyárimunkásnő VII. k. Izabella-u. 35.
Hegymeghi F. 48 é. postahiv. VIII. k. bodzafa-u. 20.
Karnósz-Molnár B. 39 é. szolga neje VIII. k. József-körut 66.
Krem J. 47 é. korcsm. VIII. k. kőbányai-ut 9.
Mikulás J.-né sz. Stefanek T. 36 é. napsz. VIII. k. práter-u. 70.
Kesztenyik J. 33 é. napsz. orsz. tébolyda.
Womoszta F. 34 é. lakatossegéd I. k. országház-u. 25.
Virág I. sz. Bochora M. 48 é. pékségéd neje I. k. arany kakas-u. 23.
Braun S. 4 é. mészáros fia III. k. serfőző-u. 12.
Hoffmann B. 2 é. szabó fia VII. k. Rombach-u. 6.
Pohl sz. Antal E. 43 é. napsz. Kőbánya homok-u. 10.
Bednárik M. 35 é. fodrász József-u. 28.
Lovasi M. 20 é. cseléd VIII. k. gyöngytyuk-u. 9.
Furnyák J. 40 é. napsz. IX. k. soroksári-ut.
Taller F.-né 28 é. császárfürdő.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ. Évi b. 122. Havi b. 16.
Budapest, május 17-én.
Először:
PEPA.
Vigj. 3 felv. Irta Meilhac és Ganderax. Forditotta Paulay Ede.
Személyek:
Ramiro — Ujházi
Raymond — Náday
Jacques — Benedek
Énito — Tompa
Santjago — Tapolczai
Szolga — Mátrai
Yvonne — Hegyesi M.
Pepa — G. Csillag T.
Mosquite — Nagy Ibolya
Kezdete 7½ órakor.
Holnap, május 18-án, UGYANEZ.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Budapest, május 17-én.
Az operaház zárva.
Holnap, május 18-án.
A nemzeti szinház és a m. kir. operaház tagjainak közreműködésével:
Uj betanulással:
Antigone.

NÉP SZINHÁZ.
Budapest, május 17-én.
Utazás a föld körül 80 nap alatt.
Látványos szinmű 13 képben, zenével, énekkel, tánczczal. Jules Verne regénye után irta Csepreghy Ferencz.
Személyek:
Fogg Fileasz — Lubinszky
Paszpartu — Gyöngyi
Fix — Kassai
Flanagan — Imrei
Szullivan — Hunyadi
Gotyié — Nárczisz
Fallentin — Ferenczi
Forszter — Tirnovai
Nanett — Csongori M.
Konzul — Sánta
Kromárty — Szabó
Auda hgnő — Arányi I.
Ramana — Vidorné
Vonatvezető — Halász
Indus — Izsó
Indus fia — Pokorni J.
Obadiah — Horváth
Ojszterpuff — Ujvári
Angol tiszt — Dajka
Indus főnök — V. Kovács
Szpidy — Pap
Főbramin — Makó
Braminok — Kopácsi
» — Csendes
Kormányos — Sántha
Pinczér — Envvári
Rendőr — Pap
Templomőr — V. Kovács
Főpinczér — Füredi
Hindu — Izsó
1-ső bűbájos nő — Bessenyei M.
2-ik » » — Béni I.
Hajó gépész — Marton
Asszonyság — Izsóné
1-ső hindu pap — Kósa
Portás — V. Kovács
Gépész amerikai — Sántha
1-ső vasuti őr — Pap
2-ik » » — Nárczisz
Kezdete ½8 órakor.
Holnap, május 18-án, UGYANEZ.

Első fővárosi orpheum
Igazgató: SOMOSSY KÁROLY.
Nagymező-utcza 17. sz. alatt.
Ma péntek május 17-én az **Elton** akrobat csoportnak, ugy, mint a **Martens** Terzett (Martens Emma igazgatósága alatt) fellépése.
A **Villions** csoport velocipéd és Biciqlével **mr. Harvay**, lábegyensulylyal **miss Ella Bratz**, Alons. **Clermont** idomitott szamarai és disznóival, továbbá **mdlz. Charlotte Russe** franczia énekesnő, **Julién** angol táncz- és énekquartett, Schulman iker-nővérek bécsi énekesnők, **Antonius testvérek** bécsi duettisták és **Selma Blanca** k. a.
Az egész helyiség ki van nyitva.

AZ ÁLLATKERTBEN
még csak május 20-ig
látható egy 40 tagból, férfiak, nők és gyermekekből álló, felette érdekes
Beduin-karaván
kiállitása valódi **arabiai telivérlovaikkal, hátas- és tehertevékkel, kecskékkel, kutyák, szamarak, sátorok, fegyvereikkel** stb. — 3 órától kezdve katonazenehangverseny és a 4—7-ig karaván bemutatása eredeti szokásaival. **Bemenet mint rendesen 30 kr.** 10292

Időjárás

a m. kir. meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1889 május 16-án reggel 7 órakor.

Budapesten a megelőző nap legnagyobb hőfoka = + 30 fok, legkisebb = + 16 fok Cels. A légnyomás a tengerszinre van átszámitva. A szélirányok jelölése: E = észak, K = kelet, D = dél, Ny = nyugot. Felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 = egészen borult, ● = eső, ✱ = hó, ≡ = köd, ⌈ = zivatar.

Megjegyzések: A légnyomás Ny.-Európában emelkedett, Párisban 5 mm. A minimum (60—65) E.-Spanyolország, a maximum (60—55) Magyarország fölött terül el. A hőmérséklet alig változott. Zivatart jelent 15-ről: Keszthely.

Kilátás: Nyugati szelek, nagyobbodó felhőzetü, részben esős idő, hőcsökkenéssel, helyi zivatarokkal.

Állomások	Légnyomás mm.	A hőmérséklet Celsius szerint	Szél iránya	Szél ereje	Felhőzet	Csapadék mm
Sopron	756	+17.2	ENY	2	4	—
Magyar-Óvár	55	+20.4	NY	2	1	—
Trencsén	54	+19.2	—		0	—
Selmecz	56	+20.6	K	1	1	—
Korpona	—	—	—		—	—
Beszterczebánya	56	+19.0	EK	1	1	—
Budapest	55	+21.6	E	1	2	1
Szolnok	56	+21.2	D	3	0	—
Eger	56	+21.6	ENY	2	1	—
Debreczen	55	+20.1	—		0	—
Késmárk	58	+14.6	D	1	1	—
Uj-Tátrafüred	59	+15.7	—		0	—
Ungvár	55	+19.4	EK	3	0	—
Szatmár	57	+21.0	K	1	0	—
Nagyvárad	55	+22.3	DK	1	0	—
Mármaros-Sziget	56	+19.3	K	1	0	—
Kolozsvár	57	+17.7	NY	2	1	—
Nagy-Szeben	—	—	—		—	—
Orsova	57	+17.6	D	1	0	—
Temesvár	56	+22.4	DK	1	1	—
Arad	56	+21.2	DK	3	0	—
Szeged	56	+21.7	D	1	1	—
Pancsova	55	+25.0	NY	3	1	—
Keszthely	57	+18.9	ENY	2	4	4
Csáktornya	55	+18.8	—		2	—
Zágráb	56	+18.2	DNY	1	4	6
Fiume	59	+17.4	—		0	—
Bécs	56	+19.0	ENY	3	3	—
Prága	56	+18.9	NY	2	1	—
Krakó	56	+20.2	DK	1	3	—
Lemberg	56	+19.3	K	3	3	—
Bregenz	57	+13.8	—		4	7
Salzburg	58	+14.9	DNY	1	2	—
Grácz	58	+17.4	DNY	1	4	—
Trieszt	57	+20.5	ENY	1	1	—
Pola	57	+17.6	D	2	2	1
Abbazia	56	+16.6	—		0	—
Lesina	57	+19.4	—		0	—
Kopenhága	61	+12.2	K	1	4	—
Stockholm	—	—	—		—	—
Szt.-Pétervár	—	—	—		—	—
Moszkva	—	—	—		—	—
Varsó	—	—	—		—	—
Hamburg	57	+10.9	K	3	●	20
Berlin	57	+15.2	DK	5	4	17
München	60	+15.7	—		3	1
Stornoway	60	+10.0	D	4	4	—
Scilly szigetek	62	+13.3	NY	1	3	—
Páris	61	+12.8	EK	2	4	4
Nizza	57	+16.9	—		4	1
Florencz	58	+16.6	NY	2	●	9
Róma	58	+18.0	—		≡	—
Odessza	—	—	—		—	—
Konstantinápoly	57	+14.0	E	1	4	—

Vizállás, 1889. május 16-án.

A folyó neve	Állami vizmérce állomás	Ma méterben 0 pont felett	Ma 0 pont alatt	Tegnap 0 pont felett	Tegnap 0 pont alatt
Duna	Pozsony	3.49	—	3.62	—
	Komárom	4.15	—	4.22	—
	Budapest	4.02	—	4.03	—
	Mohács	4.18	—	4.22	—
	Ujvidék	4.92	—	4.90	—
	Pancsova	5.98	—	5.95	—
	Orsova	5.17	—	5.20	—
Rába	Sárvár	0.81	—	—	—
	Győr	3.44	—	3.51	—
Vág	Szered	0.63	—	0.67	—
Dráva	Barcs	1.30	—	1.47	—
	Eszék	2.77	—	2.75	—
Tisza	M.-Sziget	1.38	—	1.44	—
	V.-Namény	3.23	—	3.36	—
	Tokaj	3.70	—	3.86	—
	Szolnok	5.89	—	6.00	—
	Csongrád	6.51	—	6.60	—
	Szeged	7.14	—	7.20	—
	Török-Becse	5.45	—	5.50	—
	Titel	5.26	—	5.27	—
Szamos	Deés	1.00	—	1.06	—
	Szatmár	1.58	—	1.55	—
Bodrog	Sáros-Patak	1.47	—	1.62	—
Latorcza	Munkács	0.34	—	—	—
Ondv.-Tapoly	Hoór	—	—	—	0.56
Berettyó	B.-Szt.-Márton	1.04	—	1.11	—
Sebes-Körös	Nagyvárad	0.56	—	0.60	—
Fekete-Körös	Tenke	0.40	—	0.45	—
Fehér-Körös	Borosjenő	—	0.18	—	0.10
Hármas-Körös	Gyoma	4.65	—	4.73	—
Maros	Déva (Branyicska)	—	—	—	—
	Arad	0.78	—	0.80	—
Béga	Kiszető	0.37	—	0.36	—
	Temesvár	0.44	—	0.44	—
Száva	Sziszek	1.87	—	2.11	—
	Mitrovicza	5.93	—	6.02	—
Temes	Kis-Kostély	2.13	—	2.13	—

Közlekedési utmutató.

Megjelent legutóbb az Egyetértés április 9-diki számában.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései május 16.

Faj		Irányzat	Minős. suly hektolit.	100 kilogramm ára frttól	frtig	Minős. suly hektolit.	100 kilogramm ára frttól	frtig
Buza								
Bánsági	ó	lanyha	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
«	«	«	76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
«	«	«	78	—.—	—.—	79	—.—	—.—
«	«	«	80	—.—	—.—	81	—.—	—.—
Tiszavidéki	«	«	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
«	«	«	76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
«	«	«	78	7.25	7.30	79	7.30	7.35
«	«	«	80	7.35	7.40	81	7.40	7.45
Pestvidéki	«	«	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
«	«	«	76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
«	«	«	78	7.20	7.25	79	7.25	7.30
«	«	«	80	7.30	7.35	81	7.35	7.40
Fejérmegyei	«	«	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
«	«	«	76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
«	«	«	78	7.25	7.30	79	7.30	7.35
«	«	«	80	7.35	7.40	81	7.40	7.45
Bácskai	«	«	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
«	«	«	76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
«	«	«	78	7.25	7.30	79	7.30	7.35
«	«	«	80	7.35	7.40	81	7.40	7.45
Magyarészakvidéki	«	«	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
«	«	«	76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
«	«	«	78	7.10	7.15	79	7.15	7.20
«	«	«	80	7.20	7.25	81	7.25	7.30

Gabona ó vagy uj		Irányzat	Faj	Minőségi suly hektoliterk.	100 kilogramm ára frttól	frtig
Rozs	ó	szilárd	—	70—73	5.90	6.10
Árpa	«	szilárd	takarmány	60—62	5.90	6.30
«	«	«	égetni való	62—64	6.50	7.10
«	«	«	sörfőzdei	64—66	7.35	8.50
Zab	«	«		39—41	5.35	5.80
Tengeri	uj	lanyha	bánsági	75	4.55	4.60
«	«	«	másnemü	73	4.35	4.50
Köles		«	—	nélkül	5.30	5.65
Káposzta-repcze	ó	szilárd	—	«	—.—	—.—
Bánsági repcze	ó	—	—	«	—.—	—.—

Gabona határidőre	Irányzat		100 % ára pénz	100 % ára áru
Buza	csendes	tavaszra	7.23	7.25
«	«	őszre	6.81	6.84
Tengeri	«	máj.—jun. 1889.	4.67	4.68
«	«	május—junius	4.85	4.86
Zab	«	jul—aug.-ra	—	—
«	«	őszre	—	—
Káp. repcze	—	tavaszra	5.33	5.35
«	—	aug.-szept.	13.3/4	13.3/4

Különféle termények	Irányzat	Faj	Pénz frt	Áru frt
Heremag	csendes	Luczerna magyar	—.—	—.—
«	«	Franczia	—.—	—.—
«		Olasz	—.—	—.—
«	«	Vörös	42.—	46.—
Repczeolaj	szilárd	Nyers azonnali szállit.	—.—	—.—
«		Finomitott	—.—	—.—
«	«	Őszi, kétszer finomitott	37.—	37.25
Lenmagolaj			—.—	—.—
Olajpogácsa	szilárd	Repcze	6.50	6.60
Disznózsir	csendes	Pesti	60.50	61.—
«		Vidéki	52.50	53.—
Szalonna	csendes	M. Ia légensz. áru m. sz.	52.—	52.50
«	«	Városi légensz.	54.—	54.50
«		Füstölt	58.—	59.—
Faggyu	szilárd	Olvasztott	29.—	30.—
Szilva	szilárd	Boszniai hordóban 1888.	—.—	—.—
«		« zsákokban	7.50	8.—
«	«	Szerbiai hordóban	11.25	11.50
«		« zsákokban	19.50	19.75
« határidő	csendes	Boszniai hordó okt.-nov.	7.25	7.75
	—	Zsákokban «	11.25	11.50
	—	Szerbiai hordó «	10.75	11.—
	—	« zsákb. «	12.50	12.57
Szilva-iz	csendes	Szlavoniai uj	17.20	17.70
«		Bánsági uj	10.25	10.75
« határidő	csendes	Szlavoniai szept.-okt.	12.50	12.75
		Bánsági «	17.20	17.50
Dió	—	Magyar minőség szerint	15.50	15.75
	—	Szlavoniai	—.—	—.—
Gubacs	—	Magyar Ia	13.25	13.50
	—	Szerbiai	13.—	13.25
		Boszniai	—.—	—.—
Borkő term.	csendes	Fehér Ia	58.—	64.—
		« IIa	—.—	—.—
		Vörös	52.—	58.—
Méz	szilárd	Nyers	—.—	—.—
«		Sárga, csurgatott	—.—	—.—
«		Világos szinü	—.—	—.—
Viaszk	szilárd	Rozsnyói	118.—	120.—
		Szlavoniai	—.—	—.—
Szesz	lanyha	Szesz	14.25	14.50
«	«	Szesz-élesztő	18.—	18.50

ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
ÁLLAMADÓSSÁG.			
Magy. kir. aranyjáradék adómentes 100, 500, 1000	4%	103.10	103.10
« « « 10,000	4%	—.—	—.—
« papirjáradék adómentes	5%	97.80	98.10
« vasuti kölcsön á 120 frt o. é. (300 frank)	5%	142.—	142.60
« « 120 frt egyes darabokban	5%	142.—	142.60
« gömöri államvasuti záloglevelek	5%	—.—	—.—
« 1869. keleti vasut államkötv. (elsőbbs.) adómentes	5%	100.—	101.—
« 1873. « arany v. ezüstb. (elsőbbs.) adóm.	5%	—.—	—.—
« 1876. « államkötvény aranyban	5%	—.—	—.—
1889. I. k. adóment. államvasuti kölcsön aranyban id. j.	4½%	114.75	115.25
« kir. nyeremény-kölcsön 100 frt		142.50	143.10
« « 50 frt		142.50	143.50
Tiszai és szegedi kölcsön	4%	—.—	—.—
1871-iki magyar állam-kölcsönkötvény font st.-ben	5%	—.—	—.—
1873-iki	5%	—.—	—.—
M. 4% adómentes Magyarorsz. földteherm. kötv. ideigl. jegy.	4%	90.—	90.30
Magyar földtehermentesitési kötvények			
« « « 1867. záradékkal	5%	105.—	105.50
« « « temesi	5%	105.—	105.50
« « « 1867. záradékkal	5%	105.—	105.50
« « « horvátországi	5%	105.—	105.50
« « « erdélyi	5%	105.—	105.50
« országos jelzálog urbéri váltságkötvények (100 frt)	5%	98.50	99.—

ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
Kir. horv.-szlavon jelzálog földváltságkötvény (100 frt)	5%	—.—	—.—
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt)	5%	99.75	100.50
Magyar kir. kamatozó kincstári utalvány 6 hóra (100 frt)		—.—	—.—
Egyesitett államadósság papirban máj.-nov.	4⅕%	86.—	86.50
« « « febr.—aug.	4⅕%	86.—	86.50
« « ezüst kamat jan.—jul.	4⅕%	86.25	86.75
« « « ápr.—okt.	4⅕%	86.25	86.75
Osztrák aranyjáradék adómentes	4%	109.75	110.25
« papirjáradék adómentes	5%	100.75	101.25
« államadósság, kisorsolás 1854-ki 250 frt p. p.	4%	136.50	137.50
« « 1860-ki 500 frt o. é.	5%	144.—	145.—
« « 1860-ki 100 frt	5%	147.—	148.—
« « 1864-ki 100 frt		181.—	182.—
« « 1864-ki 50 frt		181.—	182.—
A temes-bégavölgyi vizszabályozó-társulat	5%	100.25	100.50
Pest város kölcsöne 1870-ből adómentes	6%	102.50	103.50
« « 1871-ből	6%	103.—	103.50
Budapest főváros 1880-iki kölcsöne adómentes	5%	100.25	101.—
Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank	3%	40.—	41.—
Bécs város nyeremény-kölcsön 1874-ből		117.—	118.—

Osztalék 188.-re	ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
	RÉSZVÉNYEK.			
	a) Bankok			
8.—	Angol-osztrák bank	100	—.—	—.—
8.—	Budapesti bankegyes. r.-társ.	100	119.—	119.50
3.50	Budapesti keresked. és iparb. r.-t.	50	54.—	55.—
8.—	Fiumei hitelbank	100	114.—	115.—
	Horvát leszámitoló bank	200	—.—	—.—
18.50	Magyar általános hitelbank	200	316.—	316.25
33 frank	Magyar jelzálog-hitelbank	200	—.—	—.—
15.5 frk.	Magyar jelzálog-hitelb. II. kib. id. e.	100	143.75	144.25
7.—	Magyar leszámitoló és pénzváltóbank	100	106.50	106.75
14.50	Osztrák hitelintézet	160	306.40	306.60
43.10	Osztrák-magyar bank	600	903.—	907.—
12.—	I. magyar iparbank	150	167.—	168.—
50.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	500	733.—	735.—
	Sziszeki hitelbank	100	—.—	—.—
15.—	«Unio»-bank	200	—.—	—.—
	b) Biztositó társulatok.			
	Bécsi biztositó társaság	200	190.—	195.—
	Bécsi élet- és járadék-bizt. társaság	200	225.—	—.—
152.—	Első magyar általános bizt. társ.	1000	3460.—	3470.—
	Fonciére pesti biztositó intézet	100	63.—	64.—
	Magyar-franczia biztositó társas. ar.	200	—.—	80.—
72.—	Pannonia viszontbiztositó társaság	300	1120.—	1130.—
	c) Gőzmalmok.			
30.—	Concordia gőzmalom	500	460.—	470.—
60.—	Első budapesti	500	900.—	950.—
	Első pancsovai hengermalom	200	—.—	—.—
24.—	Erzsébet-malom	200	265.—	267.—
36.—	Hengermalom	500	610.—	615.—
10.—	Lujza-malom	150	244.—	245.—
32.—	Molnárok és sütők	200	388.—	392.—
32.—	Pannonia	1000	740.—	750.—
10.—	Viktória	150	155.—	158.—
	d) Közlekedési vállalatok.			
6.—	«Adria» m. tengeri haj. r.-t.	100	117.—	117.50
	Alföld-fiumei	200	205.—	206.—
	Aradi és csanádi egyesült vasut	200	—.—	—.—
	Barcs-pakraczi vasut részvény-társ.	200	197.—	198.—
	Bátaszék-dombovári	200	202.—	203.—
	Budapest-pécsi vasut r.-t.	200	209.50	210.—
	Bpest-Szt-Lőrincz helyi érdekü v.-r.-t.	100	—.—	—.—
	« « « « els. r.	100	—.—	—.—
6.—	Debreczen-hajdunánási v. e. r.	100	—.—	—.—
6.—	Déli vasut	200	—.—	—.—
	Északkeleti vasut	200	191.50	192.—
	Erdélyi vasut	200	202.—	203.—
	Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	—.—	—.—
	Kassa-oderbergi vasut	200	162.—	162.50
	Magyar-galicziai vasut	200	195.50	196.—
	M. ny. v. (székesfehérvár-győr-gráczi)	200	195.—	195.50
	Mármarosi sóvasut r.-t. els. r.	100	97.—	—.—
	N.-Kikinda-N.-Becskerek v.-u. els. r.	100	—.—	—.—
	Osztrák-magyar államvasut ar.	200	243.—	244.—
	Pécs-barcsi vasut	200	202.50	203.—
	Szamosvölgyi vasut t. els. r.	500	—.—	—.—
	Szatmár-nagybányai vasut els. rkb.	200	—.—	—.—
	Tiszavidéki vasut	200	—.—	—.—
	Tarnczvölgyi vasut els. részv. 1888. jul. 1.	200	—.—	—.—
20.—	Osztrák dunagőzhajózási társaság	500	380.—	385.—
10.—	Pesti közuti vaspálya	200	395.—	396.—
	« « « élv. jegy	200	200.—	205.—
	e) Takarékpénztárak.			
7.—	Budapesti III. kerületi	50	108.—	110.—
28.—	Országos központi	300	500.—	505.—
400.—	Pesti első hazai	1000	8850.—	8900.—
30.—	Egyesült Budapest fővárosi	200	455.—	460.—
6.—	Magyar ált. takarékpénztár r.-t.	100	99.50	100.—
	f) Különféle vállalatok.			
9.—	Alagut	105	156.—	160.—
5.60	Általános waggon-kölcsönző társaság	80	78.—	80.—
	Erdélyi pincze-egylet (Kolozsvárt)	100	—.—	—.—
8.—	Északmagyarországi r. köszénb. r.-t.	100	142.—	145.—
13.—	Fővárosi Cassino-épület részv.-társ.		—.—	—.—
33.—	Franklin-Társulat könyvnyomda	150	216.—	217.—
80.—	Könyvnyomda «Athenaeum»	100	425.—	430.—
	Pesti könyvnyomda részvény-társ.	500	1065.—	—.—
	Pallas irodalmi és nyomdai tr.	200	150.—	—.—

Osztalék 188.-re	ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
62.50	Fiumei I. m. rizshánt. és rizskemény	500	980.—	1000.
65.—	Ganz és Társa vasöntöde és gépgyár	400	1255	1260
23.—	Gschwindt-féle szeszgyár	200	370.—	380.—
16.—	Gyapjumosó és biz. első magy.	200	228.—	232.—
8.—	Kereskedelmi testület épülete	210	700.—	—.—
	Kőszén- s téglagyár (Drasche)	200	288.—	289.—
12.—	Salgótarjáni kőszénbánya	80	278.—	280.—
	Gőzté lagyár, kőbányai	100	310.—	315.—
10.—	Tégla és mészégető, ujlaki	200	149.—	151.—
	Magy. fegyver s lőszergyárrészv.-társ.	100	171.—	173.—
6.—	Nemzetközi waggon-k. részv.-társ.	100	72.—	73.—
7.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmü	100	130.50	131.—
10.—	Schlick-féle vasöntöde s gépgyár	200	202.—	205.—
40.—	Serfőzde első magyar	350	770.—	775.—
20.—	Sertéshizlaló	200	290.—	294.—
—.—	Spodium és csontlisztgyár	200	146.—	148.—
5.—	Szálloda részvény-társaság	80	109.—	110.—
—.—	Szegedi szeszgyár és finomitó r.-t.	100	—.—	—.—
	Török bir. dohány-egyedárus frc	250	116.—	116.50
32.50	Uj-Antalvölgyi üveggyár r.-t.	500	460.—	465.—
	ZÁLOGLEVELEK.			
	Magyar földhitelint. papirérték	5%	101.75	102.25
	« « «	4½%	100.80	101.25
	« « «	4%	96.75	97.25
	« « ar. v. ez.	5%	120.—	121.—
	« elzálogbank	5½%	103.—	—.—
	« «	5%	101.75	102.25
	« «	4½%	99.75	100.25
	Magy. orsz. közp. takarékpénztár	4½%	98.50	99.—
	Kisbirtokosok orsz. földhitelintézete	5½%	102.50	103.50
	« «	5%	101.25	102.—
	Osztrák-magyar bank o. é.	4½%	102.25	102.75
	« « « « 40½ évre	4%	100.30	100.90
	« « « « 50 évre	4%	100.20	100.90
	Pesti magyar kereskedelmi bank	6%	103.—	—.—
	« « « «	5½%	102.—	—.—
	« « « «	5%	101.25	101.75
	« « « «	4½%	100.—	100.50
	Pesti magy. ker. bank községi kötv.	4½%	101.—	101.50
	«Albina» takarék- és hitelintézet	6%	101.—	102.—
	« «	5%	98.50	99.—
	Nagyszebeni földhitelintézet	5%	100.75	101.20
	« «	5½%	101.75	—.—
	« «	6%	103.75	—.—
	« ált. takarékp. 110 frt	5%	101.50	102.—
	Nszebeni ált. takarékp. 40 év v. f. 106 f.	5%	101.50	102.—
	Temesvári első takrékpénztár		100.—	100.50
	« «		98.—	98.50
	Magy. jelzálogb. nyer. kölcs. kötv.	4%	114.—	114.50
	« « nyeremény-jegy		18.—	20.—
	Osztr. földh.-int. dij kölcsön kötv.	3%	109.50	110.50
	« « kötv. nyerem. jegy	3%	18.—	20.—
	Pesti hazai I takp. e. kib. kötv.	5%	101.50	102.—
	« « « « «	4½%	99.50	100.—
	ELSŐBBSÉGEK.			
	Az «Adria» magy. tenger hajózási r.-társ.		113.—	114.—
	Alföld-fiumei v. u. (v.-északi v.)	200 5%	100.50	101.50
	« vasut 1874. kib.	5%	100.50	101.50
	Budapesti közuti vasp. társ. részlet	5½%	97.—	98.—
	« « « «	4½%	—.—	—.—

ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
Báttaszék-dombovár-zákányi v.	200 5%	100.25	101.75
Budapesti lánczhid	100 6%	103.—	103.50
Budapest-pécsi vasut	200 5%	100.50	101.50
Déli vasut	400/2000 márka 4%	—.—	—.—
Dunagőzhajózási társaság	100/200 4%	—.—	—.—
« «	100 6%	—.—	—.—
Északkeleti vaspálya	300 5%	100.25	100.75
« « (aranyb.)	200 5%	—.—	—.—
« « «	1000 6%	—.—	—.—
Lloyd és tőzsde-épület	100 5%	99.50	—.—
Magyar-galicziai vaspálya	200 5%	101.25	102.25
« « « II. kib.	200 4%	100.50	101.—
« « « ezüs	4%	88.—	88.50
M. ny. v. (sz.-feh.-győr-gráczi)	200 5%	101.50	102.50
Magyar nyug. v. 1874. kib.	200 5%	100.50	101.—
M. v. elsőbbs. bernh. aranyb.	200 5%	119.—	120.—
« « « « 1888	4½%	116.75	117.25
I. erdélyi vaspálya	200 5%	100.25	100.50
Győr-sopron-ebenfurti vasut arany	200 3%	—.—	—.—
Kassa-oderbergi vasut ezüstben	200 5%	102.—	103.—
« « v. (eperjes-tarn.)	300 5%	101.—	102.—
« « « (osztr. vonal)	200 5%	102.—	103.—
« « « (m. v.) arany	200 5%	—.—	—.—
Osztr.-magyar államvasut arany	200 5%	—.—	—.—
O.-m. államv. 1883. kib. 400/2000 márka	4%	—.—	—.—
O.-m. államv. X. kib. 1885	500 frc 3%	187.25	189.25
Tiszavidéki vasut	100 5%	101.—	—.—
Viktória gőzmalom elsőbbs kötv.	150 5%	—.—	180.—
MAGÁNSOR JEGYEK.			
Budavárosi sorsjegy		63.50	64.50
Keglevich sorsjegy		—.—	—.—
A «Jó sziv» egyesület sorsjegye		4.60	4.80
M. sz. korona orsz.-vörös kereszt egylet		12.75	13.25
Nyer.-kötv. a bpest-lipótv. bazil. felép.		9.25	9.75
Az olasz vörös kereszt egylet		17.75	18.50
Osztrák hitelintézet		187.50	188.50
Osztrák vörös kereszt egylet		20.50	21.—
Pálffy sorsjegy		61.50	62.50
PÉNZNEMEK.			
Császári királyi arany (vert)		5.55	5.60
Császári királyi arany (kör.)		5.50	5.55
Osztrák-magyar 8 forintos arany		9.38	9.42
20 frankos arany		9.38	9.42
20 márka		11.56	11.60
Török arany lira		—.—	—.—
Osztrák és magyar ezüst		—.—	—.—
Német birodalmi bankjegy 100 márkányi		57.75	58.—
Váltók árfolyama (látra)	bank k. láb		
Német bankpiaczok 100 márka	3%	57.85	58.05
Amsterdam 100 hollandi forintért	2½%	98.25	98.50
Brüsszel 100 frankért	3½%	—.—	—.—
Páris 100 frankért	3%	46.90	47.10
Marseille 100 frankért	3%	—.—	—.—
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért	4½%	46.80	47.—
Zürich 100 frankért	4½%	46.80	47.—
London 10 font sterlingért	2½%	118.30	118.70
Szentpétervár 100 rubelért	6%	—.—	—.—
Olasz bankp. 100 lira nonve ital.	5%	—.—	—.—

Felszámitolási árfolyamok:

Magyar 4% aranyjáradék	—.—
« 5% papirjáradék	—.—
« általános hitelbank	316.—
« penzv. és leszám. bank	—.—
Tisza és szegedi kölcsön	—.—
Magyar jelzálogbank	—.—
Osztrák hitelintézet	306.—
Anglo-osztrák bank	—.—
Állami vasut	—.—
Déli vasut	—.—
Török birodalmi dohány	—.—
Rima-Murány	—.—
Jelzálog nyeremény	—.—

A mai déli tőzsdén eladatott „szállitásra".

	Határidők	Utolsó árkelet pénz	áru	Előfordult árkelet legmag.	legalacs.
4% magyar aranyjáradék	máj. 15.	103.05	103.10	103.05	103.17
5% magyar papirjáradék	máj. 15.	97.65	97.70	97.65	97.70
Magyar hitelbank	—	—.—	—.—	—.—	—.—
Osztrák hitelbank	1889. jun. 4.	—.—	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	—	—.—	—.—	—.—	—.—
Déli vasut-részvény	—	—.—	—.—	—.—	—.—
Leszámitoló-részvény	—	—.—	—.—	—.—	—.—
Jelzálog hitelbank részvény II k	—	—.—	—.—	—.—	—.—

Ezen hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betükből 2 krral, s compact betükből szedve 4 krajczárral fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal ingyen. Czimmel ellátott hirdetések minden közlése után még 30 kr. bélyegilleték is fizetendő.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik, és a hirdetés alatt álló szám közöltetik.

Borszéki viz
Főraktár
FÜSPÖK FERENCZ
borkereskedőnél 10273
Budapest, Nádor-utcza 9.

D. K. 20
levele van a kiadóhivatalban.

Eladás.

Használt és uj
pénz-szekrények
rendkivül olcsó áron kaphatók a bécsi pénzszekrény gyári raktár **Budapest, V., Bálvány-utcza 6. sz.** 10189

Eladó nyaraló.
A Gellérthegy déli oldalán, szép árnyas parkkal, gyümölcsössel, szőlővel, 3 szoba, 2 veranda, konyha, fürdőszoba, pinczével. Esetleg bérbe is vehető. Bővebben a kiadóhivatalban. 9890

Nem szédelgés
uj ruhákkal, melyek mint régiek adatnak el, hanem csakis uraságoktól levetett uriöltönyök a legnagyobb választékban a legolcsóbb áron kaphatók: **Károly-körut 2. szám,** a hatvani-utcza sarkán, az **udvarban.** Ugyanott ruha-kölcsönző intézet. 10107

Gazdasági
változás folytán egy circa két ezer drb álló finom posztógyapjas tenyészjuh-nyáj eladásra kerül. Julius hóban átvehető. Bővebben a kiadóhivatalban. 4154

Egy 900 holdas
birtok
Érsekujvártól 3/4 órára, Naszvadon bőséges gazdasági épületekkel, kényelmes urilakkal, szép kert és gyümölcsössel folyó évi okt. 1-től több évre haszonbérbe adandó vagy **eladó.** A birtokon kincstári dohány és czukorrépa-termesztés, valamint tehenészet is üzetik. Értesitést ad Ó-Buda, Főtér 4. sz. alatt minden szombaton: Dubraviczky Elek. 10090

Egy kitünően, házilag kezelt nemesi
birtok
a fővárostól 2½ óranyira, mely áll 1550 holdból s 1200□ öllével számitva egy tagban, teljesen instruálva, igen szép emeletes kastély és és nagy parkkal, elegendő gazdasági épületekkel a legjobb karban 140,000 frt értékben mindennel együtt eladó és azonnal átvehető. — Komoly vevőknek felvilágositást ad Keszthelyi és Schwarz Budapesten, **váczi-körut 10. szám.** 1031

Házeladás.
Elköltözés miatt a VII. kerület Izabella-utczában egy 8%-ot jövedelmező emeletes **ház** eladó. Bővebb felvilágositás Mayer György ügyvéd irodájában (VIII. Főh. Sándor-utcza 32. sz.) délután 3—6 óra között kapható. Közvetitők kizárvák. 4173

Távirda-sodrony
használt és uj, bekeritésre, **vasuti sinek** vasgerendák helyett és pályák lerakására, **bányasinek** és kocsik mezei vasutaknak, **használt gépek,** mindenféle gép-alkatrészek, **hajóláuczok** és horgonyok olcsón kaphatók. 10025

Ócska vas és fém
minden mennyiségben a legjobb áron vétetik meg.
Kohn A. M. czégnél
vas- és fém-kereskedés
Budapesten
VI. Mozsár-utcza 9. sz.

Naponként
200 liter tej — részletekben is — 10 krjával eladó. Czim a kiadóhivatalban. 4176

A főváros
közelében egy teljesen felszerelt birtoktej gazdaság és marhatenyésztéssel 30,000 forintért eladó. Czim a kiadóhivatalban. 4176

Jászberényben
5 szoba, konyha, kamra pinczéből álló urilak melléképületekkel, parkirozott udvarral, nagy gyümölcsös és zöldséges kerttel, abban külön szoba, konyha, kamrával ellátott házzal, ugyszinte a Zagyva mellett a városban nagy gyümölcsös és zöldséges kert kertészlakkal, végre egy Dörr kitünő zongora, együttesen vagy külön jutányos áron eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4178

Egyetemes ekéket
teljesen vas és aczélból legjobban és legjutányosabban szállit
UMRÁTH ÉS TÁRSA
mezőgazdasági gépgyára
BUBNÁBAN. Prága mellett.
Magyarországi főraktár: **Budapest, váczi-körut 60. szám saját czég alatt.** 9630
Árjegyz. kiv. ingyen és bérmentve.

Butor
még igen jó állapotban, igen olcsó árban kapható. Ugyanott a lakás azonnal kiadandó. Kerepesi ut 11. szám a házmesternél. 10254

Egy teljesen
berendezett, 13,000 frt értékü, Budapesten levő üzlet, szabad kézből eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 7504

UJ! Pillanat alatt mindenki által mosható ujjá aranyozhat elavult tükörkeretet, csillárt, figurát, virágasztalt stb. — Egy üveg ecsettel 80 kr. **Kertész Tódornál** Dorottya-utcza 1. 10077

Alkalmazást keres

Gazdatiszt.
42 éves róm. kath. családos, elméletileg és gyakorlatilag képzett, a kertészet-, szőlő- és borkezelésben, illetve a gazdaság minden ágazatában tökéletesen jártas, óvadékképes, bármily, szakmájába vágó, helyettes, vagy kisegitői, esetleg házmesteri állást is hajlandó elfogadni. Szives megkeresések L. Gy. alatt a vasmegyei Felső-Káldra intézendők. 4179

Utitársnőül
vagy garde de damesnak ajánlkozik több nyelvben, tudományban képzett müértő nő. Bővebbet a kiadóhivatal. 4171

Egy jobb családból
való hajadon gazdaasszonynak ajánlkozik egy magányos urhoz. Levelek e lap kiadóhivatalába **«Barna 25»** czim alatt küldendők. 4110

Özvegynő,
ki mint gazdaasszony egy helyütt 6 évig müködött, kézimunkában s a háztartás minden ágazatában teljesen jártas, vidékre gazdaasszonynak vagy kulcsárnőnek ajánlkozik. Czime megtudható a kiadóhivatalban. 4148

Egy magányosan álló
35 éves **bécsi csinos nő,** ki a házvezetésben egészen jártas, házvezetőnőül ajánlkozik. Kitünően zongorázik és ebből is adhat oktatást szükség esetén. Levelek a kiadóhivatalhoz **«Bécsi asszony»** czim alatt kéretnek. 7516

Ajánlkozik
egy intelligens özvegy fiatal nő gazdaasszonynak vagy házvezetőnőnek, ki már ily minőségbe több évekig volt, melyet igen jó bizonyitványai igazolnak, beszél magyarul, németül, olaszul és horvátul. Ajánlatokat kéri az «Egyetértés» kiadóhivatalába **J. S.** 7506. czim alatt küldeni.

Párisba
utazók mellé **kalauzul** ajánlkozik egy végzett jogász, a ki tanulmányai egy részét a párisi egyetemen végezte. Ajánlatok **«Szerény igényü»** jeligo alatt e lapok kiadóhivatalába kéretnek. 7521

Tanár fiatal özvegye
most is három évig volt egy helyen, mint társalkodónő és házvezetőnő alkalmazva, hasonló állást keres. Czime megtudható a kiadóhivatalban. 4175

Fiatal szijgyártó,
ki e szakmában tökéletesen képzett, jó bizonyitványokkal, nagyobb uradalomban óhajt alkalmaztatni. A gazdálkodásban is hasznavehető volna. Czime a kiadóhivatalban. 4151

Alkalmazást nyer

Gyógyszerész-
gyakornokul hat latin osztályt sikerrel végzett, intelligens családból származó ifju egy alföldi magyar városi gyógyszertárban felvétetik. Czim a kiadóhivatalban. 4158

F. hó 20-tól 2 évi időtartamra (egy havi próbaidővel) **alkalmazást nyer** egy keresztény nőtlen fiatal ember
gazdasági irnoki
minőségben (nem irodai munkákra), ki mint ilyen már müködött, 200 frt évi fizetés s teljes ellátással. Fénykép s bizonyitványokkal ellátott ajánlatok küldendők Nászay Géza haszonbérlő, puszta Hangos u. p. Kölesd, Tolnam czimre. 10224

Gazdasági segéd
kerestetik, ki gazdasági intézetet végzett és legalább 3 évi gyakorlattal bir. Fizetése 200 frt és teljes ellátás. Ajánlatok e lap kiadóhivatalához intézendők K. 10318 szám alatt.

Oktatás.

GERSON ANNA asszony
BUDAPEST,
most: Harminczad-utcza 4. (földszint, Koller tanár udvari fényképész bázában) **ajánl és elhelyez nevelőnőket, tanitónőket, tanitókat, gyermek-kertésznőket,** minden nemzetiségü **bonneokat nyári idényre is.**

GERSON ANNA asszony
BUDAPEST, 10089
most: Harminczad-utcza 4.

Lakás és bérlet

Magányos urnőnél
az országház mellett I-ső emeleten igen csinosan butorozott szép nagy utczai szoba külön bejárattal és előszobával egy kisebb utczai szoba külön vagy a másikkal együtt azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4167

Nyaraló
a **Baldóczi** gyógyfürdőben, Szepesmegyében, fenyves-park közepén, 6 helyiség butorozva, saison-ár 200 frt, egyes szobák ára 24—40 frt. Baldócz kitünő hatásu gyomor és bélbajoknál, tüdőhurutnál, vérszegénységnél, vese, hugyszervi bajoknál, köszvénynél, csusznál, bőrbajoknál. Mérsékelt vasuti menetjegygyel. A legolcsóbb magyar fürdő. Értesitést ad a fürdő-igazgatóság Uj-Tátrafüreden. 10307

Csopakon,
Balaton-Füredtől negyedóra járás, az ugynevezett Ranolder-kastély 11 szobával és minden mellékhelyiséggel kiadó, esetleg eladó. Bővebb értesitést ad szóval vagy levél utján Pongrácz Jenő Veszprémben. 4163

Bérlet.

Szép gazdaság, a fővárostól ¾ óranyira levő, két különböző vasuti állomástól ¼ óranyira fekvő **800 hold kitünő** talaju, nagyobbára szántóföldből álló birtok, **30 kat. holdnyi dohánytermelési joggal** az állam részére, szép lakóházzal s nagyszámu gazdasági épülettel ellátva, **jutányos árban** 10 évre **bérbeadandó.** Bővebb felvilágositással szolgál: Keszthelyi és Schwarz, Váczi-körut 10. 10316

Külön bejáratu
lehetőleg elsőemeleti butorozott utczai szoba kerestetik haszonbérbe a Ferencz- vagy Józsefvárosban. Ajánlatok **«Utczai szoba»** czim alatt a kiadóhivatalhoz intézendők. 7519

Különféle.

Hol kapható
négy férfi és négy női teljes nemzeti paraszt jelmez rövid időre cautió letétele mellett. Ajánlatok az ár és feltételek megadása mellett azonnal H. S. Hauptpost Zürich (Schweitz) poste restante intézendők. 10319

Pénzelőlegeket
sorsjegyekre
és 10206
állampapirokra
mérsékelt kamatláb mellett.
LUSTIG MIKSA
váltóháza
Budapest, váczi-körut 43.

WATERBURY-
Remontoir zsebóra à 6.50, | Remontoir chronometer à 9.25.
Ébresztő-órák különféle árban.
A világ legjobb órái.

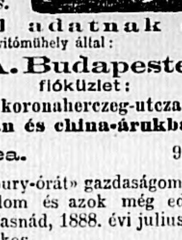

Tokjaik, álanyezüstből, mindig fehérek maradnak; járásuk pontos, szerkezetüktartós, külsejük csinos.
3 évi kezességgel adatnak el
a magyarországi főraktár és javitóműhely által:
HOTTELMANN A. Budapesten
főraktár: V., váczi-körut 28/A. szám a. | fióküzlet: IV., koronaherczeg-utcza 5.
Nagy választékos raktár japán és china-árukban.
Kitünő tea. 9997

Az önnél rendelt 3 darab «Waterbury-órát» gazdaságomban béresgazdánál és kerülőknél használom és azok még eddig czéljoknak tökéletesen megfeleltek. Tasnád, 1888. évi julius hó 29-én, **ifj. Helley János,** földbirtokos.

GLEICHENBERGI JÁNOS-FORRÁS
Fogyasztásban 1811 óta.
A legjobb és legdusabb szénsavtartalmu **savanyuviz,**
mely **rendkivüli olcsóságánál** fogva **minden háztartásnak** nemcsak mint **kellemes izü** savanyuviz, hanem mint az **egészségnek minden tekintetben szolgáló ivóviz** legjobban ajánlható. — **Magyarországi főraktár:**
SCHLEINZ KÁROLY ÉS TÁRSAINÁL,
Budapest, VIII. ker., Stáczió-utcza 47. sz. 10014

STEFANIE kabátocskák

10327

	1,	2,	3,	4,	5 éves
nagyság	0,	1,	2,	3,	4
Fehér piketből frt	1.20,	1.40,	1.60,	1.80,	2.—
Vörö tricotból	1.80,	2.10,	2.40,	2.70,	3.—
Tegetthof cheviotból	1.80,	2.10,	2.40,	2.70,	3.—
Tegetthof posztóból	1.80,	2.10,	2.40,	2.70,	3.—

Továbbá köpenyek piquet és szövetből, hordóruhácskák, hordóköpenyek, szövetruhácskák bebéktől 6 éves korukig francia minta szerint.
FÖLDVÁRY J. Budapest, városház-tér.

Dr. Pajor Sándor
vezetése alatti
VÍZGYÓGYINTÉZET
BUDAPEST, 9814
Szentkirályi(ősz)-utcza 14-ik szám alatt
egybekötve **massage, villanyozással,** — nyitva egész nap.

A «**Franklin társulat** kiadásában Budapesten egyetem-utcza 4. épen most jelent meg és minden könyvkereskedésben kapható:
az **„OLCSÓ KÖNYVTÁR"** 261. száma:
ANDRÁSSY GYULA GRÓF
BESZÉDE
A VÉDERŐ-TÖRVÉNYJAVASLAT TÁRGYÁBAN. 10242
Elmondatott: 1889. évi april hó 5-én.
Ára 20 kr. Postán bérmentve megküldve 25 kr.

SZABAD. OSZTR. MAGY. ÁLLAMVASUT-TARSASÁG.

Menetárak mérséklése
a főváros és annak környéke közötti forgalomban.

A szab. osztr. magy. államvasut-társaság igazgató bizottsága a főváros és annak környékének helyiségei és nyaralói közti személyforgalom lehetőségképeni megkönnyebbitésének czéljából az összes menetjegyek árainak tetemes leszállitását elhatározta.

Az egyszeri utazásra szóló, valamint a menettérti jegyeken kivül még egy bizonyos személy nevére kiállitott 1, 2, 3 és 6 hónapra szóló bérletjegyek különösen mérsékelt menetárak mellett kiadásra fognak juttatni.

Ezen menetjegyek, melyek ugy személy-, mint omnibus-vonatokra érvényesek, f. é. május hó 1-től fogva és pedig a következő árak mellett fognak kiadásra kerülni:

Budapest és az alanti állomások között	Menet- jegyek		Menet-térti jegyek		Bérlet-jegyek egy- hónapra		két- hónapra		három- hónapra		hat- hónapra	
Kocsiosztály	II	III	II	III	II	III	II	III	II	III	II	III
Menetárak	o. é. krajczárokban				o. é. forintokban							
Palota	28	18	45	30	9.—	6.—	13.50	9.—	18.—	12.—	30.—	20.—
Dunakesz	45	30	60	40	12.—	8.—	18.—	12.—	24.—	16.—	36.—	24.—
Göd	60	40	90	60	18.—	12.—	27.—	18.—	36.—	24.—	54.—	36.—
Sződ	80	55	105	70	21.—	14.—	31.50	21.—	42.—	28.—	63.—	42.—
Vácz	100	65	120	80	24.—	16.—	36.—	24.—	48.—	32.—	72.—	48.—
Verőcze	120	80	150	100	30.—	20.—	45.—	30.—	60.—	40.—	90.—	60.—
Visegrád	135	90	180	120	36.—	24.—	54.—	36.—	72.—	48.—	108.—	72.—
Nagy-Maros	140	95	180	120	36.—	24.—	54.—	36.—	72.—	48.—	108.—	72.—
Zebegény	165	110	220	145	44.—	29.—	66.—	43.50	88.—	68.—	132.—	87.—
Városliget Ferencz József lakt.	20	14	30	20	6.—	4.—	9.—	6.—	12.—	8.—	18.—	12.—
Kőbánya	28	18	45	30	9.—	6.—	13.50	9.—	18.—	12.—	27.—	18.—
Szt.-Lőrincz	30	20	55	35	11.—	7.—	16.50	10.50	22.—	14.—	33.—	21.—
Vecsés	55	35	90	60	18.—	12.—	27.—	18.—	36.—	24.—	54.—	36.—
Üllő	75	50	135	90	27.—	18.—	40.50	27.—	54.—	36.—	81.—	54.—
Monor	100	70	180	120	36.—	24.—	54.—	36.—	72.—	48.—	108.	72.—
Pilis	135	90	240	160	48.—	32.—	72.—	48.—	96.—	64.—	144.	96.—

A bérleti jegyek minden hó 1-től és 15-től való érvényességgel válthatók; 1889. évi deczember hó 31-én túl terjedő érvényességgel azonban jegyek ki nem adatnak.

Az összes jegyek nemcsak Budapest osztr.-magyar állampályaudvaron, hanem a szab. osztr.-magyar államvasut-társaság városi menetjegy-irodájában Budapesten, V. Dorottya-utcza 4. szám alatt is válthatók, a hol a menetrendre és menetárakra vonatkozó felvilágositással készséggel szolgálnak.

Rendkivüli árleszállitás!!
Hogy kiadásunkban megjelent
KIS-LEXIKON
(EGYETEMES ISMERETTÁR)
elterjedését általánossá s annak mindenki által való megszerzését lehetővé tegyük elhatároztuk annak árát további intézkedésünkig ideiglenesen **vászonba kötve 4 frt 40 krról csak 2 frt — krra, 1 félbőrkötésbe kötve 4 frt 60 krról csak 2 frt 40 krra, 2 félbőrkötésbe kötve 5 frtról csak 3 frtra leszállitani.**
E rendkivüli, csak rövid időre tervezett árleszállitás által módot kivánunk nyujtani arra, hogy a Kis-Lexikon, mely **a köznapi életben előforduló 100,000 kérdésre azonnal választ ad,** ne hiányozzék sem egy könyvtárban, se iróasztalon, sem irodában, hanem legyen folytonos tanácsadó, fölvilágositó és utbaigazitó akár munka, akár olvasás közben. — Miután e rendkivüli árleszállitás csak bizonyos korlátolt számu példányra nyer alkalmazást, e példányszám elkelte után ismét a régi magasb árak lépnek érvénybe.
Kapható a PALLAS könyvkiadóhivatalában Budapesten, valamint minden hazai könyvkereskedésben.

Az árnyas sétautaktól körülvett, az idén **megnagyobbitott** s az orvosi tudomány követelményei szerint berendezett
Dr. GLÜCK IGNACZ-féle
VÍZGYÓGYINTÉZET
Budapest, városligeti fasor 11. sz. a.
bennlakókat és bejárókat elfogad, s szakszerü orvosi kezelést beleértve massaget és vilamozást, valamint jó ellátást mérsékelt árak mellett biztosit. Prospektus kivánat küldetik.
TELEFON: 9667

A budapesti és bécsi katonakórházakban, valamint számos katonaezrednél nyert bőtapasztalat folytán, ezen orvostudor legmelegebben ajánlható.
Titkos betegségeket,
hugycsőfolyásokat, sebeket, syphilis utókövetkezményeit elgyengült férfierőt, magömléseket, önfertőztetés utóbajait, nőknél **fehérfolyást,** belecskendezés nélkül **és bármely női** bajokat, a legmakacsabb **bőrbetegségeket,** valamint ifjukori bünök következtében beallott **ideg-** és ennek utókövetkezményeit a **hátgerinczbajokat gyógyit 15 évi katonaorvosi** tapasztalat után a legujabb **gyógymód** szerint alaposan és biztos sikerrel
Dr. KAJDACSY
volt **cs. kir. ezredorvos.**
Lakás: Budapest, V., Váczi-körut 4. sz. I. em
bejárat a lépcsőnél.
Rendel délelőtt ½10—4 óráig, este 7—8 óráig; nőknek u. m. fórliaknak külön be- és kijárat — külön váróterem. — Dijazott levelekre azonnal válaszoltatik és gyógyszerekért is gondoskodva lesz. 93

Pályázat.

Az abauj-szántói takarékpénztárnál a **könyvvezetői gyakornok állása** megüresedvén, annak betöltésére pályázat hirdettetik, következő feltételek mellett:

Évi fizetés 400 frt készpénz, 60 frt szálláspénz és az intézet tiszta jövedelméből jutalék, mely a közelebb mult években 50—60 forintot tett. Pályázótól megkivántatik, hogy kereskedelmi iskolát végzett legyen, ezt valamint gyakorlati képzettségét, életkorát, erkölcsi magaviseletét igazoló okmányokkal felszerelt kérvényét alulirott igazgatósághoz **f. é. junius hó 10-ig** küldjék be.

Abauj-Szántó, 1889. évi május hó 14-én.

10322 **Az igazgatóság.**

TITKOS
betegségek.
A nektünk bemutatott számtalan megbizható hiteles köszönő irat folytán ezen legöregebb és legismertebb rendelési intézet a hol a tudomány legujabb vivmányai a legbővebb tapasztalatokkal párosulva értékesittetnek, legmelegebben ajánlható.
Dr. LEITNER
46 év óta fennálló, minden segélyeszközökkel ellátott rendelő helyiségében, *Budapesten, dob-utcza 18. sz.*
titkos betegségek, tehetetlenség, önfertőzés, fehérfolyás levélileg is biztosan gyógyittatnak. Rendelési órák: reggel 6—10-ig. d.u. 1—5-ig, este 7—10-ig. 10120

LINIMENT GENEAU *37 évi siker*
Egyedüli, fájdalom és szőrhullás nélkül az égetést pótoló szer. A legelismertebb állatorvosok, tenyésztők, idomitók, stb. által elfogadva. Gyors és biztos gyógyszer, sántitás üczamodás, izrokkanás, csuzholyag, inpók stb. ellen. — Elháritó és eszlalitó. — Kézzel 3-4 percz alatt alkalmazható.
Kapható Pesten a lipotvárosi Szent-István gyógyszertárban.
PhᵉGENEAU, 275, rue St-Honore, PARIS

Dr. Müller főtörzsorvos
Injectiója és labdacsai
a legjobbnak elismert és kipróbált szer mindennemü kifolyás (hurut) kankó (fehérfolyás) ellen. A siker gyors és várakozáson felüli, még régi bajoknál is minden káros következmény nélkül alkalmazható. **A siker gyakran már pár nap után beáll.** Az I-es számu heveny bajok ellen, ára 1 frt 60 kr: a II-es számu idült bajok ellen, ára 2 frt 50 kr. Postán a csomagolásért 25 krral több.
Regeneráló készitmények
Dr. Müller főtörzsorvostól, számos év óta kitünő eredménynyel alkalmazva, mindennemü **idegbántalmak** ellen, melyek **idegfoldultság** (ifjukori bünök) stb. stb. által időzletnek elő, s a **nemi erő elgyöngülésében** és **általános gyengeségben** jelentkeznek. Kiváltképen, mint **erősitő,** nemi gyengeség eseteiben bizonyult kitünőnek. Ára 3 frt 50 kr., postán küldve a csomagolásért 25 krral több. Előállitás: **Bécsben Szt.-Györgyhöz czimzett gyógyszertár, V. Wimmergasse 33.** 9480
Főraktár Budapest **Török József** gyógysz. király-u. 12.

2949/1889.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Nyiregyháza város képviselőtestülete a 2949/89. számu határozattal egy lovasezred részére szükséges, Nyiregyházán építendő laktanya és csapatkórház felépitésére a pályázat kiirását elrendelvén, ezen munkák biztositása czéljából a városi tanácsteremben az **1889. évi junius hó 12-én délelőtt 10 órakor** nyilvános zárt versenytárgyalás fog tartatni.

Az épités tárgyát képezik a mintegy 905,000 frtra előirányzott lovassági laktanya és csapatkórház.

Felhivatnak a vállalkozni szándékozók, hogy zárt ajánlataikat az előirányzott épitési összeg után számitott 5%-át bánatpénznek a városi pénztárnál előzetesen történt letéteményezését igazoló nyugtával ellátva Nyiregyháza városi polgármesteri hivatalánál legkésőbb 1889. évi junius 12-ik napjának d. e. 11 órájáig nyujtsák be, mert később érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A zárt ajánlatok csak a polgármesteri vagy mérnöki hivatalnál átvehető minta használatával adhatók be.

Az épitkezésre vonatkozó tervek, előméret és feltételek a városi polgármesteri vagy mérnöki hivatalban a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők s ugyanott bővebb felvilágositás is nyerhető, s a müvelet másolatai meghatározott árban megszerezhetők.

Tehetők az ajánlatok oly irányban is, hogy a vállalkozó a sajátjából előlegezi az épités végrehajtásához szükséges pénzösszeget, melyet a város a hosszabb törlesztési kölcsönökre fennálló módozatok mellett fizetne vissza.

Ez esetben világosan és részletesen körülirandók mindazon feltételek és kötelezettségek, miknek teljesitése a várostól megkivántatik.

Kelt Nyiregyházán, 1889. május 11-én.

Májerszky Béla főjegyző. 10299 **Krasznay Gábor** polgármester.

MME. S. A. ALLEN'S
VILÁGHIRÜ
HAJ RESTORER

Rövid idö alatt visszaadja az ösz hajnak eredeti szinét es itjúkori szépségét. Feléleszti a gyökerét s a fejkorpát eltávolitja és ennek új erőt s frisseséget kölcsönöz.
"MÁR EGYETLEN EGY ÜVEG MEGTETTE HATASÁT" igy nyilatkoztak sokan kik megkisérlették midön az ösz haj lassanként visszanyerte eredeti szinét s az azelött kopasz helyen új haj csirázott Mdme. **S. A. ALLEN'S** Haj Restorer egy üvegének használata után.
"Ez nem hajfestö" nem piszkitja sem a fejbört sem a fehérneműt s nem változtatja át szembetünöleg a haj szinét hanem lassankint adja vissza az eredeti ifjúkori szint.
Gyár és szétküldési föraktár Londonban, 114 & 116 Southampton Row.
Egy üveg ára 3 frt 80 kr. 8690
Magyarországi föraktár TÖRÖK JÓZSEF gyógysz. kicsibeni eladás LUEFF M.-nél váczi-utcza 28. sz. LUEFF SÁNDOR váczi-utcza 22. Nemzeti szállodában.

Magyar királyi államvasutak.

27933/89. sz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak igazgatósága ugy a központi hálózaton, mint a déli vonalakon ez idő szerint készletben levő, valamint a folyó év végéig a pályából visszanyerendő ócska pályafentartási czélokra már nem használható sinmennyiséget, mely az alábbi táblázatban ki van tüntetve, eladni óhajtván, erre ezennel nyilvános pályázatot birdet.

Az eladásra kerülő ócska sinek a következők:

Vonalrész a melyen a sinek készletben lesznek	Pályafentartási czélokra használhatlan ócska sin tonna: vegyes aczél	belföldi vas	külföldi vas
Központi hálózat azaz a bpesti, kolozsvári, aradi és szegedi üzletvez. területe	300	1200	2500
Déli vonalak azaz a zágrábi üzletvezetőség területe	—	1000	500
összesen	300	2200	3000

A központi hálózatról eladott ócska sinek ezen hálózat valamely állomásán, a déli vonalakról eladottak pedig ezen utóbbi vonalak valamely állomásán fognak bérmentve kocsiba rakva és hivatalból bemázsálva átadatni.

A táblázatban kitüntetett sinekből f. év május végével a központi hálózaton csak mintegy 20—30%, a déli vonalakon pedig mintegy 500 tonna belföldi és 150—200 tonna külföldi vassin lesz készletben, holott a többi mennyiség az év végéig a pályából nyeretik vissza.

Az átengedés időpontjában készletben levő pontos mennyiség vevővel közöltetni fog; ezen sinek után a befizetés 4 hét alatt teljesitendő és a sinek 3 hó alatt átveendők.

A november végéig összegyülendő ócska sinek az érték előzetes lefizetése mellett egyenlő havi részletekben deczember 25-ig, a deczember hóban esetleg visszanyertek pedig 1890. évi január végéig átveendők.

Nincs azonban akadály arra nézve, hogy készlet esetén a sinek előbb is átvétessenek.

A sinek eladása kötelezettség nélkül azok szabványára, hosszára és mennyiségére történik.

Kiköttetik, hogy minden ajánló ajánlatával az a felett hozandó határozatig feltétlenül kötelezettségben marad.

Ajánlat tehető részmennyiségre is.

Mérvadóknak tekintendők továbbá a m. kir. államvasutak-nak az ócska anyagok eladása iránt fennálló 12789/1880. sz. általános feltételei, melyek 15 krjával a nyomtatványtártól megszerezhetők.

Az ajánlatban az átvételi állomás, továbbá az ajánlati ár számmal és betüvel, végre a fenti feltételek elfogadása világosan kiteendő.

Felhivatnak tehát avenni szándékozók, hogy ide vonatkozó, kellően lepecsételt vagy 50 kros m. kir. bélyeggel ellátott ajánlatukat ezen külfelirattal: **«Ajánat ócska sinek megvételére 27933/89. számhoz» folyó évi junius 5-énék déli 12 órájáig** az anyagszer és leltár beszerzési szakosztályunknál (Andrássy-ut 75. sz.) benyujtani sziveskedjenek.

Bánatpénzképen az ajánlott egységi ár szerint kiszámitott értékösszeg 10%-a junius 4-ig déli 12 óráig a főpénztárnál készpénz vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban leteendő.

Az utóbbiak, ha az árfolyam a névértéket meg nem haladja, az árfolyam 90%-ával, ellenkezőleg a névérték 90%-ával, vétetnek számitásba.

Bánatpénz nélkül, vagy a határidőn tul tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Egyébként a m. kir. államvasutak igazgatósága fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között tekintet nélkül az ajánlott árra szabadon választhasson; továbbá, hogy az ajánlott mennyiségből tetszés szerinti részmennyiséget engedhessen át, a mennyiben ennek ellenkezője az ajánlatban ki nem köttetett volna, mely esetben ajánlattevő az átengedett részmennyiséget is köteles átvenni, s végre, hogy a czél elérésére más intézkedéseket is tehessen.

Budapest, 1889. évi május hóban.

Az igazgatóság.

21255. számhoz.

Haszonbéri hirdetmény.

A magyar tanulmányi alap telki-jenői uradalmához tartozó, Pest-Pilis-Solt-Kiskunmegyében bekebelezett és Telki-Jenő és Páty községek határában fekvő 2287 1077/1000 katasztrális hold tagositott birtok a hozzátartozó gazdasági épületekkel 1889. évi október hó 1-től számitandó 12 évre zárt ajánlatu versenytárgyalás utján fog bérbe adatni.

Az 50 kros bélyeggel ellátott zárt ajánlatok, melyekhez bánatpénzül 2300 frtnak a központi állampénztár, valamely m. kir. adóhivatal, vagy közalapitványi pénztárnál történt lefizetéséről szóló eredeti nyugta csatolandó, **folyó 1889. évi junius 17-ik napjának délelőtti 10 óráig a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium segédhivatali igazgatóságánál** adandók be.

Az ajánlott haszonbér holdankint és összesen számokkal és betükkel kiteendő és az ajánlattevő által határozottan jelentendő, hogy a haszonbéri feltételeket ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

A részletes bérleti feltételek a miniszterium segédhivatali igazgatóságánál és az uradalmi számtartóságánál Pátyon megtekinthetők.

A feltételeknek meg nem felelő, vagy a kellő időben be nem adott, vagy utóajánlatok, tekintetbe nem vétetnek.

Az ajánlatok még az azok beadására kitüzött napon bizottságilag fognak nyilvánosan felbontatni, mely eljárásnál az ajánlattevők jelen lehetnek.

Az ajánlatok elfogadására vagy visszautasitására, esetleg uj versenytárgyalás kihirdetésére nézve a szabad elhatározás a miniszterium részére fentartatik.

Budapesten, 1889. évi május havában.

10323 A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium.

A **PALLAS** könyvkiadóhivatalában Budapesten és minden hazai könyvkereskedésben kaphatók a következő
jeles szépirodalmi munkák.

MAROSSZÉKI TÖRTÉNETEK irta **Jakab Ödön.** Diszes kötet **Gyárfás Jenő** ötven illusztrácziójával. Ára füzve 2 frt. kötve 4 frt.

KARENIN ANNA. Orosz regény, irta **Tolsztoi Leon** gróf, forditotta Rónaszéki **Trux Hugóné.** 7 kötet. Ára füzve 3 frt 60 kr.

A FÉRJ. Franczia regény, irta **Richebourg Emil.** Négy kötet. Ára füzve 3 frt 60 kr.

AZ ÉN UTCZÁM. Beszélyek és rajzok, irta **Petelei István.** Ára füzve 1 frt 80 kr.

EGY FÉRJ FILOZOFIÁJA. Regény, irta ifj **Ábrányi Kornél.** Ára füzve 1 frt 20 kr

KÁPRÁZATOK. Beszélyek, irta **Justh Zsigmond.** Diszes kötet. 261 lap. Ára füzve 2 frt.

A PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkiadóhivatalában kapható:
Franczia-Magyar szótár. **Szójegyzék és nyelvtani megjegyzések a franczia akad. és a legjelesebb szótárirók után.** — 3 kötet, fűzve 10 frt, kötve 12 frt

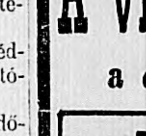

Országos általános kiállitás Budapesten 1885.
Nagy kiállitási érem, versenyképes és kitünő
pipereszappanok és illatszerekért.

A világ legjobb arcz- és kézfinomitó szappana
a *dr. Gebhardt* egyet. tanár-féle javitott zamatos gyógytani
növény-szappan dbja 35 kr.
eltávolit minden bőrküteget, folytonos használatnál viruló és fiatal kinézést kölcsönöz

Müller J. L.-féle glycerin rózsa-szappan a legkitünőbb glycerin-szappan legfinomabb rózsaillattal, drbja 35 kr., 3 drb 1 frt; ugyanaz rudban 30 kr., 3 rud 85 kr.
Müller J. L.-féle valódi tojás-olaj-szappan, különösen jótékonyan hat a bőrre, simitja és felfrissiti azt, darabja 15 kr. 3 darab 40 kr.
Müller J. L.-féle salicyl-szájviz, az egyedüli szájviz mely folytonos használatnál a fogak romlását megóvja, üvegje 40 és 80 kr.
Müller J. L.-féle salicyl-fogpor, salicyl-szájvizzel használva nemcsak, hogy a fogakat hófehérré teszi, de egyszersmind a már létező fogbetegségek további terjedését is megóvja, doboz 60 kr.

Müller J. L.-féle Vaselin Gold-Créme, bámulatos hatásu arczfinomitó szer, üvegje 50 és 80 kr.
Amaryllis dorée legujabb illatszer, üvegje 1 frt 50 kr., 2 frt 50 kr., 5 frt.
Ixia Lys, Bouquet Elegant, Mimosa, Karilpa, a legfinomabb és legkedveltebb illatszerek, üvegje 1 frt 50 kr. 2 frt 50 kr. és 5 frt.
Müller J. L.-féle Brillantine, kiváló hatással bir a haj-, szakál- és bajusz fényének és lágyságának előidézésére és azoknak kihullását és törékenységét megóvja, üvegje 60 kr. és 1 frt.

Munkácsy Mihály világhirü müvész **kedvelt bajuszpedröje** *felülmul minden eddig létező gyártmányt a bajuszt puhitja, a törekenységtől és kihullástól megóvja, doboza 25 és 40 kr*

MÜLLER J. L. illatszer- és pipereszappan-gyárosnál.
RAKTÁR: Koronaherczeg-utcza 2. szám. BUDAPEST GYÁR: Rottenbiller-utcza 36. szám.
A vidéken valamennyi hirneves gyógyszerészek és kereskedő uraknál.
Dus választék rendkivül kitünő fog-, köröm-, haj- és ruhakefékből, fésük bivalyszarv, lefántcsont és békateknőből, mindennemü tükrök, szivacsok, legfinomabb köröm-ollók, hajsütők. Továbbá
Hölgyeknek különös figyelmébe 8750
ajánlom, folyton a legdivatosabb és legujabb hajtükből berendezett dus választéku raktáromat.
Külföldi gyártmányu illatszeráruk olcsóbbak mint bárhol.

Nyomatik a kiadótulajdonos: Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság körforgógépén, Budapest, IV., Kecskeméti-utcza 6. szám.